

III PREMI NARRATIVA CURTA PORT DE TARRAGONA

COL·LECCIÓ
LLIBRE DIGITAL
N.8

CRÈDITS

Edita

SERVEI DE PUBLICACIONS DEL PORT DE TARRAGONA

Anselm Clavé, 2

43003 Tarragona

publicacions.rel.externes@porttarragona.cat

JORDI BESORA – DISSENY GRÀFIC I MULTIMÈDIA

Carrer Camí del Freixa, 25

43800 Valls

jbesora@telefonica.net

Primera edició: abril 2016

ISBN: 978-84-608-7737-0

Dipòsit legal: T- 739/2016

Copyright

© Dels textos: segons consta a les bases del premi. Correccions dels professors de català o tutors.

© Imatge de portada: Marta Coll Llorens (Primer premi del III Concurs Instagram Museu del Port #Molldecosta2015)

© Fotografies incorporades als textos: el mateix autor del text.

© La resta de fotografies interiors: fototeca APT.

Coordinació de l'obra: Coia Escoda i Quim Vendrell.

Disseny de la portada: Miquel Pujol

Amb la col·laboració de

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
Serveis Territorials a Tarragona

Col·lecció Llibre Digital del Port de Tarragona, número 8, any IV - 2016.

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, tret de l'excepció prevista per la llei. Dirigiu-vos a l'editor o a CEDRO (Centre Espanyol de Drets Reprogràfics, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals d'algun fragment d'aquesta obra.

El jurat d'aquesta segona edició ha estat integrat per Jesús Calvo, Rosa Maria Codines, Coia Escoda, Esther Ferré, Neus Pàmies, Mercè Toldrà i Quim Vendrell. Esther Ferré l'ha presidit i Quim Vendrell ha estat el secretari.

Tanmateix, els membres del jurat agraeixen la participació de la comunitat docent i alumnes dels centres d'ensenyament:

Col·legi La Salle, de Tarragona

Col·legi l'Estonnac - L'Ensenyança, de Tarragona

Col·legi Mare de Déu del Carme, de Tarragona

Col·legi Sant Pau Apòstol, de Tarragona

Col·legi Vedruna Sagrat Cor, de Tarragona

Escola d'Arts i Disseny, de Tarragona

Escola Elisabeth, de Salou

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

Institut Baix Camp, de Reus

Institut Baix Penedès, d'El Vendrell

Institut Collblanc, de La Canonja

Institut Comte de Rius, de Tarragona

Institut Domènech i Montaner, de Reus

Institut Francesc Vidal i Barraquer, de Cambrils

Institut Jaume I, de Salou

Institut Narcís Oller, de Valls

Institut Ramon de la Torre, de Torredembarra

Institut Roda de Berà, de Roda de Berà

Institut Tarragona, de Tarragona

Institut Torredembarra, de Torredembarra

Institut Vila-seca, de Vila-seca

PRIMER PREMI EN LA MODALITAT DE BAT

Reunits el dia 12 de d'abril de 2016 a la sala Alcúdia de l'Autoritat Portuària de Tarragona, els membres del jurat del III Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona... acorden concedir, per unanimitat, el *primer premi en la modalitat de BAT* a l'obra titulada *Crònica d'un adéu* que, oberta la plica, correspon a *Albert Gener Martínez*.

CRÒNICA D'UN ADÉU

Rere meu es perd terra seca, calçades antigues, clàssiques construccions, el món que més he amat. El mar colpeja, serenament, contra la meva barca; el sol s'amaga més enllà de l'horitzó, cobrint el seu rostre amb un vel subtil de boira. Tota la meva vida l'he passat aquí, tota. Lluny de tot i de tothom. Apartat del soroll, dels crits ferotges dels motors; allunyat de la vanitat urbana, dels sistemes pretèrits i presents, de l'opressió. Ara sóc on he de ser, envellit com resto; i observo la mar calma. Miro cara a cara el que he estat, i no temo. Just és, doncs, penso, el meu dolç desaparèixer. He viscut molt i estimat massa, que segueix essent poc. Ara, ferit pel pas del temps i sagnant passat en forma de relleus que, com muntanyes, naveguen la meva pell; torno a viure tot el que he estat, tot el que he viscut. Tot el que, en el repòs de la mort, serenament i calmat, oblidaré.

Al més enllà no sé què hi trobaré. Un Déu bo, potser. Un res infinit ple de fosca plaent. Deïtats egípcies que, amb rostres de celestes animals, em miraran directament als ulls. M'imagino, doncs, el meu darrer judici. El judici d'un pescador que més ha anhelat l'aroma salada de la seva tarragonina terra que no pas mil i un denaris d'or, o dos-cents cinquanta-tres palaus. De res m'haurien servit bodegues plenes d'or i argent sense aquest mar. I aquest mar de res m'hauria valgut sense l'amor. No un, sinó cent. I d'aquests cent, només dos.

Sento com, en el profund de la mar i molt més enllà del cel -que mai no he entès-, es prepara el meu plet últim. Els déus d'antic, dels quals ja ningú recorda el nom, seuen a les seves càtedres mentre els esclaus d'aquests darrers ajusten la balança on el meu cor farà el seu darrer batec; els caçadors del paradís egipci, dignament i al mateix temps, caçaran, diligentment i tàcita, la ploma que del meu amor serà mesura. Aquells déus, amagats en núvols de sorra, em preguntaran si he estat feliç; i diré, amb melangia, que molt. Parlaré, aleshores, de les veles que la lluna plena inflama, de l'aigua valenta i de peixos del color de les monedes. Aleshores, de manera escrupolosament serena, anomenaré, pel seu nom, una nit. I el seu cos nu entre la fusta; els seus ulls il·luminats amb la força primera que els antics grecs citaven, i que mou el cel i les òrbites que l'existència humana fan girar per l'infinit de l'univers. Dibuixaré sobre l'alè del món dels morts, amb moviments extremadament serens i minuciosament petits,

les seves sines esculpides damunt el marbre de la vida. I diré que he estimat i que, mentre que he amat, he estat feliç.

Si em pregunten, però, si la bondat ha guiat els meus passos; romandré en silenci, i el faré escoltar. “Què és la bondat?” preguntaré, i no em sabran respondre. Mes no s’aturarà el judici, l’omnipotència dels déus val més que qualsevol contradicció, encara que sigui seva, encara que ells mateixos no entenguin el que han creat. Des d’aquesta barca arrecerada entre l’oscil·lació de la mar salada em rebel·lo ple de coratge i dins l’amor que sento. Em rebel·lo contra les bales, contra l’odi, contra un món que llença un brogit bel·ligerant contra la carn dels innocents. Regalo, doncs, la meva vida a la pau. Lliuro, doncs, el meu existir a aquest mar guaridor, que tot ho acull; escenari, ensems, contra la seva voluntat, de tanta injustícia.

Ara veig, en el dolcíssim vel de mar que mai no es destapa ni mostra el seu nu d’oceànica pell, una sardana de besos perduts, de romanços amagats entre les pedres del més profund d’aquestes aigües. Sento, dins el recer dels records, una cobla de paraules vestides d’ona que, malgrat mai no ser pronunciades, em colpegen l’enteniment. I en aquest colpeig ferotge i tàcit, infinitament serè i dòcil, desitjo que, en el trànsit que se m’endú, l’instant abans d’esdevenir no-res, hi hagi un silenci tendríssim; i tot quedarà dit, res restarà deslligat. Em vanagloriaré, aleshores, humilment i subtil, allà on sia que vagi, d’haver fet meu aquest amor, aquesta profana passió, que fa digne a qui no ho és i excelsament ric a qui no té sostre.

Només demano al cel, un cop arribat al precipici que separa el mar i el llindar de la fi, tornar a contemplar aquells ulls i el rostre i els cabells de les dues dones que més he estimat. Que el món que no les ha volgudes al meu costat, calli. Que el cel que diuen benvolent regali la més bella de les visions a aquell que mai no ha cercat cap mena de redempció. Irredempt i agònicament plàcid em presentaré al món dels homes, despullat de la vanitat del que viu, entrant en el més profund de l’horitzó llunyà, dels núvols, de la boira –que es porta del món de la tenebra. Sense llei de mirament que em cerqui bo, ni convenció fúnebre que em digui el que no he estat ni he volgut ser.

Em proclamo, doncs, únicament, amant i amat; pescador que les aigües sura. Un amant que, morint en el més tendre adulteri, s’endinsa mar enllà, cap al nord i cap al sud; com rei víking que en humil barca de fusta se’n va, orgullós, mentre que la flama inunda, ofega i allibera.

Amb la veu trencada demanaré una cigarreta als àngels que m’acullin i, alliberat del que és mortal i efímer, mentre se m’enduguin al plet darrer,

fumaré; sense por que cap mal em faci el fum i el vici. Fumaré descalç sobre la mar i dilucidaré, sobre les ones, tot el que he estat. Aleshores abaixaré el cap, solemne, i donaré les gràcies a la mar i a la vida per no haver-me deixat mai; per acomiadar-se de mi, juntes.

Al poble diran que m'he perdut en qualsevol tempesta mes jo no m'hauré desorientat en cap moment sinó anat a l'encontre de la boira, de la nit. En sentir la cantarella de la dama de negre, de pàl·lida i suau pell, hauré anat a esdevenir u amb ella. No morint com vell oblidat. Renaixent, doncs, com heroi anònim aclamat per quatre versos perduts que reposaran, qui sap quan, al costat d'una foguera. El cel navegaré, un cop me'n vagi. I el temps transcorrerà per a mi com un rellotge aturat; i m'enfonsaré, lliure. Amb l'ànima nua, m'enlairaré.

Recordaré aquell temps de mudes, quan esperava un dolç bes. Ho recordaré tot, i aquest tot seré jo. Jo, un res que esdevé. Un tot, jo, sense rellevància; en l'anonimat em deliré. Tornaré a sentir el sol a la cara, la pluja besarà el meu cos inert que ja no mirarà mai més. Els pardals seguiran cantant, anunciant el nou néixer del dia que sorgeix entre les muntanyes i la pedra antiga. Les noies formoses aniran al mercat mentre que els seus opressors es trauran el barret de copa. Els núvols saludaran, sincers, el vent que bufa. Tot serà com sempre, mes jo ja no seré de cap manera. I si segueixo essent, serà lluny, a un altre indret. Un llogarret tan plaent del qual mai ningú no hi ha volgut marxar. Més temo que, i així ho vull, quan el meu cor s'aturi, ho oblidaré tot; cap terra desconeguda, potser, no m'espera. Deixaré d'esdevenir. L'espai i el temps deixaran de tenir pes i presència. Deixaré de regir-me per les seves lleis.

La barca s'endinsa en una foscor trèmula. A cada banda, homes de veu fonda, armats amb torxes, que canten en llengua desconeguda. Al fons, elles. S'acosten a mi, les dues muses, i em besen el rostre. Dos amors: un adúlter i l'altre ofegat per la distància.

Tarragona també de mi s'acomia, la seva eterna primavera –avui lleugerament molla- em pronuncia el seu darrer adéu. Deixo anar un silenci -els homes segueixen cantant, les muses em miren, les torxes segueixen fermes, l'obscuritat és arreu-, i ho hauré dit tot; res restarà deslligat, tot ho oblidaré, calm i ferm. Felic d'haver viscut, esdevingut, passat efímerament.

Silenci. Silenci. Silenci.

Albert Gener Martínez
Institut Baix Penedès - El Vendrell

PRIMER PREMI EN LA MODALITAT D'ESO

Reunits el dia 12 de d'abril de 2016 a la sala Alcúdia de l'Autoritat Portuària de Tarragona, els membres del jurat del III Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona... acorden concedir, per unanimitat, el *primer premi en la modalitat d'ESO* a l'obra titulada *Euterpe Victa* que, oberta la plica, correspon a *Sergi Planas Montía*.

EUTERPE VICTA*

Matí. Matinada, exactament. El sol comença a sortir a la llunyania, a l'horitzó, al mar. Encara sonen els últims acords del silenci de la nit. No hi ha una sola ànima al port. Excepte les dels pescadors... i les de les embarcacions? En concret, l'ànima de la vella barca Euterpe era ben present allà. Euterpe estava, com sempre, lligada. Feia anys que l'havien deixat allà i, a poc a poc, l'aigua del mar l'anava corroent i podrint. En poc temps acabaria absolutament desfeta i l'engoliria el gegant blau.

Encara recordava els seus temps gloriosos... Quan el Jordi se l'emportava a fer passejos pel mar amb les seves diferents parelles (n'havia tingut unes quantes) o amb algun amic, quan fluïa el gasoil per les seves venes. Ara feia temps que estava sumida en una mort perllongada, llarga, eterna. Però es negava a acceptar la seva desaparició. Rotundament. Allò no podia passar. Com podia ser que el Jordi ja no la recordés? Què va passar després d'aquell dia que, com sempre, la va deixar lligada, li va fer tres copets i va marxar? Li encantaria poder-ho preguntar, però, evidentment, no era possible. Havia estat creada sense boca. Sense expressió. Sense paraula. Tampoc no tenia ulls, però en canvi, veia, sentia, percebia tot allò que passava al seu voltant.

Els dies s'escolaven inefables, com si Euterpe fos una simple observadora del que succeïa a la pel·lícula de la vida quotidiana. Li encantava veure la gent passejar, riure, prendre alguna cosa a les terrasses dels bars de la zona... El seu preferit era l'avi que, cada matí, anava a péixer les gavines, les quals com un rellotge l'esperaven a les onze. L'avi sempre se la quedava mirant, com si intuís que no estava bé, que alguna cosa li passava. Bé, de fet tampoc no calia fixar-s'hi gaire per veure que aquella petita barca estava més que abandonada.

* * *

El Josep, igual que cada matí, havia baixat al port. Les gavines ja esperaven els rosegons de pa sec que els portava. El seu fill sempre li deia que allò ho feia la gent gran, però bé, seixanta-set anys és ser gran. Ja estava jubilat i gaudia de la vida tot el que podia. Al cap i a la fi, què més es pot demanar? Al matí baixava al port una estona, després marxava a dinar i feia la migdiada. Mirava una estona

la televisió –on, per cert, només surten desgràcies- i marxava a fer un tomb per la Rambla. Però hi havia una cosa que el capficava des de ja feia uns quants dies. Aquella barca, l'Euterpe. Sempre tenia fet el mateix nus. Sempre era al mateix lloc. I cada dia, més desfeta. De qui devia ser? El cas és que li feia molta pena veure-la així. Ell deia sempre que ningú no mereixia una mort lenta i dolorosa, i semblava que aquella embarcació l'estava tenint. Tot i així, com que en realitat no és viva, sinó que són uns quants materials units, no passa res –es repetia. Però la compassió humana no només serveix per a les persones.

Dol imaginar totes les històries que haurà viscut aquella barca. Tot el que haurà vist, tot el que haurà carregat, els ormeigs... De ben segur que les històries d'unes quantes persones –perquè cada persona, al cap i a la fi, és una interessant història- transitaven per l'Euterpe. I allà era ella, aturada per sempre en els llimbs de l'abandonament.

Si el Josep sabés qui n'era el propietari, de ben segur que l'hauria comprat. Però el propietari feia temps que ja no vivia a Tarragona.

* * *

El Jordi residia a Londres. Feia temps que havia hagut de marxar per motius de feina, i la veritat és que no pensava gens en l'Euterpe. La vida frenètica que portava allà, gràcies a l'oficina i els dos nens que havia adoptat, l'havien fet oblidar tot el que tenia a la ciutat que el va veure néixer. Els pares li trucaven de tant en tant, però pocs cops podia parlar amb ells de manera tranquil·la i relaxada. Mai no tenia prou temps. Per desgràcia, la feina li feia de bena als ulls. Era incapaç de veure res que no fos la feina. La feina, la feina, la feina.

Però al seu subconscient hi havia una petita llum que li demanava tornar a les arrels. Allò no li agradava absolutament a ningú! La vida tranquil·la de Tarragona, la llum del sol de la costa, la mar... Sobretot això últim. La mar blava, calmada, càlida. El fet d'anar al Balcó del Mediterrani, tocar ferro i quedar-se mirant la infinitat de l'horitzó és una cosa única. Però el Jordi només ho pensava en el seu subconscient. Cada nit somiava amb la seva terra natal, però en despertar no ho recordava pas. L'angoixa produïda per la seva vida i, en general, per la ciutat de Londres, era tan consumidora de la seva ànima com ho era la natura de la de l'Euterpe. Qui li havia d'anunciar que aquella tarda de dimarts, en què el pare li va dir que anés amb ell, que el portaria a l'aeroport i li donaria la notícia que en dos dies començava la seva feina a l'estranger? No s'havia pogut acomiadar ni tan sols dels amics. Però bé, de vegades la vida fa uns tombs que no ens esperem.

* * *

El Josep va continuar anant al port fins que va trencar-se el maluc i va haver de deixar de caminar i passejar una temporada. Es va acomodar a casa i quan es va recuperar ja no va tornar al moll. Un cop, quan va ensenyar el port a un amic de Lleida, va fixar-se si hi era l'Euterpe, però no la va trobar. Mai no va saber què se n'havia fet, però va deduir que el seu propietari, fos qui fos, se n'hauria fet càrrec. El Josep va morir fa temps. La vellesa se'l va emportar a una vida millor.

El Jordi va seguir a Londres tota la seva vida. Els fills es van anar fent grans i es van independitzar. Ell va deixar de viure en aquella enorme casa i va marxar en un petit pis que li donava menys feina. La jubilació va trigar a arribar –no va ser fins als vuitanta-cinc anys. Poc després, va morir a causa d'un infart. Avui dia reposa en un dels cementiris de Londres.

L'Euterpe, a poc a poc, va anar desfent-se. Com si d'un tumor maligne es tractés, els fongs, la pluja i l'oxigen de l'aire la van anar oxidant. I una nit fosca, en què va caure una horrible tempesta i semblava que hagués arribat un autèntic apocalipsi, no va poder aguantar més i l'aigua la va engolir. Tot el seu esforç havia estat absolutament inútil, però no havia pogut abandonar la seva lluita. El Jordi no va tornar mai, el Josep feia temps que havia deixat d'anar a veure-la i no en sabia el perquè. La seva pena era enorme. Havia patit dia rere dia, havia fet la feina sempre com se li demanava, i el Jordi i el Josep l'havien abandonat. Per sempre. Tothom a qui s'apropava, al cap del temps, la deixava podrir-se. I, finalment, la mort li havia guanyat la batalla.

Sergi Planas Montía

Institut Antoni de Martí i Franquès - Tarragona

* En referència al títol: Euterpe, en la mitologia clàssica, és la musa de la música. Aquest és el nom que he triat per a la barca donada la meva afició a aquest art. Victa, en llatí, vol dir “vençuda”.

SEGON PREMI

Reunits el dia 12 de d'abril de 2016 a la sala Alcúdia de l'Autoritat Portuària de Tarragona, els membres del jurat del III Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona... acorden concedir, per unanimitat, el *segon premi* a l'obra titulada *Sovint la vida et sorprèn* que, oberta la plica, correspon a *Laia Cunillera Figueras*.

SOVINT LA VIDA ET SORPRÈN

Fa estona que contemplo la pantalla blanca de l'ordinador i no hi ha manera de tacar-la de negre, m'he compromès a fer una redacció sobre el Port i la veritat és que no sé què posar-hi. Per mi el Port de Tarragona és un lloc molt bonic de la ciutat on de tant en tant m'agrada anar per fer-me *selfies* en les quals surti el mar i els vaixells de fons, però realment el món portuari per mi és una realitat molt llunyana.

Com sempre en aquests casos demano ajuda al meu pare:

-Papa!, he de fer una redacció sobre el Port i no sé què escriure. Nosaltres sempre hem viscut bastant lluny del Port i no hi tenim gaire cosa a veure... - li dic.

El meu pare m'etziba un renec dels seus.

-Però quantes vegades t'hem explicat la història del teu besavi i del teu avi, que es van passar tota la seva vida treballant al Port de Tarragona - em respon.

I de cop se m'encén la bombeta, és veritat que de tant en tant mon pare o el meu avi m'expliquen històries del segle XX, però quan comencen a xerrar, a poc a poc, vaig desconnectant, primer agafo el mòbil per repassar els últims *Snapchats*, després les últimes fotos d'*Instagram* i, per acabar, dono un cop d'ull a les darreres bajanades que han publicat al grup de *Whatsapp* de classe.

-És veritat, papa, tens raó, però recorda'm la història que ara mateix no em ve....

“A començament del segle XX el teu besavi era un noi que, com tothom en aquells temps, s’havia de buscar la vida, ja que de ben jove havia perdut els seus pares; quan es va instal·lar a Tarragona, va començar a treballar en una de les poques empreses que en aquells temps s’encarregaven del transport del material i dels diversos productes que s’embarcaven als vaixells del Port de Tarragona. Com pots comprendre, en aquella època en la qual la maquinària encara no s’havia desenvolupat, l’únic mitjà de transport eren els carros i la tracció animal, per la qual cosa el meu avi Antoni es va dedicar a cuidar de les quadres en les quals guardaven els cavalls encarregats de tirar dels carros, precisament va ser a la plaça dels Carros de Tarragona, on va començar a treballar a una empresa que tenia un nom molt original, Transportes S.A., no cal que t’expliqui quina era la seva activitat..

A principis dels anys trenta aquell noiet ja es va consolidar dins de l’empresa i es va fer l’encarregat de totes les quadres i dels animals, i en aquell moment va formar una família i, és clar, es van posar a viure al carrer Smith en plena part baixa de Tarragona.

La família va augmentar i van néixer el teu avi Josep i la teva tieta Assumpció, que com bé ja saps li ha quedat aquest amor pels animals i aquesta bogeria pels cavalls. Quan ella era petita anava cada dia a veure el seu pare a la feina i a fer la ronda per tal de saludar a tots els cavalls, el Menut, el Xato o al Moro. I fins i tot una vegada un dels cavalls li va donar una guitza al meu avi que li va enfonsar dues costelles.

La tieta ajudava el seu pare a raspallar-los, a donar-los menjar i, de tant en tant, li demanava que la pugés damunt de qualsevol cavall per fer un tomb per les quadres. Al cap dels anys, l’única manera que té de poder veure els cavalls és anar-hi el dia dels tres tombs a la Rambla, però això ja és una altra història...

Bé, doncs, un cop ja va arribar la Revolució Industrial al nostre país, després d’haver patit una cruel guerra civil, li va costar molt remuntar la seva economia; a poc a poc les instal·lacions portuàries s’anaven modernitzant, i el transport ja es feia amb camions i d’altres vehicles, i el procés de la càrrega i descàrrega dels productes als vaixells es va anar mecanitzant, per la qual cosa la feina del meu avi es va anar quedant obsoleta.

Malgrat tot, l’empresa que abans t’he anomenat va voler recompensar-li la fidelitat que havia demostrat durant tots aquests anys, aquells cavalls eren la seva família; si n’hi havia un que estava a punt de parir, es deixava hores de son per estar al seu costat, i fins i tot una vegada va anar a Bilbao a fer una adquisició d’un cavall que era com un fitxatge mediàtic. Així, doncs, quan es va acabar la

feina a les quadres li van mantenir un lloc de treball a les oficines per tal fer les comandes, anar als bancs i fer totes les gestions que requerien un desplaçament.

Passats aquests anys, el teu avi Josep ja s'havia fet gran i era un noi ben plantat i preparat que havia estudiat comerç i que estava a punt d'introduir-se al món laboral i, tal com es feia en aquella època, el seu pare el va col·locar a l'empresa.

Aquell noiet passejava per la part baixa i es va fixar en una xicota que també vivia en aquelles contrades, concretament a les cases dels treballadors de la Chartreuse, al carrer *Castaños*, on treballava el seu pare i posteriorment els seus germans grans. Com bé ja saps, la Chartreuse era una fàbrica de licors molt important a Tarragona i que també estava molt relacionada amb el Port, ja que exportaven la producció que es feia a la nostra ciutat arreu del món”.

-És veritat, l'àvia també m'ha explicat mil vegades les històries de la fàbrica de Chartreuse, el secret de la fórmula dels pares cartoixans que elaboraven aquest preuat licor, les històries dels alambins, els treballadors, els transportistes que entraven a la fàbrica, i moltes històries més que em retronen a les orelles a la llunyania mentre continuo mirant el *Whatsapp*...

“I d'aquests vincles va néixer una relació amorosa entre el Josep i la Montserrat; el Josep va treballar tota la seva vida laboral en diferents cases consignatàries, i tu et preguntaràs: què vol dir això? Doncs, ja que saps fer anar el *Facebook*, el *Twitter* i l'*Instagram* utilitza la *Viquipèdia*”.

Efectivament ho busco i em surt: *una empresa consignatària actua en nom i per compte d'un buc navier o armador als ports i s'encarrega d'executar les fases terrestres del transport marítim, entregant i rebent la càrrega del vaixell.*

“I aquesta és la història de la nostra família, el meu pare va treballar tota la vida vinculat al Port; jo alguna vegada l'havia anat a veure a la seva oficina, però l'experiència no era tan engrescadora com la dels cavalls, jo m'havia de conformar a seure'm a les cadires giratòries, a posar un full en blanc dins d'una màquina d'escriure i colpejar-la amb els meus ditets, o agafar un segell i sucar-ho a un tampó per estampar-lo en qualsevol paper.

La vida del meu besavi va ser dura en uns moments de canvis i dificultats per a tothom. La vida del meu pare va ser dura d'una altra manera, ja que la feina al Port li requeria moltes hores de treball. Si un dia s'havia de pagar als estibadors que acabaven de descarregar un vaixell, s'havia de quedar fins a les tantes de la nit i jo no podia gaudir gaire temps del meu pare, tal com ho fas tu, i de tal manera que tens molt més temps per demanar-me consells per a fer redaccions...”

-Gràcies Papa, gràcies per facilitar-me la feina, però sobretot per explicar-me els meus orígens; a partir d'ara, quan passegi pels Tinglados del Port, intentaré imaginar-me aquells carros arrossegant tones de gra per carregar-los als bucs, disposats a transportar-los a països llunyans i veuré el meu besavi, a qui no vaig conèixer perquè vam néixer amb cent anys de diferència, dret a dalt del carro tot eixerit (tal com m'han explicat, era un home petit però ben plantat), cridant els cavalls pel seu nom i fent-los galopar lleugers de retirada cap als estables, després de finalitzar una llarga jornada de treball.

Lamento haver començat la redacció titubejant pel que fa a la meva relació amb el Port, els meus orígens surten d'allí i la meva família va estar vinculada estretament durant dues generacions, i per sempre més ho he de tenir present i, és clar, explicar-ho als meus fills, que evidentment tampoc em faran cas perquè estaran pendents de les darreres aplicacions i dels nous aparells que avui en dia encara no s'han inventat.

Laia Cunillera Figueras

Col·legi Vedruna Sagrat Cor, de Tarragona

TERCER PREMI

Reunits el dia 12 de d'abril de 2016 a la sala Alcúdia de l'Autoritat Portuària de Tarragona, els membres del jurat del III Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona... acorden concedir, per unanimitat, el *tercer premi* a l'obra titulada *El temps d'ara* que, oberta la plica, correspon a *Clara Calabuig Martínez*.

EL TEMPS D'ARA

Sovint anaven al port.

No recordaven quan havien decidit anar-hi per primer cop, però d'aleshores ençà, les tardes vora les barques eren el seu refugi de coratge.

Sortien de l'escola a les cinc. Corrien carrer avall fins a la plaça, i allà esperaven a l'àvia d'en Tonet. Sempre els portava pastes. I després d'una gran ovació de petons, que l'àvia agraïa tot queixant-se, encara travessaven en carrera fins a casa la Magda. Tots prenien el got de llet, i acabaven berenant a la platja. Tots.

No es coneixien certament les circumstàncies que els uniren tant i tan bé. Pere, Joanet, Enrique, Josep, Tonet, Marc Oriol, Guillem, Pau, Miquelet i Andreu. N'eren deu. Deu amics que corrien eixelebrats pels carrers de Tarragona fins que arribaven al port, allà on feien entrar les barques a la sorra mullada. Berenaven asseguts a l'arena, i s'explicaven històries secretes.

De tant en tant en Joanet portava una carta. Arribava tard a la platja i movia la mà enlaire, ensenyant un cop i un altre el sobre amb un gran somriure a la cara. Era el seu pare. Tots ho suposaven.

En Joanet era el més petit, i el deixaven ser allà, amb ells, perquè vivia amb l'Andreu i la seva mare. Era més qüestió d'obligació que de ganes. I quan el veien arribar així, corrent i feliç, amb la camisa fora dels pantalons curts, i la boina mal col·locada, cap d'ells patia altre sentiment que la llàstima. Sí, realment existia, encara que desconegut per la resta, un moment definit que els uní a tots per sempre més. En Joanet. En Joanet n'era la causa. Tots anaven a trobar-lo, i seien en una de les barques. La carta, escrita amb lletra irregular i infantil, era llegida per l'Enrique, que era el gran i de la banda. Parlava de la guerra i de com l'home trobava a faltar a la mare. En Joanet seia entre tots ells i escoltava. Observava

a l'Enrique embadalit i el seu cap imaginava el seu pare perdut entre camps erms i bales, escrivint-li una altra carta. Sovint en Pau s'empipava. Mirava a en Joanet de reüll i veia l'amor en els seus ulls, la innocència del seu cor; i patia per la mentida que tots perpetraven. L'Andreu el feia callar. El nen vivia a la seva casa, amb la seva mare, perquè no li quedava res ni ningú. Mereixia, almenys, el poder guaridor de l'esperança.

Les hores passaven de pressa a la platja. Feien lluites i jugaven a empaitar-se. A vegades en Pere duia l'estel, el *bacallà*, com li deia el seu pare; i feien volar la cometa hores i hores fins a la vesprada. En Miquelet sempre insistia a anar a veure la Maina. I freqüentment acabaven entre les xarxes que teixien les dones a l'arena, i el nen observava aquella jove que l'encisava. Seia a la seva falda, i l'ajuda a desenredar la malla. Tots reien d'ell i d'aquell encís que sentia per la noia de mans delicades; i el deixaven fer mentre es reunien al voltant de la caserna de la platja. El capità Safont els explicava batalles navals d'èpoques passades, i els ensenyava ferides amb la seva veu respectable.

A vegades se'ls unia la Jana. La filla de la dona del barber. Mare i nena havien arribat a la vila feia poc més de dos anys, i oblidant les mirades acusadores de les altres senyores, la dona s'havia esposat amb l'afable i bondadós senyor Blanch.

La Jana era estranya. Era imaginativa, i feia el que li venia de gust. No atenia a les germanes i sovint era castigada. Aquests fets, però, no semblaven importar a en Josep, que secretament l'estimava. Era un amor juvenil, el primer. Tenien la mateixa edat i els agradava somiar en un futur de bonança. Ell era orgullós i intel·ligent, ella bonica i espavilada. I seien junts, un a fregar de l'altre, i escoltaven el capità Safont i les seves rondalles. I, malgrat que ambdós negaven cap tipus d'afecció vers l'altre, tots sabien quan s'agradaven.

Així era la vida d'infància. Corrent pels carrers de Tarragona i berenant a la platja. I a les vuit, quan els pescadors abandonaven les barques, tots tornaven a casa. En Guillem buscava entre els mariners al seu pare, i junts travessaven la plaça. Enfilaven carrer amunt i s'explicaven la jornada. I en Marc Oriol observava el seu amor, i aguantava les llàgrimes quan deixava la platja. Tots necessitaven aquelles tardes, però potser era en Marc Oriol qui més les valorava. Sobretot quan entrava per la porta de casa. El seu germà gran tornava tard i feia olor estranya. El pare cridava, la mare plorava. En Marc anava al llit de l'àvia, i s'adormia mentre la vella l'abraçava. Premia els ulls amb força i esperava. Esperava que paressin els crits i la ràbia. Esperava a créixer i enfrontar-se. Esperava. Esperava que arribés l'endemà per anar a la platja.

Sota aquestes circumstàncies vivien aplegats els nens a la vila. Sobrevivien el dia a dia i gaudien de cada moment de la tarda. I a poc a poc creixien, i a poc a poc més congeniaven. A poc a poc oblidaven el dolor, a poc a poc més i més a l'alegria s'aferraven. És estrany, doncs, que les seves vides no canviessin tant i tant aquell 13 de maig. Però no ho feren. I la desgràcia que semblava el final d'una època fel·liç fou l'inici d'un amistat inesborrable.

En Joanet arribava aquell dia amb una altra carta. Quan el veieren, petit i fel·liç, per l'arena, tots corregueren cap a ell. Es tiraren al damunt del nen i forcejaren. En Pau, però, s'esperà a una banda. Quan la lluita enjogassada acabà, en Pau agafà el sobre i tragué la carta. En Joanet el mirà, joiós, i li demanà que la llegís en veu alta. En Pau es quedà callat. “No et sembla estrany, Joanet, que el teu pare tingui una lletra tan infantil?”. El nen se'l mirà sense entendre la pregunta. No sabia llegir, però no li semblava que les cartes del pare fossin acriaturades. Segurament anava de pressa redactant-les, al mig del camp de batalla. Tots els altres callaren. L'Enrique arrabassà la carta a en Pau i li dedicà amb rancúnia una mirada, però aquest no pensava deixar-ho estar. En Pau opinava que era injust mentir al nen, i seguí amb la interrogativa fins al final, intentant que en Joanet s'adonés de l'engany. Els amics el miraven, i l'odiaren. Andreu en tingué prou; el manà callar. Però la criatura començava a comprendre la situació, finalment entenia les cartes. En cert punt l'infant es posà a plorar. Andreu l'abraçà, mentre en Pau li eixugava les llàgrimes. Enrique li retornà la carta. El nen mirà el sobre amb nostàlgia. Es posà a córrer i abandonà la platja.

L'Andreu l'anà a buscar en veure que no tornava. No regressaren a la platja.

Seien vuit nois entre les barques. Eren molts, però es notava el buit. En cert punt, Enrique s'aixecà i engegà amb força el seu puny contra en Pau. Aquest es cobrí adolorit la cara. Tots s'implicaren en la baralla.

Andreu decidí tornar al port a les vuit de la tarda. Venia sol. No el trobava.

El buscaren. El buscaren tots.

La notícia sortí de l'auricular del telèfon de casa la Magda. Els veïns s'hi havien reunit, per esperar aquella trucada. L'havien trobat entre les roques. Havia perdut el coneixement, però a la mà dreta duia una carta.

Quan en Joanet pogué tornar a córrer per la plaça, ja ningú recordava allò del seu pare. Eren deu amics que travessaven els carrers d'una Tarragona passada. Volaven en carrera amb un somriure a la cara. I anaven a parar al port, a l'arena, a les barques.

Era el temps de l'amor, era el temps de la guerra. El temps d'infància, i el de bellesa. I entre promeses i mitges paraules, entre plors i rialles; entre pantalons curts i mans tacades de xocolata; els nens es prometien que aquell seria el millor dels temps. Era el seu temps. El temps d'ara.

Clara Calabuig Martínez
Escola Elisabeth, de Salou

QUART PREMI

Reunits el dia 12 de d'abril de 2016 a la sala Alcúdia de l'Autoritat Portuària de Tarragona, els membres del jurat del III Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona... acorden concedir, per unanimitat, el *quart premi* a l'obra titulada *El secret del Nil* que, oberta la plica, correspon a *Laia Carpio Fusté*.

EL SECRET DEL NIL

El Nil era un jove pescador del Port de Tarragona, de tan sols 18 anys. Estava preocupat ja que, des de feia dies, els pescadors s'endinsaven a la mar ben d'hora, però no tornaven. No sabia què fer! Ell era un pescador, un bon pescador, i havia de sortir de pesca per descobrir què passava.

Va carregar tot l'equipament a la barca i es va embarcar sol, ja que només els més valents s'atrevien a anar de pesca després del que estava passant.

De moment, feia mitja hora que era a la mar i encara no havia passat res. Però, de sobte, uns cops bruscos que venien de sota la barca, la van començar a sacsejar fins llençar el Nil a l'aigua.

Una estona més tard, es va despertar sota l' aigua. Estava molt espantat, ja que no era normal que pogués respirar sota l' aigua. Es va girar i va veure una dona preciosa, amb els cabells més llargs que mai havia vist i amb cua de peix. Era una sirena! Havia escoltat llegendes, però mai n' havia vist una.

- Tranquil, sóc la Marina. Com pots veure, sóc una sirena. I abans que ho preguntis, pots respirar sota l' aigua gràcies al collaret que portes -va dir aquella fantàstica criatura.

El Nil encara no s'atrevia a dir res, i bàsicament va assentir amb el cap.

- Fa dies que t'estem observant ja que creiem que ets l'únic que ens pot ajudar. Hi ha un grup de sirenes que va per la costa tarragonina encantant pescadors amb el seu cant.

- Jo sóc un simple pescador que acaba de descobrir que les sirenes existeixen. Com creus que us puc ajudar? -va respondre ell, encara una mica atabalat.

- Vius a Tarragona des de petit i véns d'una família de valents pescadors; per tant, et coneixes la costa i el port con ningú altre -va dir aquella sirena.

Sense que el Nil digués res, la Marina el va portar a una cova i li va explicar tot amb detall:

- Les sirenes, des de sempre, s'han alimentat de mariners i pescadors, però

al mar Mediterrani això està prohibit, i ens hem d'alimentar d'algues. Però hi ha un grup de sirenes, entre elles la meva germana, que s'han rebel·lat i ho incompleixen, i s'estan alimentant de pescadors del port de Tarragona.

- Per això estan desapareixent pescadors... -va comprendre el Nil.

- Exactament! -va respondre la Marina.

Tots dos van estar parlant una bona estona sobre el problema i les possibles solucions. Aleshores, la Marina va recordar que hi havia una barca trencada de feia poca estona que el grup de sirenes havien atacat, i va decidir portar-lo a veure-la.

El Nil es va quedar esgarriat, ja que era una barca que veia cada matí. Era la barca de l'Albert, un noi de la seva mateixa edat... La barca estava tota estellada i tenia forats per tot arreu.

- Em sap greu que fos un amic teu -va dir la Marina en veure la cara d'espant que feia el Nil.

- Tranquil·la, no és culpa teva... -va respondre el Nil.

S'estava enfosquit, i no es veia l'aigua amb claredat, així que la Marina va pensar que seria millor anar a descansar a la cova, i que demà seria un altre dia.

L'endemà, cap a les sis del matí, la Marina va anar ràpidament cap al Nil.

- Nil! Nil! Ràpid! Desperta! -va dir-li ella nerviosa.

- Què... Què passa...? -va dir el Nil badallant.

- No tenim temps! El grup de sirenes ha notat que hi ha un humà entre nosaltres. De pressa! Amaga't! -va dir-li ella estirant per ajudar-lo a aixecar-se.

El grup s'anava acostant cada vegada més, i mentrestant el Nil buscava un lloc per amagar-se.

El grup de sirenes va arribar a l'entrada de la cova.

- Hola, germana -va dir la sirena que anava davant del grup.

- Neu... -va dir la Marina a la seva germana – saps que no ets benvinguda aquí.

- Vinga noia! -va respondre la Neu rient -Tu i jo continuem unides!

- No, des que vas trair la família, incomplint les normes, alimentant-te de pescadors -va dir la Marina molt seriosa.

Mentrestant, el Nil encara no havia trobat cap lloc per amagar-se.

- Marina...-va dir la Neu- Podria ser... que tinguessis un humà amagat?

La Neu va apartar amb un cop de cua la Marina i va entrar a la cova. El Nil no sabia si les sirenes estaven a prop o lluny, perquè no escoltava passes, però sabia que s'acostaven perquè havia escoltat la conversa. A l'últim moment, va trobar un forat en una paret, per on la cua de les sirenes no hi cabria. Sense pensar-s'ho dues vegades, es va amagar allà.

- Humà petitó indefens... -va dir la Neu com si parlés amb un nen petit-. Surt d'on estiguis, no et vull fer mal!

Ni un moment al Nil se li va acudir sortir d'on era. Després d'estar buscant per la cova, la Neu no el va trobar.

- D'acord, Marina, no tens cap humà amagat però, si algun dia et vols unir a nosaltres, seràs benvinguda -va dir-li la Neu amb un somriure burleta, per acomiadar-se.

- No, gràcies, no vull decebre la família, com tu ho vas fer. -Va dir la Marina enfadada però alleujada alhora.

I, sense dir res més, la Neu i el seu grup se'n van anar.

Un cop ja eren prou lluny, la Marina va anar ràpidament cap al Nil.

- Nil, estàs bé? -va dir ella

- Si això vol dir que una sirena ha estat a punt de menjar-se'm, doncs sí, estic bé -va dir ell, encara tremolant.

Es van posar a riure tots dos i, de manera inconscient, la Marina li va agafar les mans. Llavors, quan se'n va adonar, es va posar vermella.

- Ho sento...! He, hemm... no era la meva intenció...-va dir ella tota avergonyida.

- No passa res... No té importància...-va dir el Nil també avergonyit.

Posant-se seriosos tots dos, van començar a pensar en la estratègia per aturar la Neu i el seu grup. Finalment, van pensar que el Nil fes d'esquer. Aleshores, quan les sirenes intentessin hipnotitzar-lo amb el seu cant, ell, que estaria immunitzat del poder del cant amb el collaret que portava per respirar sota l'aigua, les atraparia amb les xarxes de pescador i els tallaria la cua. Mentrestant, la Marina estaria al fons marí amagada pendent de la situació per si l'havia d'ajudar.

Sense perdre temps, van enfilear camí cap al port a buscar una altra barca, ja que la seva estava perduda, vigilant no topar-se amb el grup de sirenes rebels.

Quan van arribar al port, la Marina va amagar-se el millor que va poder perquè els pescadors no la veiessin, però a la vegada ella pogués veure els moviments del Nil i poder-lo seguir quan es fes a la mar.

Tots els pescadors, en veure el Nil, es van emocionar i van anar corrents cap a ell per abraçar-lo, ja que es pensaven que tampoc tornaria. Llavors el Nil es va posar molt seriós i els va dir en veu molt alta:

- Escolteu, nois! Ara no tinc temps per explicacions, ni per celebracions, però necessito la vostra ajuda! M'heu de deixar la barca amb les xarxes més resistents que tinguem al port!

- Però... te'n tornaràs a anar? -li va preguntar un pescador preocupat.

- Sí, ho he de fer...És la meva obligació -va dir el Nil amb molta seguretat.

- Agafa la meva, que tinc les xarxes de pescar tonyines preparades! -va dir un vell pescador que coneixia el Nil des de petit.

- Gràcies, Pep! -va dir el Nil content i agraït-. Però ara he de marxar de seguida. Adéu, companys!

Tots els pescadors es van mirar entre si, estranyats per l' actitud del Nil, i no van dir res.

El Nil va arribar a la barca on l'esperava la Marina per marxar. Va pujar i la Marina va dir:

-Ara ja no podràs tirar enrere.

-Si volgués tornar enrere, ja ho hauria fet -va dir-li ell amb seguretat.

Finalment, van arribar a la zona on la Neu acostumava a capturar les seves víctimes. Havia arribat l'hora... La Neu i el seu grup es veien de molt lluny i, en veure-les, el Nil pensava que eren un banc de peixos, però la Marina sabia que eren elles, de manera que es va amagar el millor que va poder.

-Mireu, noies, ja tenim el dinar servit! -va dir la Neu rient i mirant el seu grupet.

Totes van envoltar el Nil i van començar a cantar una cançó preciosa, la més bonica que havia escoltat mai però, encara que li agradés la cançó, no l'hipnotitzava ja que el collaret que utilitzava per respirar sota l'aigua el protegia del cant de les sirenes. Ell va fer veure que estava hipnotitzat i es va posar al costat de les xarxes. Aleshores, la Neu es va estranyar que es posés al costat de les xarxes i tot seguit va mirar sota l'aigua, i llavors va veure una cua de sirena

que li resultava familiar. No van passar ni dos segons que es va adonar que allò era tot un parany. Va mirar la Marina amb odi i va dir en veu baixa: “ara veureu”.

Les sirenes van deixar de cantar, i amb un impuls de la cua es van posar a sobre la barca. El Nil va agafar un ganivet que hi havia per netejar peixos, en el mateix moment, la Marina també va pujar a la barca.

-Noies! Mireu qui ha vingut a ajudar-nos! -va dir la Neu sarcàsticament en veure la Marina

La Marina en comptes de dir res, li va tallar la cua a una de les sis sirenes que hi havia amb un ganivet que li havia donat el Nil i, d'una puntada de peu, el Nil la va llançar de la barca. Aquella sirena s'anava enfonsant cada cop més i més, ja que sense la cua no podia nedar. La Marina i la Neu es van mirar als ulls, furioses. En aquell instant va començar la batalla. Dues sirenes van intentar atrapar el Nil, però ell va deixar a un costat el ganivet i les va atrapar amb una xarxa. Quan la Marina els anava a tallar la cua, la Neu va aconseguir alliberar-les, però no abans que el Nil li tallés la cua a una d'elles. Ara només quedaven tres sirenes i la Neu. Una sirena que tenia la cua molt esmolada, va fer-li un tall a la cama al Nil, però ell es va girar i li va tallar la cua. Una de les dues sirenes que quedaven va atrapar la Marina amb una xarxa, però el Nil va tallar la xarxa i, estirant el braç de la Marina, la va treure d'allà. Amb aquest impuls la Marina va tallar la cua de la sirena que l'havia capturat, i el Nil, d'una ganivetada, li va tallar la cua a la sirena que quedava. Ara només quedava la Neu. Van saltar de la barca tornant a l'aigua, i la Marina va agafar el Nil i li va dir:

-Jo distrauré la Neu, tu vés pel seu darrere i li tallaràs la cua quan et doni el senyal. D'acord? Hi ha un tros de pla que no t'estic explicant, però ja te n'adonaràs.

La Marina se'n va anar sense que el Nil pogués dir res. La Marina no li havia explicat al Nil el seu pla del tot, sinó que s'havia deixat d'explicar la manera en què distrauria la Neu.

La Marina es va acostar a la Neu lentament, mentre el Nil feia el mateix, però per darrere. La Marina i la Neu van començar una lluita ferotge fins que la Marina va cridar “ara!”. Aquell segon de distracció li va sortir car a la Marina, ja que la Neu va aprofitar aquell instant per tallar-li la cua. El Nil, mig segon més tard, li va tallar la cua a la Neu, ja que ella estava distreta gaudint de la victòria. El Nil es va quedar contemplant aquells dos cossos com queien lentament a les profunditats del mar, fins que ja no es veia res.

En aquell moment el Nil es va adonar de la part del pla que no volia explicar

la Marina: ella sabia que possiblement moriria, però no volia dir-li res, ja que ell no voldria seguir el pla. Va tornar a la barca del Pep i va enfilem camí cap al port. Es va adonar que encara portava el collaret que li havia donat la Marina, i va decidir quedar-se'l.

Un cop arribat al port, tots els pescadors es van tirar cap a ell a abraçar-lo, però ell, trist i capcot, es va limitar a dir que ja no hi havia perill i que ja no desapareixerien més pescadors.

En l' actualitat, cinquanta-dos anys després dels fets, el Nil continua sent un pescador de Tarragona. Surt cada dia a pescar portant el collaret que permet respirar sota l' aigua, i així recordar aquells fets dolçament, sabent que les criatures màgiques del mar existeixen.

El Nil sap que l' esperit de la Marina està voltant la costa tarragonina, protegint els valents pescadors i pescadores dels perills de la mar. Ell, cada dia que surt a pescar, està segur que ella és allà, amb ell, al seu costat. Encara així, aquests records són un secret molt ben guardat, ja que no li ha explicat mai a ningú tot el que va passar, ja que si les sirenes no s' havien donat a conèixer seria per algun motiu...

Qui sap quines criatures màgiques existeixen. I qui sap...! Seràs tu el pròxim que es trobi amb una sirena?

Laia Carpio Fusté

Institut Domenèch i Montaner, de Reus

CINQUÈ PREMI

Reunits el dia 12 de d'abril de 2016 a la sala Alcúdia de l'Autoritat Portuària de Tarragona, els membres del jurat del III Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona... acorden concedir, per unanimitat, el *cinquè premi* a l'obra titulada *El viatge més llarg* que, oberta la plica, correspon a *Fiorella Modernell Prestini*.

EL VIATGE MÉS LLARG

Hi havia una vegada... Mmmm reconec que a vegades m'agradaria canviar el principi de tots els contes; però com no puc, començaré canviant el principi del meu, si a vegades no pots canviar tot així de sobte, es comença amb un granet d'arena i fins que facis la muntanya.

Així és el món, així es el meu món, som persones, i cada una opina d'una manera diferent. A vegades veiem coses que estan malament i ens agradaria canviar-ho tot de cop, però no podem, perquè la vida no és així de fàcil, sempre hi haurà obstacles, però si comencem amb un granet de sorra, pots canviar el món sencer i a les persones que viuen en ell; i així comença la meva història, i si puc intentaré canviar el meu principi...

Tot comença dins del meu món, al fons del tot, on estan totes les meves preguntes, els meus dubtes sobre el món, les meves pors, les meves debilitats, i sobretot, la meva vertadera personalitat, aquesta que no trec més enllà de la meva habitació... "Habitació". Sí, "Habitació". Aquest únic lloc on em sento segura, on sento que ningú pot criticar-me, on ningú intentarà canviar la meva forma de ser, on ningú pot saber les meves pors, costums, i el més important; com sóc realment.

M'agradaria presentar-me. El meu nom és Diana, sóc una noia de 14 anys, madura per a la meva edat, insegura, amb pors i metes, però també m'agradaria presentar-vos a la Dia que tots coneixen, segura de mi mateixa, amb horaris i amb un cor de pedra... Això m'ajuda, sé que no és el correcte, però... ¿Quin ésser humà té clar el que està bé i el que està malament? Si així fos, seríem perfectes, no cometríem errors, i no tindríem oportunitat d'aprendre d'ells.

Tot comença a la meva habitació, portava mesos o potser anys, pensant en aquell tema. Sí, ja sé que voleu que us digui de què tracta...

Des de petitona que m'agradava estudiar la vida marítima, els seus secrets, aquells que té el fons del mar, i que cap vida humana ha estat capaç d'obtenir. Sempre somiava que tenia un vaixell propi, i que anava a creuar l'oceà per anar a visitar aquelles illes mòbils de les que tots en parlaven, però jo no sabia si de

veritat existien, i això és el que em portava a tindre ganances d'estudiar-ho.

Un dia igual que tots, em va vindre al cap una gran idea. Jo tenia diners estalviats des de que tenia 4 anys, vaig buscar per una pàgina d'Internet un petit vaixell, vaig veure un que em va cridar l'atenció més que els altres, era el vaixell que sortia en tots els meus somnis.

Vaig trucar al número que hi havia i vam quedar per anar-lo a buscar. Li vaig dir a la meua mare que estaria a casa d'una amiga quatre dies, perquè teníem una festa especial. A la meua millor amiga li vaig dir quin era el meu pla i que si la meua mare trucava per saber de mi (seria molt estrany) que digués una mentida, i que busqués una excusa... La meua mare ja no es preocupava de mi, feia com si no existís, des de que va morir el meu pare, per a ella ja no hi ha món.

Al matí següent vaig marxar del port amb el meu vaixell, i vaig emprendre el viatge més llarg, aquell viatge m'ajudaria a reflexionar, i tindria la possibilitat de ser jo mateixa, estàvem jo i l'oceà. El viatge va ser més curt del que em pensava, vaig arribar al punt exacte, sols havia d'esperar que els rajos del Sol estiguessin en una posició exacta. Quan va arribar el moment, va començar a elevar-se de l'aigua una illa, una illa gegant. Al cap d'una estona em vaig adonar que l'illa l'arrastrava una tortuga, per això no sempre es trobava al mateix lloc, i pels estudis que tenia aquella illa s'anomenava "L'illa mòbil", jo estava una mica paralitzada, no creia que finalment la trobaria, no sabia si allò era sols una llegenda, però no, no era un somni, era la vertadera illa mòbil.

En aquelles llegendes deia que aquella illa duia un gran tresor, la mà d'or. Es deia que aquella mà d'or tenia el poder de convertir tot allò que toqués en or, per això més d'una banda pirata va intentar saquejar aquella illa màgica. Vaig entrar per una porta immensa, dins hi havia escultures i escultures, de déus del mar, sirenes i del tritó. Vaig entrar per uns passadissos que semblaven laberints, al final del passadís, hi havia una balança i en una petita postal de vidre hi havia escrit:

"Aquesta balança marcarà el pes del teu cor, si és pur, pur d'amor, passaràs la porta de la honestat, si no és pur, et faràs de gel"

Per un instant vaig tenir por, però vaig ser valenta, vaig agafar un paper que hi havia de color d'or, hi havia una pregunta que semblava mig trampa que deia:

"Si la porta vols creuar, un bon camí hauràs d'agafar, el bé o el mal?"

En la balança va aparèixer la mà d'or, i a l'altre costat una clau de color platejat. Bé, escull amb cor i saviesa. Vaig agafar la clau, perquè a mi el que més m'importava era fer honor al meu pare, ja que va morir sense complir el seu

somni, sé que ell estarà orgullós de mi, i m'agradaria molt que estigués aquí per donar-li una gran abraçada i dir-li: *“ho hem aconseguit, la distància separa els cossos, però no els cors.”*

Al final una porta es va obrir, i allí estava la mà d'or, vaig treure de la meva motxilla un cor de pedra que em va regalar el meu pare abans de morir, vaig agafar la mà i vaig tocar el cor, es va convertir en or, i vaig dir: *“Així és el teu cor pare, dur com una pedra, però valuós com l'or.”*

Ja tinc a les meves mans el meu somni, el mar era tan bonic com imaginava, i ara tinc una nova història per a contar a la meva habitació, no fa falta que ningú més ho sàpiga, no fa falta... Ja tinc clar que la meva habitació, aquella que coneix cada part de la meva vida ho sap. No fa falta ningú més.

“I recorda amic meu, la vida no és fàcil, la miris per on la miris. Però si vols alguna cosa de veritat, no oblidis posar el teu granet de sorra, i més que res el teu cor.”

Fiorella Modernell Prestini

Institut Ramon de la Torre, de Torredembarra

TREBALLS SELECCIONATS

Reunits el dia 12 de d'abril de 2016 a la sala Alcúdia de l'Autoritat Portuària de Tarragona, els membres del jurat del III Premi de Narrativa Curta Port de Tarragona... acorden atesa la qualitat dels treballs, instar l'organització a la publicació de les obres següents, un total de 42, i per ordre alfabètic de la inicial del títol:

<i>Aquella boja, la meva boja</i>	<i>L'home de mar</i>
<i>Baix Mar, l'antic barri pescador</i>	<i>La cova misteriosa</i>
<i>Bohèmia</i>	<i>La decisió</i>
<i>Cartes d'un pirata</i>	<i>La dona de les mans pintades</i>
<i>Cartes de l'àvia</i>	<i>La dona del Port de Tarragona</i>
<i>El far de la Banya</i>	<i>La història del meu avi Cisco</i>
<i>El noi embarcat</i>	<i>La mar es queda amb mi</i>
<i>El primer amor</i>	<i>Mirall de mar</i>
<i>El Renaixement</i>	<i>Pescador matiner cala primer</i>
<i>El secret del mar</i>	<i>Records del port</i>
<i>El temps de la mar</i>	<i>Records d'infantesa</i>
<i>El tresor del Port de Tarragona</i>	<i>Robatori al port</i>
<i>El vell mariner</i>	<i>Somni o realitat</i>
<i>Els peixos també tenen sentiments!</i>	<i>Un amor passat per aigua</i>
<i>En un alè</i>	<i>Un mar de records</i>
<i>Històries mullades</i>	<i>Un port molt especial</i>
<i>L'amagatall que només coneix un vell llop de mar</i>	<i>Un somni?</i>
<i>L'Amèlia</i>	<i>Una jornada més</i>
<i>L'avi i jo</i>	<i>Una nova ciutat</i>
<i>L'Elionor del Serrallo</i>	<i>Veus de Mar</i>
<i>L'enigma del port</i>	<i>Visc al Serrallo</i>

AQUELLA BOJA, LA MEVA BOJA

-Em vas fer tocar el cel, mai havia ni experimentat ni sentit res igual per ningú. No sabia què passava, però tot era felicitat. Ho era al teu costat, però ara què faig? No hi ets. M'he capficat en un viatge. No sé on sóc, només sé, que comparteixo destí amb els dimonis. Sé que aquesta tempesta mai acabarà, ja no pots tornar. Sé que ara he de dormir i viure sense companyia, hauré de jugar sola, però sobreviuré. Ho faré per tu, Marc, per cuidar-te.

En Pau ja no sap què pensar en escoltar aquestes paraules. Sentir-les ha fet que el seu cor atrapat, embogís més per aquella noia. No sap què fer. Aquesta boja que té davant agenollada i, aparentment, parlant sola, ha fet que el jove perdi els pocs papers que podia tenir. O potser, si la noia no ha fet que perdi el control de si mateix, sí que ha fet que perdi el control dels seus sentiments, el control de la seva son, el control de la seva ment...és inexplicable. Com és que en Pau sentia tal cosa per aquella desconeguda? Només havia estat quatre dies observant-la. El primer dia que la va veure en la seva platja privada va ser plorant desconsoladament, però no li donà cap importància. Començà a fer-ho quan, exactament a la mateixa hora, al dia següent, va veure com aquella jove deixava a vores del mar una botella amb un paper a dins, i tornava a fugir corrents i plorant d'aquella petita platja privada preciosa. Ell, no va dubtar en anar a veure què contenia aquell paper, tot i que fos acte de mala honra. A dins, s'hi trobava una frase simple, però tan encantadora com misteriosa: "Quan et falta algú, et sobra el món sencer". Quan acabà de llegir-ho, va tornar a posar el paper dins la botella, i deixà aquesta ballant sobre el mar, a ritme de les ones. Fins llavors, la noia havia deixat veure's amb aspecte desarreglat. S'havia presentat a la platja amb un barnús blanc fet malbé i un monyo desinteressat, que no deixava veure la llum al seu cabell llarg, fosc i ondat. No va ser fins al tercer dia que el jove va apreciar la bellesa d'aquella morena. Es va posar un vestit que deixava lluir el seu cos. Era un vestit que li arribava fins les cuixes, s'arrapava perfectament a la seva suau pell i era d'una tela molt fina d'un encaix seductor. El color carmí intens de la vestimenta conjuntava a la perfecció amb els seus llavis. A part, va

deixar que la seva melena es lluís per primera vegada davant dels ulls del curios d'en Pau. El seu rostre tampoc va deixar res a desitjar. Es podien apreciar els seus petits ulls verds, i la seva pell caramel·litzada. La sorpresa, no va ser només el seu aspecte, ja que el seu comportament, ho superà. Vestida i arreglada s'endinsà cap a l'aigua del mar! Va començar a moure's de manera seductora i lenta. Què feia? Havia embogit, literalment. Després d'uns minuts ballant, sortí de l'aigua plorant i començà a córrer fins desaparèixer, com sempre. El noi l'esperà fins l'endemà. Volia tornar-la a veure.

En Pau viu en un car habitatge. Se'l va comprar fa poc més d'una setmana. La seva, era l'única casa que tenia accés a aquella petita platja, i per tant, ell seria l'únic afortunat de tenir-la al seu servei les vint-i-quatre hores del dia.

Com és que aquella boja apareixia per allà? Per què no feia les seves bogeries en un altre lloc? Com és que ha robat el cor d'en Pau? El misteri encara no s'ha apoderat del teu cos? Del meu sí. Ni tu, ni en Pau ni jo tenim resposta. Pau, fes-nos veure la mentalitat de la noia. Obre'ns el seu cor. Descobreix què li passa.

Per fer-ho, decideix esperar fins l'endemà, quan aparegui, per acostar-se a ella. Què farà? No ho sap...diu que és millor actuar pels impulsos que et vinguin en aquell moment. Ara, en aquest moment, els seus impulsos, diuen que ha de dormir. Li costa, però aconsegueix lliurar la seva ment de la noia, aconseguint, així, dormir profundament.

A l'endemà, quan la veu, avança decidit. Ella vesteix una camiseta llisa de color lila i uns pantalons negres que deixen visualitzar la seva figura; aquella figura que tota noia desitja tenir. Abans que la noia faci res que el deixi bocabadat, s'apropa i li pregunta com és que coneix aquesta platja si en teoria només l'hauria de conèixer ell, que és qui viu en l'única casa que hi té accés. Per sorpresa, diu que ha viscut allà durant un any de la seva vida, amb el seu nuvi, i fa només tres setmanes que ja no hi viuen. En sentir-ho, mil punyals perforen el cor d'en Pau, però quan sent que ha mort, per molt cruel que soni, adhesius tapen perfectament la perforació. La noia, qui es presenta com Aixa, comença a plorar i diu:

-Ningú ens veia. Ningú ho sabia. Era un secret, el nostre secret. Estàvem en fase de descobriment. Era el nostre paradís, el nostre terreny de lluita. Ens estimàvem. A la nostra manera, però ho fèiem amb fermesa, seguretat i delicadesa. Vam fer-ho durant tot un any. Malgrat el moment en què decidí anar a refrescar-se. En entrar a l'aigua, mai tornà a sortir. Dos hores sense ell ja eren masses... Vaig anar a buscar-lo, però no aparegué. Tot i sent fora de l'aigua, m'ofegava. M'ofegava sense ell, em faltava i segueix faltant-me l'aire que

necessito per respirar i viure. Creia que ja havia provat el gust amarg del dolor, però dubto que sigui dolor, dubto que sigui humà sentir-te així. No ho és. No trobo aire, tremolo constantment, caic i no sé com evitar-ho. Vull, però no puc. Passades tres setmanes, segueixo aquí, buscant-lo i amb esperances.

Després de la revelació, ell quedà sense paraules, i ambdós compartiren llàgrimes i una abraçada que regnà com a somni, aquella nit, en la ment d'en Pau.

L'endemà, ella pica a la porta de l'habitatge d'en Pau, i demana entrar. És benvinguda. En veure l'interior de la casa, desitja no haver entrat; els mobles són els mateixos que compraren ella i en Marc.

Passen dies, i es van coneixent, cada dia estan junts. Ell segueix enamorant-se més i més de l'Aixa, mentre que ella, comença a sentir-se culpable per canviar la cara d'en Marc per la d'en Pau, tant en somnis, com en la vida real. Quan s'abracen, ella recorda la felicitat que regna dins teu quan ets enamorat. I és així, ambdós canten mentre es dutxen, tenen pessigolles en veure el somriure de l'altre, són presoners de la mirada de l'altre. La necessitat de cremar la distància entre ells és immensa, és intolerable. Els ulls verds de la noia creixen i es fan més grans cada dia. Tot i ser cruel, està disposada a trencar les cadenes que l'uneixen amb els records d'en Marc, per començar a revivre de nou, amb en Pau.

Passats dos mesos, comencen una relació. Increïble, fa uns mesos l'Aixa creia que la mort era la seva única amiga, l'única que li donava la mà per sortir de la major tortura de la seva vida. En canvi, ara, per casualitat, en Pau, en forma de llum engegadora, no deixa veure gota de dolor. L'Aixa es diu a si mateixa que no ha de plorar pel què se'n va anar, ha de començar a obrir els braços per a noves oportunitats; necessita tancar capítols de la seva vida per escriure noves històries.

Un dia, en Pau s'armà de valor i digué:

- Vaig veure't fa temps desant una botella al mar, i vaig llegir allò de «Quan et falta algú, et sobra el món sencer». No va ser fins l'endemà, quan et vas vestir amb aquell vestit roig intens, que em vas enamorar cegament. Què pretenies fer?

-Com ja saps, ell va desaparèixer al mar. Per tant, la seva ànima és, encara, al mar. Ha llegit el meu missatge, o això espero. Li encantava ballar amb mi, per això pretenia que la seva ànima tornés a mi. Necessitava tornar-lo a sentir, a veure'l. Sé que pensaràs que sóc boja, però tot va passar en un tres i no res, no m'ho pensava pas que mai més el tornaria a veure. No sabia què fer. Sé que

no m'entens, però no es qüestió d'entendre, sinó de sentir. No sé exactament quan vaig enamorar-me de tu. Sí sé que ho he fet de manera exagerada. Crec que la teva manera de ser, de mirar-me, d'abraçar-me, de riure, o fins i tot la teva manera de plorar...tot junt ha sigut com un imant inevitable per a mi.

S'estimaven de manera innegable. Van decidir, finalment viure junts. Els mobles actuals de la casa els van comprar l'Aixa i en Marc. Ella, per demostrar que estimava molt més a en Pau, va demanar-li anar a comprar-ne uns altres. En Pau, que ja se'n fiava, va dir que no era necessari, però ella va insistir, ja que creia que seria una bona mostra del seu amor, per part seva. Ell accedí.

-Hola Aixa! -va escoltar- Quant de temps! No ens hem vist des que han començat les vacances d'estiu!

-Hola Maria! -exclama ella en veure la seva companya d'universitat- Tenia entès que les vacances les passaries amb la teva família a França. Què fas per aquí?

-Sí, tens raó, però la meva intenció ha canviat en trobar la meva meitat. És per allà, escollint un sofà. Anirem a viure junts, estic molt emocionada! Tu estàs igual, eh! -diu la Maria en veure al costat de l'Aixa a en Pau i com s'agafen de la mà -.

La felicitat dura poc. Molt poc. Aquell cabell arrissat fosc... Els ulls blaus que van desaparèixer al fons del mar tornen a mirar a l'Aixa. Què? No! Les mans que van desaparèixer al mar...ara estaven agafant per la cintura a la Maria. Les llàgrimes amenaçaven en caure pel rostre de l'Aixa. Però, sense escoltar cap explicació, intuïa que no havia de vessar cap llàgrima per ell, no ho mereixia. S'obligà a somriure, tot i voler plorar. Somrigué com si mai hagués plorat per ell; la millor venjança, és un bonic somriure a qui t'ha destrossat. Agafà la mà d'en Pau, i sortiren, tranquil·lament, de la botiga. Una cop al cotxe, va permetre's plorar. És curiós, sense articular paraula, ell va entendre perfectament què passava.

En arribar a casa, ella va dir que no l'havia afectat pas. Però tots sabem que és difícil oblidar a qui et va donar tantes coses per recordar. No és fàcil oblidar a algú amb qui vas poder oblidar tot.

Aquella nit, quan en Pau dormia, va decidir desaparèixer en les profunditats del mar per a sempre. Es sentia insignificant. Només volia desaparèixer. Fermament, es va enfonsar. Començà a rumiar. Havia estat enganyada. Mentre ella sofria i volia recuperar-lo, ell n'aconseguia una altra, que, a l'igual que ella, s'enfonsarà i s'ofegarà. O no, potser l'estima de veritat. No el pot assetjar, si va

fugir de l'Aixa, no volia dir que era mala persona, només volia dir, que la seva part en la història de la jove, havia acabat. A part, ella mai havia permès que ningú la fes sentir inferior sense el seu consentiment. El tenia en Marc? No. A més, tenia a en Pau. Qui diu que demà no se'n va? Ningú, però de moment, la cosa pinta millor. L'Aixa havia de superar l'obstacle definitivament, per així, a l'endemà poder dir que ho ha aconseguit. No vol cap venjança violenta, creu que el millor que pot fer, és oblidar, ja que és la millor venjança. No pot seguir vivint una mentida. A punt de restar sens aire i morir ofegada, decideix sortir i renàixer.

Mentre en Pau seguia dormint, tira tot allò que li recorda e en Marc: mobles al mar, notetes que es feien, roba que li regalà i els llençols amb els que dormien.

En acabar, agafa el seu mòbil i veu: «Ho sento, no volia que t'assabentessis així, però ha arribat el moment de dir-ho: no t'aguantava més, per això vaig fugir. No sabia com trencar amb tu després d'aquell any junts sense que t'enfadessis. Ho sento, espero que estiguis bé.»

Per cruel que fos, no li dolgué. Va limitar-se a contestar: «Jo també espero que estiguis bé.» i va pensar que mentre dormi, en Marc, estaria bé que s'ennuegués amb totes les mentides que havia arribat a dir.

Es posà el pijama, i pujà al dormitori. Ell seguia dormint. Li besà el front. Ell, que es va despertar, la va abraçar, i dormiren així. Al cap i a la fi, dos persones poden mirar una cosa, i veure-la de diferent manera. Estava segura que en Pau sí que l'estimava. Això acaba de començar.

Andrea Barreiro dos Santos

Col·legi Cardenal Vidal i Barraquer, de Cambrils

BAIX A MAR, L'ANTIC BARRI PESCADOR

Hola! Em dic Aïda, i tinc 12 anys. Visc a Torredembarra, un poble costaner del Tarragonès. El passat dijous a la tarda, vaig anar a visitar els meus avis, que viuen a Baix a Mar, el barri pescador de Torredembarra. Vaig anar-hi perquè havia de preparar un treball de l'institut, havia d'escriure un text del món mariner i la meva àvia en sap moltíssim d'aquestes coses, perquè el seu pare era pescador i des de ben petita que li han explicat històries.

Alhora, tenia la curiositat de saber històries antigues del barri, ja que molts avantpassats meus eren pescadors, el meu besavi, oncles... Les dues ens vam asseure al sofà de casa, i em va començar a explicar:

“Baix a Mar és un barri costaner de Torredembarra. Antigament molta gent es dedicava a la pesca blava i a altres. Concretament l'any 1920 hi havia unes 92 embarcacions a la platja del barri entre 185 pescadors. Totes les barques estaven aparellades per la pesca del sardinal, l'anomenada “*pesca de llum*”. A poc a poc, aquesta pesca va anar augmentant. Els bots i els llums eren unes petites barques que pescaven a les nits i a cada barca hi anaven 22 pescadors aproximadament.

Les dones es dedicaven a *remendar* les xarxes dels pescadors, mentre que els homes preparaven les barques per sortir a la nit. Cap a les 11 del matí els homes dinaven a casa seva i després de dinar continuaven preparant-ho. Els nens i les nenes anaven a l'escola que hi havia al barri, i quan sortien els agradava molt anar a la platja a veure com els seus pares treballaven.

Cap al tard, les dones tornaven a casa seva a preparar els entrepans que duïen els homes per sopar abans de sortir a navegar. Els homes que venien de més lluny

es preparaven un foc a terra i sopaven el budell de la tonyina, el bull. Quan ja havien acabat de sopar, feien un caminet amb troncs per poder treure les barques a l'aigua i amb molta força les endinsaven al mar. A dins la barca, hi portaven caixes, xarxes... Ells ja sabien la zona que s'havien de col·locar per llançar les xarxes i agafar el peix, principalment la sardina. Quan ja ho tenien tot en el seu lloc, s'esperaven tota la nit a veure quan de peix agafaven i quan ja sortia el sol, carregaven totes les xarxes, i el peix que tenien el ficaven dins les caixes de fusta. Quan arribaven a terra ferma, tot el peix que havien aconseguit el portaven al "pes", la confraria dels pescadors. Allí hi havia un home encarregat de pesar i subhastar el peix. Més tard s'hi feia la subhasta del peix que havien pescat a la nit. Quan els pescadors havien deixat totes les caixes davant del Pes, venien uns homes a comprar l'escata del peix. També, davant de l'antiga església del barri, hi havia "el calafat", una petita casa que arreglaven les barques espatllades. Els homes anaven a descansar una estona a les seves cases perquè més tard s'havien de posar a treballar una altra vegada.

Els nens i les nenes ja sabien que quan els seus pares estaven descansant no podien fer gaire soroll per no despertar-los, mentre que les dones anaven a comprar la verdura, el pa... tot que també es dedicaven a fer cafè artesà pels homes, i tot el barri feia olor de peix i de cafè. Més tard havien de tornar un altre cop a *remendar* les xarxes. Al carrer Indústria, hi havia un tenyidor, que es dedicava a tenyir les xarxes dels pescadors.

Una curiositat força important, és que hi havia homes que no es dedicaven a la pesca blava o a la de la sardina, sinó que també eren pescadors però d'arrossegament que era de peix molt variat com calamars, sípies, raps... Aquestes barques s'anomenaven "*barques de rasta*".

Antigament, hi havia una mena de màquina al mig de l'aigua, davant la platja, que servia per arrossegar les barques. Actualment, és l'Alfa i Omega, un monument molt important de Torredembarra, però que ara ja no serveix per res. A l'estiu molta gent va nedant fins allí, i contemplem les vistes de la platja des del mig del mar.

Molts de nosaltres, tenim avantpassats pescadors i ens agrada moltíssim saber aventures que han viscut a la mar."

La meva àvia es va aturar, i em va dir:- T'ha agradat les antigues històries de Baix a Mar? i jo li vaig dir: M'han encantat. Ara ja sé moltes coses del passat i ja podré fer el treball de català. La meva àvia em va contestar:- Encara no he acabat d'explicar. Ara t'explicaré què n'és del món pescador actualment.

"Actualment, la cosa ha canviat moltíssim. Tot això que t'explicaré, moltes

coses tu ja les has vist, però d'altres no... Ara, ja fa quasi 20 anys, van construir el port de Torredembarra, on ara hi pots trobar restaurants, botigues nàutiques, escoles nàutiques... i també hi ha el Club Marítim, on allí s'hi fan cursos de vela per a nens i adults.

Pel que fa a la pesca, actualment pesquen tot tipus de peix, com el lluç, el llenguado, les maires, bacallà... alguns també surten a pescar a les nits, tot i que d'altres prefereixen pescar pel matí. Ara les barques de pesca ja no estan a la platja, ara les guarden al port, on allí hi ha barques de tot tipus, de pesca, esportives... tot hi que n'hi ha algunes a la vora del mar. Els bots i els llums encara existeixen, però d'una manera més tradicional. Ara mateix a la vora de la platja de Baix a Mar, hi ha 5 barquetes aproximadament i 2 de més grosses. Des de que hi ha el port, les subhastes es feien a la llotja del port, però ara des de fa molt poc temps, ja no es fan subhastes, perquè tot el peix que pesquen els pescadors ja el tenen encarregat als restaurants del poble.

On hi havia antigament “el pes”, ara hi ha fet una petita biblioteca, la Biblioplatja, que allí encara es conserva la balança que abans pesaven el peix. El calafat ara ja no existeix, el van tirar a terra, però van decidir fer-ne un de més petit davant la platja.

Actualment, molts avis que antigament havien sigut pescadors, els ha deixat el càrrec als seus fills i molts els hi ha donat fins i tot les seves barquetes.

Abans parlava del bull, el budell de la tonyina, ara moltes dones o àvies fan aquest menjar tant típic de Torredembarra per la gent i molts estiuejants del barri. És molt típic el bull amb patates i fesols. Aquest menjar té un gust molt fort. Ara, en aquest poble, hi ha un cap de setmana que se celebra “La jornada gastronòmica del bull” i molts restaurants preparen els seus plats perquè la gent els degosti.”

Finalment, la meva àvia va acabar d'explicar la història. Em va agradar molt saber coses del passat de Baix a Mar. Amb tot això que m'havia explicat, vaig poder fer el treball de català, i alhora, vaig passar una tarda fantàstica al costat de la meva àvia, explicant-me històries dels pescadors de Baix a Mar, els meus avantpassats mariners. Mentre la casa feia olor de cafè que ella bevia i de xocolata calenta que jo menjava.

Aïda Charles Sánchez

Institut Ramon de la Torre, de Torredembarra

BOHÈMIA

Com un dia més, la Gina mirava el rellotge penjat a la cuina de l'Arrosseria, el restaurant on estava treballant. Era el seu descans i com cada dia, anava a passejar entre les barques del port. Com avui havia estat un servei bastant llarg i dur, li havien assignat un descans més llarg i li venia de gust anar-se'n una mica més lluny de l'habitual. Caminant, va arribar fins a les últimes barques del port. Una d'elles li va cridar l'atenció. No sap per què aquell nom li sonava. En ella, hi havia un home d'uns 60 anys. Com que no tenia res a fer i encuriosida pel nom, va anar a preguntar-li:

-Bona tarda, podria preguntar-li per què li va posar aquest nom a la seva barca?

-Doncs mira, això ve de fa molts anys, abans de la Segona Guerra Mundial a Perpinyà.

-Quina casualitat, la meva àvia també és d'allí.

En aquell moment, els dos es van mirar d'una manera molt peculiar durant uns segons. La Gina va trencar aquesta mirada mirant el seu rellotge. No tenia temps per escoltar tota la història que a ella tant li agradaria.

-Vostè demà també estarà aquí?- li va preguntar ella.- M'agradaria molt escoltar aquesta història.

-Ja ho crec! Cada dia vinc aquí i surto a navegar una estona amb la meva bonica.

-D'acord, doncs, tornaré per escoltar-lo. Adéu.

Els dos es van quedar amb una sensació molt estranya i amb ganes de saber què era allò que els dos sabien que els unia, però cap dels dos sabia què era.

Durant els dies que van passar, els dos estaven estranys i pensaven molt l'un amb l'altre.

Dies després, la Gina va tornar al lloc on embarcava la barca. No hi era. Va esperar una estona, ja que va pensar que estaria navegant.

Uns minuts després va veure aparèixer una barca amb un home que era quasi més gran que ella.

Era ell. El va saludar i li va preguntar un cop més pel nom de la barca. Li va començar a explicar la història:

- Quan jo tenia quinze anys, vaig decidir anar-me'n de casa, m'havia cansat de Tarragona i vaig decidir anar a veure món. La meva primera parada va ser Perpinyà, ja que el viatge el vaig fer amb aquesta mateixa barca, però en aquell temps es deia "Marina". En arribar-hi, vaig intentar buscar treball de què fos. Per sort, en vaig trobar un, amb bastant sou, tenint en compte que amb quinze anys no era gaire fàcil trobar-ne un. Havia d'ajudar a un Mestre d'Aixa a construir els vaixells. En aquell temps, aprendre un ofici era quasi tan important com anar a la universitat. Com ja tenia una mica d'idea i m'agradava, vaig aprendre bastant de pressa. Aquella època va ser meravellosa i vaig aprendre molt. Sempre que podia li feia petits retocs a la meva petita barca. Cada dia, a la mateixa hora, passava una noia d'ulls verds i una cabellera de color castany. Jo la mirava i ella em somreia. En aquell moment, vaig pensar que jo ja hauria de marxar, així que vaig decidir donar el primer pas a una aventura que em marcava de per vida.

- M'agrada com em somrius.

- I a mi com em mires- em va respondre ella amb picardia.

No recordo bé com va ser la conversa. L'únic que recordo és que em va convèncer per quedar-me, si més no per uns quants dies més. Durant la setmana següent, ens vam anar veient al mateix lloc. Cada dia ens agradàvem més. Dues setmanes després vam començar a veure'ns a diferents llocs: cites romàntiques, escapades amb vaixell... Els dos ens vam adonar que el tret més característic que teníem junts era la bohèmia. I junts li vam posar aquest nom: "Bohèmia".

- Em sembla una història fantàstica senyor...

- Ja em pots dir Denis.

- Però, perdoni que li pregunti, com acaba aquesta història?

- Desgraciadament tres anys després d'aquells dies meravellosos, va esclatar la Segona Guerra Mundial. Els dos teníem divuit anys així que havíem d'anar a servir el nostre país. Vaig allistar-me a l'exèrcit francès i ella va anar a servir d'infermera. Durant un any vam estar veient-nos esporàdicament quan podíem i enviant-nos cartes. Però un dia, em van capturar els alemanys i em van portar a un camp de concentració. Un cop allí vaig intentar enviar-li

més cartes però va ser totalment impossible. Després de dos anys al camp de concentració, els americans em van alliberar d'aquell infern. Vaig tenir sort que no em matessin allí dins. Quan vaig sortir, vaig viatjar de nou cap a Perpinyà, una ciutat que m'havia portat quasi tots els bons moments de la meua vida, i els meus millors anys. Vaig anar a buscar la "Bohèmia". Allí estava, al mateix lloc de sempre. La barca més petita i ronyosa del port, però segurament, la que portava més sentiments dins. Em vaig embarcar per tornar cap aquí. Vaig preguntar per la meua enamorada però ningú em va saber dir res. Preocupat i sense mirar enrere, vaig iniciar el viatge rumb a Tarragona. Volia oblidar-me d'ella i de la guerra. Un cop aquí vaig començar una nova vida, però sempre amb el record d'aquell somriure i amb els mateixos sentiments dins de la "Bohèmia".

- La seva història és molt intensa i commovedora. De veritat espero que algun dia pugui trobar la seva estimada. Em permet preguntar-li el seu nom?

- El d'ella? Rosa Fontaine García.

- Perdoni?

- Rosa Fontaine García, fins i tot el seu nom és bonic...

Se li il·luminaren els ulls en recordar aquella joventut que va viure amb ella, tots aquells anys de la seva vida, els millors que havia viscut mai.

La Gina, en escoltar aquell nom, es va quedar bocabadada. No sabia com reaccionar. Era la seva àvia. En mirar els ulls d'en Denis, va decidir no dir-li res. Volia pensar què seria el millor.

Dies després, la Gina li va explicar tot a la seva àvia. La Rosa, li va explicar, que durant els últims dies meravellosos, la va deixar embarassada. Però no ho va saber fins que va arribar al seu destí com infermera i no va poder contactar amb ell. En acabar la guerra, va anar a preguntar per ell al port i li van dir que havia marxat amb la barca. Ella, com havia après idiomes del seu servei, va anar a Salou a treballar a un hostal per mantenir la seva filla i que, en jubilar-se havia vingut a viure a Tarragona. Tenia l'esperança que algun dia es trobarien de nou i, igual que ell, seguia recordant amb ulls plorosos aquella etapa que tant li va marcar la seva vida.

Uns mesos després, en Denis estava com cada dia a la seva barca. Ell seguia pensant en la Rosa, i la Rosa, en ell. Pel passeig marítim li va semblar veure una figura que, no sap per què, era familiar. A mesura que s'anava apropant, els seus records anaven dibuixant qui era. En estar just davant seu, la dona li somrigué i li va dir:

- M'agrada com em somriu.

- I a mi com em mira.

Claudia Renard Àvila

Col·legi Mare de Déu del Carme, de Tarragona

CARTES D'UN PIRATA

2 de febrer de 1469, Grècia.

Estimada Margaret,

T'escric des de la meva cambra. Avui hem partit de l'illa d'Oia, Grècia, i anem rumb a Sardenya, Itàlia.

Aquest viatge s'està fent etern sense tu. M'agradaria que em poguessis acompanyar en alguna pròxima expedició. Sé que gaudiries viatjant pel món, podries conèixer altres cultures i països, però aquest no és el teu lloc. A vegades pot ser perillós si no estàs preparat i t'asseguro que cap pirata té escrúpols.

En el nostre últim abordatge, hem aconseguit una quantitat de monedes d'or increïble. Per a tu et reservo un diamant i una maragda preciosos. Espero donar-te'ls dintre de poc. El capità ha anunciat que tornarem aviat cap al litoral tarragoní. Tothom té ganes de tornar a casa i descansar d'aquests mesos que tan llargs s'han fet. Però ningú no en té tantes de veure't com jo. No em malinterpretis, m'encanta la vida de pirata. Però jo no sóc com la resta de la tripulació. Ells tenen ganes d'arribar a casa per emborratxar-se i gastar-se tot el botí aconseguit en rom i més rom. Jo no, jo et trobo a faltar i tinc ganes de veure't. Sé que passar tant de temps separats és difícil, però et prometo que valdrà la pena.

Aquesta pròxima setmana la passarem a Sardenya si tot va com està previst. T'escriuré aviat.

T'estima

—*Joel*

5 de març de 1469, Itàlia.

Estimada Margaret,

Ja fa gairebé un mes des que et vaig escriure l'última carta. No he rebut

notícies teves, però espero que tot vagi bé. Sento haver trigat tant en escriure't, però aquest últim mes ha estat una mica complicat. La setmana passada vam abordar l'últim vaixell del nostre viatge. La tripulació està contenta ja que és el més gran que hem aconseguit assaltar en tota la nostra vida de pirates. Tot i això, vam tenir problemes a l'hora de moure'ns per la costa italiana, ja que vam haver de travessar les coves de la Brúixola Perduda en petits bots per a seguir amb el nostre trajecte, i alguns dels pirates més joves van perdre la vida en les seves profunditats. Va ser molt impactant i molt dur per a tots nosaltres, però havíem de continuar el viatge si no volíem que els vaixells anglesos ens atrapessin.

No tot són males notícies, la bona és que aviat tornem a Tarragona i estarem junts una altra vegada. El capità avui ens ha anunciat que aquesta nit partirem i aproximadament en dues setmanes ja haurem arribat al port de Tarragona.

Segons ens ha explicat el capità, fa uns mesos un vaixell americà va naufragar a prop del litoral tarragoní. Afortunadament es van salvar tots els homes que portava, però hi ha rumors que el vaixell tenia una pedra preciosa que va pertànyer al pirata Barbanegra. Diu la llegenda qui el que porti aquesta pedra, també anomenada la perla de la immortalitat, al volcà de Sant Maurici, a Àfrica, es convertirà en immortal.

De fet, encara ningú no ha confirmat aquests rumors, però estic convençut que els fets són reals. Després d'assabentar-me de les notícies, tinc una idea en ment. Espero comentar-te-la cara a cara. Ens veiem aviat.

T'estima

— *Joel*

15 de març de 1469, mar Mediterrani.

Estimada Margaret,

Tinc males notícies. Sé que et vaig prometre que aviat tornaria a casa, però hi ha hagut un canvi de plans. Com ja et vaig indicar en l'última carta que et vaig fer arribar que hi havia certs rumors que la perla de la immortalitat es trobava en algun lloc marítim proper a les costes tarragonines, finalment aquest fet s'ha confirmat fet. Així, el capità ha rebut notícies que, des del port de Tarragona, s'ha vist, aquesta nit, una intensa lluentor a l'horitzó. Això els ha fet pensar que la marea podria haver portat la perla cap a terra ferma. El cas és que en William, un jove anglès que portàvem al vaixell, s'ha fet amb el timó i ara estem tots sota les seves ordres. Per això, no tornarem a casa fins a trobar la perla. Em sap molt

de greu trencar la meva promesa, però no hi puc fer res.

M'agradaria saber com estàs, que tot va bé a casa. Només espero que trobem aviat la perla i puguem estar junts un altre cop.

T'estima

— *Joel*

3 de novembre de 1474, Nova York

Estimat Jack,

Crec que et dec una explicació.

Tot va començar el dia que el vaixell anglès s'enfonsà a prop de la costa tarragonina. El monarca, un molt bon amic del rei d'Anglaterra, va demanar a tots els ciutadans que ens oferíssim per a ajudar els tripulants del vaixell que havia naufragat. Mentre col·laborava amb la resta del poble, vaig conèixer un mariner molt jove, anomenat Jack, que formava part de la tripulació anglesa. Al principi era una mica complicat entendre'ns ja que jo encara no dominava gaire bé l'anglès, ni ell el català. Em va explicar que no tenia on anar, ja que aquell vaixell era tot el que tenia, així que vaig convidar-lo a passar uns dies a casa fins que trobés algun lloc on quedar-se o com tornar al seu país. Amb el pas del temps, vaig començar a enamorar-me'n. Des que vas marxar per emprendre la teva última expedició, m'he sentit molt sola. En Jack em cuidava molt i sentia que em mereixia. En aquell moment estava molt confusa. De tant en tant anava rebent cartes teves, però mai no em veia amb cor de contestar-les. Com més em feies esperar, menys clares tenia les meves idees. Jo t'estimava, Joel, però em vas fer esperar massa.

Un cop vam agafar confiança, en Jack em va confessar que sabia on era la perla de la immortalitat, i em va demanar que l'acompanyés a buscar-la. Així que, una nit, vam agafar la vella barca del meu pare i vam anar a cercar-la a prop d'unes roques que es troben a dues milles de la costa. Quan ja la vàrem tenir, vam decidir vendre-la al millor postor i anar a recórrer món. Amb els fabulosos guanys obtinguts amb aquest negoci, vam decidir anar a viure junts ben lluny de Tarragona i, així, poder deixar enrere aquest passat nostre tan borrós que ens perseguia.

Actualment vivim en una gran mansió a prop del mar amb el nostres dos fills, des d'on escric aquesta última carta.

Mai no vaig voler fer-te mal, Joel, però la teva espera me'n feia molta a mi. Sé que ja han passat sis anys des que vaig marxar de casa, però espero que algun dia puguis perdonar-me per no haver-te'n donat explicacions fins ara. No estava preparada per fer-ho.

Amb afecte,

— Margaret

Emma Segovia Parejo

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

CARTES DE L'ÀVIA

- Àvia, em pots ensenyar què hi ha a la capsa blava? La mare m'ha dit que són papers molt importants, i jo vull saber què són.

- Josep, són cartes. No són importants, les escrivia quan era jove i l'avi era de viatge amb el seu vaixell, el Gos.

- Jo vull entendre totes aquestes històries. Deixa-me-les , si us plau.

- Només tens nou anys, Josep, ja les llegiràs més endavant.

- Si me les dónes, em menjaré tota la verdura.

- Si m'ho promets, te les presto.

- Gràcies, àvia!

En Josep va anar ben feliç cap a la seva habitació amb la capsa blava i totes les històries que hi havia dintre. Això, per a ell, seria com un llibre de contes. Va agafar la primera carta i començà a llegir.

30 d'abril de 1976

Avui no tinc ganes de fer res, només vull plorar; el meu estimat marxa amb el Gos, el seu vaixell, i no tornarà fins a l'agost. No m'agrada gens que sigui pescador d'alta mar, sempre és fora a l'estiu i, al damunt, jo estic embarassada i, quan i torni, ja hauré tingut el meu nadó. L'únic que vull és que vingui d'una sola peça.

- Àvia! Tinc una pregunta!

- Josep, no cridis. Si vols alguna cosa, baixa al saló i parla'm a la cara, que ja sóc molt vella per pujar escales!

- Ara baixo, perdó!

En Josep va córrer per les escales per anar a preguntar-li un dubte que li havia sorgit mentre llegia.

- Àvia, on vivíeu l'avi i tu quan éreu joves? Aquí, al centre de Tarragona, no hi ha molt mar.

- Quan érem joves, el teu avi i jo vivíem al Serrallo. És una zona portuària i de pesca. El teu avi agafava el Gos i se n'anava a pescar i, quan tornava, venia tot el peix a la llotja de Tarragona.

- Moltes gràcies, àvia, me'n vaig a continuar amb les cartes.

- A aquestes, s'hi narren com va morir l'avi. Així podràs saber la història ben relatada i amb tot detall, que sé que els teus pares mai no t'ho han volgut explicar.

- Si tinc més preguntes, baixaré. Adéu, que me'n vaig a llegir.

En Josep va pujar tan de pressa que quasi cau a l'ensopegar amb el moble que hi havia a dalt de les escales. Va entrar a la seva habitació i es va estirar al llit amb una altra carta a la mà.

1 de maig de 1976

Porto ja una setmana tota sola, el necessito. Ves tu a saber què estarà fent ara! No sé si hauran arribat al calador o si hauran tingut algun accident. Diuen que hi han hagut fortes marejades. Espero que estigui bé. No és el primer cop que marxa, però, com que tinc un petit humà dintre meu, vull el meu marit ara.

3 de maig de 1976

Estic molt preocupada, la veïna m'acaba de dir que hi ha hagut una tempesta que ha batut rècords. Ha sigut increïblement forta. Ha passat pel calador on anava el Gos. L'únic que desitjo és que estigui bé. No el puc perdre ara, no, si us plau. El necessito, l'estimo. Per què havia de ser mariner? Que no podia treballar a una botiga a terra on les marejades no arriben? Sé que és el que el fa feliç, li va a la sang, el Gos era del seu pare i ell el va remodelar per poder-lo tornar a utilitzar.

8 de maig de 1976

Des del port han pogut contactar amb el Gos. Tots els mariners es troben bé. Quan van saber sobre la tempesta, van decidir desviar-se i aturar una setmana a la costa de França. Ara ja han salpat cap al calador un altre cop. Diuen que han perdut molt de temps per haver hagut de parar, però ha valgut la pena, perquè podrien haver mort. Normalment, des del port fins al calador, si no hi ha problemes, triguen dos dies. I ara ja porten una mica més d'una setmana i encara no hi han arribat. Espero que no els quedi gaire temps.

16 de juliol de 1976

Fa molts dies que no escric, tampoc no tinc res a dir. Ell és al mar i jo a terra. Ell pescant i jo escrivint. Ell està amb els mariners al vaixell i jo sóc amb un infant a la panxa al qual queden pocs dies per sortir. Hi he pogut parlar per telèfon, m'ha dit que tot està bé, només un dels mariners ha mort per una infecció. Tornaran el tres d'agost, o aquesta és la seva idea.

18 de juliol de 1976

Ahir vaig donar a llum aquest petit príncep. Encara no té nom. Vull esperar fins que el meu estimat torni, així el podrem escollir junts. Vull que sigui una decisió conjunta.

2 d'agost de 1976

Demà torna! Estic molt il·lusionada. Vull que sigui ja dia tres. No puc esperar més. Vull veure la seva cara quan vegi al nostre petit príncep.

3 d'agost de 1976

Somiava que avui seria el dia més feliç de la meua vida, pensava que el meu marit, per fi, podria veure el meu príncep, l'alegria de la casa. Però no ha sigut així. Avui ha estat el pitjor dia de la meua vida. No puc parar de plorar. No pot ser que l'hagi perdut. No sense que pogués haver vist el seu preciós fill. No sense poder-lo haver vist després de tots aquests mesos separats. Aquest matí, quan he escoltat el soroll de les sirenes d'un vaixell, de seguida he pogut reconèixer el Gos. He sortit corrents de casa amb el meu príncep als braços cap al port per rebre el meu estimat. Però, quan he arribat davant del vaixell, m'he trobat el pitjor. Dos mariners portaven un cos d'una persona morta als seus braços: era el meu marit. En aquell moment, em vaig esfondrar, vaig caure a terra. No sabia què fer. Un dels mariners es va apropar a mi i em va dir que el meu marit va ser víctima d'una infecció, que ja havia matat a algun mariner més. M'és igual la causa, ell ha mort i mai més no tornarà a estar amb mi i amb el meu príncep.

5 d'agost de 1976

Porto dos dies caminant pel port, només torno a casa per dormir i menjar. El meu príncep està amb la meua mare. Cada cop que passo pel costat del vaixell em poso a plorar, almenys va morir fent la feina que li agradava. Va morir al seu lloc preferit, a alta mar, però no va ser de la manera més digna.

En Josep va sortir corrents cap al saló i va fer una abraçada ben forta a la seva àvia.

- Àvia, ho sento molt, no sabia que t'havia passat tot això. Però tinc una pregunta, per què vas posar al meu pare el nom d'Amiir?

- Amiir significa príncep en somalí. El millor amic del teu avi era de Somàlia.

Sara García-España López

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

EL FAR DE LA BANYA

Portava des de ben petit anant amb el meu pare al Far de la Banya, que es trobava a l'escullera de Tarragona. Allò era com la meva casa, ja que jo vaig deixar l'escola a catorze anys per anar al far a ajudar el meu pare.

El far de la Banya es va construir a la punta de la Banya, sobre una platja rasa. La seva altura sobre el terreny era de 18,70 m i la seva altura respecte al mar era d'uns 0,30 m. La torre era de ferro, aquesta estava pintada d'un color groguenc. A la part més alta tenia una llanterna poligonal i una cúpula de coure. Ocupava el centre de l'habitació dels faroners que era una planta de forma hexagonal amb dues portes al costat del mar.

El meu pare em deia que el nostre far havia estat construït com el segon amb més importància dels fars del Delta de l'Ebre, però finalment es va quedar al port de Tarragona. L'objecte més apreciat pel meu pare al far era la llanterna, anomenada ``Maris'', que constava de dues metxes que la feien més resistent durant la nit.

El meu pare i jo passàvem dia i nit al far. Cada nit enceníem la llanterna Maris i mentre jo jugava, ell parlava amb els diferents pescadors que havien arribat de pescar amb les seves barques explicant qualsevol tipus d'anècdotes que els havia passat al llarg del dia. També miràvem des de la cúpula del far les vistes al mar durant unes hores, o escoltàvem les ones colpejant les roques que l'envoltaven. Cada dia aprenia més i més, com per exemple el nom dels diferents ocells que volten pel port o els diferents peixos que el meu pare i jo pescàvem en el nostre temps lliure. També m'explicava la història del far d'Alexandria i em deia que va ser el primer far del món, construït a l'antiga Grècia i que és una de les set meravelles de l'antiguitat.

Finalment, una nit d'hivern, el 1902, morí el meu pare a causa d'un mar enfurismat en el moment que va haver de guiar un vaixell sortint a les roques. El mar se'l va empassar. Això va ser degut que aquella nit la llanterna Maris no va funcionar.

Vaig ser nominat per l'alcalde de Tarragona com el nou faroner i per evitar

una desgràcia com la del meu pare, el govern va canviar la llanterna per una de nova que deien que havia tingut molt d'èxit al Regne Unit. Presumia per la seva instal·lació automàtica Delen que també funcionava amb un altre tipus de gas.

Vaig començar una nova vida i també a conèixer nous pescadors que eren guiats pel meu far fins al port. Durant el temps lliure em dedicava a estudiar a fons els ocells del meu port, com era el cas del Blauet, Bec d'Alena, la Cadenera, el Becut, el Bitxac comú, en Bernat pescaire, l'oreneta vulgar, el Falcó Pelegrí, la Polla Blava... i tants d'altres. Vaig fer una recerca de més de cent aus del port de Tarragona i vaig anotar de cada ocell observat els seus costums, l'alimentació, les característiques i les seves curiositats. Això em mantenia ben entretingut, la seva observació era fascinant. Era curiós veure com s'alimentaven de petits peixos a les aigües del Mar Mediterrani.

Cada nit la meva llanterna Delen feia de guia a vaixells que es trobaven a una distància d'uns deu quilòmetres. La meva llanterna era la seva única guia. Eren èpoques en les quals els pescadors pescaven tones diàries de peix. Quan arribaven, fins i tot, em regalaven uns quants quilos de peix. He de dir que molts d'ells em coneixien com un bon faroner.

L'any 1935 va arribar la Guerra Civil i em van encomanar la funció de guiar els vaixells de la marina espanyola. M'impressionava moltíssim veure aquells vaixells amb canons i milers de soldats preparats per a la lluita. La meva impressió era deguda que jo estava acostumat a veure vaixells de pesca que s'apropaven al far. El 1937, Tarragona va patir diversos bombardejos, però el far de la Banya va quedar intacte. L'any 1939, al final de la Guerra Civil espanyola, vaig ajudar a reconstruir parts del Serrallo que havien estat afectades a causa dels bombardejos, com va ser el cas del moll de costa, part de l'escullera, vaixells de pesca...

Els dies anaven passant, però veia cada vegada que els vaixells que a la nit es guiaven gràcies al far de la Banya eren diferents, és a dir, cada vegada eren més moderns amb noves tecnologies, però cada dia els meus coneixements i costums eren més extensos. Durant l'època de la postguerra, el nombre de vaixells que guiava era més reduït, ja que molts dels pescadors havien perdut el seu vaixell o havien anat a lluitar.

El 1943, vaig rebre una carta de la Generalitat on deia que el meu servei com a encarregat del far ja havia acabat. Ara s'havia construït als Estats Units una nova llanterna que estava programada per encendre's automàticament. Així que aquell mateix dia vaig agafar els meus apreciats records del far de la Banya i me'n vaig anar. Durant un temps em sentia estrany, ja que estava acostumat a la

remor de les ones, al motor dels vaixells i a l'olor marina. Vaig comprendre que el meu cos i el meu cap trigaria un temps a adaptar-se. Amb molt esforç ho vaig aconseguir, però tot i així no em sentia del tot bé.

El 1947, vaig llegir un reportatge al diari, on deia que el far se substituiria per un altre de més alt i amb noves tecnologies. Ràpidament em vaig presentar a la Generalitat per evitar que s'aixequés un altre de nou i millor. Així que vaig pensar que si contava l'experiència d'un faroner com jo o com el meu pare probablement no el traurien del seu lloc. A més, vaig afegir que, ja que m'havien tret el meu treball i no permetria que traguessin el far que havia estat tant de temps casa meva i que ja s'havia convertit en una de les torres més apreciades a Tarragona. La meva lluita va continuar durant uns anys. Finalment l'any 1954 vaig aconseguir-ho i el far no va ser substituït per cap altre.

Ara el far de la Banya continua a Tarragona, guiant tots els vaixells que arriben al port. El far de la Banya ha estat un gran far que ha viscut durant moltes generacions i crec que seria lògica la seva conservació. Gràcies al Far de la Banya, molts vaixells han vist la llum en la foscor de la nit que els ha guiat a la ciutat de Tarragona.

Rodrigo Fernández Salazar

Col·legi Mare de Déu del Carme, de Tarragona

EL NOI EMBARCAT

Això és un diari personal, una autobiografia, però només d'una estreta i insignificant part de la meua vida.

M'agrada molt anar amb bici. De fet, no en tinc més que una i un parell de mudes totes desgastades.

Perdoneu, no m'he presentat, sóc en Joan Perelló Miquel i sóc pobre, orfe de pare i mare. Com us podreu haver imaginat, resideixo en un orfenat a la part alta de Tarragona, al barri vell de la ciutat. Aquest no està malament del tot, però la directora no és gaire simpàtica.

Continuem. Com ja he dit abans, no tinc res més que el meu bicicle atrotinat, però també és veritat que el gaudeixo cada dia i que em fa passar unes estones molt agradables.

Amb el meu humil vehicle, sempre anava al mateix lloc, la Rambla de Tarragona. Hi ha molta gent i mai no arribava a dalt de tot, a tocar ferro, perquè el passeig, entre tantes persones, se'm feia difícil. Però, un dia, un senyor em va dir que, al port de Tarragona, n'hi havien habilitat, ja feia molt temps, un carril i que, a més a més, era un lloc preciós amb un panorama idíl·lic, ornamentat amb la infinitat del mar i la magnífica i regular sonoritat de les ones esclatant a la costa.

Un dia hi vaig anar de nit amb una amiga de l'orfenat. Recordo molt bé que observàvem les estrelles i pensàvem que podia ser que algú a l'altre costat del món les estigués mirant també.

El dia següent vaig a anar al port una altra vegada, però aquest cop a la tarda. No vaig trobar el carril bici, em vaig distreure i vaig anar a parar al costat del pòsit. Hi havia barquetes petites amb noms curiosos com ara "Pepeta", "Estel de mar"... M'hi vaig entretenir i, de seguida, se'm va fer tard i vaig haver de tornar a casa.

A l'endemà baixava amb la idea de trobar la famosa zona habilitada per a les bicicletes. Quan vaig arribar al final del Serrallo, vaig anar per un passeig molt

llarg, on, al capdamunt, hi ha el far. Al començament d'aquest camí, s'hi veien, a l'esquerra, els vaixells esportius que la gent rica té amarrats. Seguint recte, i ja a dins del port, els de càrrega. Al moll, hi havia muntanyes de carbó i altres materials, fileres de cotxes nous i molt de moviment de treballadors. En aquest passeig, hi havia assenyalada la via que buscava. Va ser una pedalada llarga i agradable.

El tercer dia, vaig entrar per un lloc diferent, prop de les escales del Rei, i vaig anar a parar a una part on hi ha vaixells de luxe. Em vaig quedar sorprès dels iots tan grans que arriben a Tarragona.

Les setmanes següents vaig continuar anant-hi i cada cop em fascinava més aquest ambient.

Ja feia uns mesos que feia sortides al port i no me'n cansava, no m'avorria del mateix paisatge perquè, en certa forma, no era igual, variava. El port cada dia era diferent, quan plou és molt bonic, quan bufa el vent encara ho és més...

Després d'un temps, un dia en concret, vaig veure un vaixell pompós, magnífic, luxós, principesc, fastuós... Em va semblar estrany, mai no n'havia vist un d'aquests en els vuit mesos que feia que hi anava quotidianament. N'hi havia vist de pesca, barquetes de pescadors, naus de transport colossals i el més ostentós n'era un d'àrab, però que tampoc no era res de l'altre món.

Davant d'aquell enorme vaixell, en vaig percebre un petit detall: la porta de la bodega era oberta i no em vaig poder resistir d'entrar-hi. La bicicleta la vaig guardar en un lloc segur i hi vaig pujar amb tota la discreció que vaig poder, a bord. Però no va ser prou perquè em van enxampar. Em vam agafar i, encara que molt amablement, em van fer sortir de seguida i em van advertir que no em denunciarien, però que no em volien tornar a veure.

Abans de marxar, vaig ser prou temps a bord com per sentir que salpaven l'endemà. En aquell moment vaig decidir que volia viatjar i viure aventures per no haver d'estar més temps a l'orfenat, que, per a mi, era com un infern.

Vaig muntar el meu bicicle i vaig pedalar amb força fins a l'orfenat, on em van renyar per arribar-hi tard i em van privar de la bicicleta durant un dia.

Al'endemà, de bon matí, ja era davant el vaixell, hi entrava a dins per la mateixa porta. Però, aquest cop, corregint els errors que havia comès anteriorment i que havien fet que em sorprenguessin. Ja estava notant com les onades bellugaven el vaixell, ho havia aconseguit!

Ara em faltava saber on em portaven. En un taulell d'avisos d'un dels passadissos de la nau, hi havia una informació en diferents idiomes. El primer

que vaig veure era en un que no coneixia. Era grec, rus, àrab potser?

Es podia llegir això:

احابص 11:00 يف رشع عست لوصو، رطق إلى أهجت م نيفس

Sort que, tot seguit, també estava traduït a moltes altres llengües i vaig comprovar que en català volia dir això:

“Vaixell amb destí a Qatar, arribada prevista el dia dinou a les onze en punt del matí.”

Estava en marxa cap a Qatar!

Quan vaig comprovar que la nau ja havia sortit del port, vaig fer el cor fort i vaig sortir a buscar algú que parlés el meu idioma.

De seguida em van trobar ells a mi, era un parell de mariners que em parlaven en no sé quina llengua, suposo que àrab, i que em cridàvem. Jo no els entenia gens i em vaig deixar portar.

El capità de l'embarcació em va rebre a la seva cabina, era una habitació molt gran, més que la de l'orfenat sencer. Tenia un llit on entraven ell i setze dones d'un harem. A la banda esquerra, hi tenia un ordinador amb una pantalla gairebé tan gran com el seu llit i una taula per menjar on només hi havia dues cadires, per molt que la taula ocupés gran part de l'habitació; també hi tenia un gran sofà, moltes butaques i una pantalla de televisió gegant.

Ell recordava la meua cara de l'últim dia, però jo no vaig arribar a veure-la-hi.

–Què fas un altre cop aquí, noi?

–He anat en busca d'una aventura i potser m'he emocionat massa –vaig contestar-li amb una entonació de veu que deixava anar seguretat.

Em va convidar a seure a una de les butaques i va demanar a tothom que se n'anés.

–Sí, tens raó, se te n'ha anat una mica de les mans això de l'aventura, però m'alegra molt veure't aquí. Com bé podràs comprendre, no et puc tornar a casa si és el que pretens. Estem anant a Qatar i girar cua no està contemplat en els meus plans.

–Per què dius que t'agrada que estigui aquí? –li vaig preguntar.

–Ha, ha, ha, ha, ha –va riure d'una forma còmica–. No tinguis por, només em vaig quedar amb ganes de conèixer una persona com tu, sense pares, pobre...

–Com saps això de mi?

–T’he investigat una mica, ja t’he dit que em vaig quedar amb les ganes de conèixer-te. No pretenc fer-te mal.

Jo em vaig aixecar i anava reculant del respecte que em feia aquest home, però va entrar un dels seus homes llençant-me al terra amb un cop de porta sense voler.

–Vés-te’n, Yassir –l’home va marxar, sense dir res i va tancar la porta abans de veure’m

– Vine aquí. Vull parlar amb tu.

No em va quedar cap més remei i vaig dirigir-me cap a ell.

–Veuràs, Joan, el que passa és que no aconsegueixo tenir fills, i ho intento amb les setze dones. Però, noi, ni un; hi he estat pensant i... et vull adoptar.

Vam tenir una delicada conversa sobre el que seria de mi si m’acollia. Vam arribar a l’acord que jo viuria amb ell, però que també havia d’adoptar la Laura, la meva amiga de l’orfenat. Ell va dir-me que no podia ser, però em va prometre que se’n faria càrrec a partir d’ara. Tindria una bona casa, una bona educació, però no podria viure amb ells, s’havia de quedar a Tarragona. Hi vaig estar d’acord.

Vam arribar a Qatar i va començar la meva veritable aventura.

Uns anys després...

Ara sóc ric, i la Laura també. Posseeixo tot el que vull, un pare que m’estima i totes les riqueses que pugui imaginar. També tinc un *smartphone*, bé, tots dos en tenim un, la Laura i jo.

Ara ens podem comunicar per *whatsapp* i instantàniament.

Vaig viure una aventura que em va canviar la vida. Ara, cada nit, la Laura i jo ens asseiem al terrat de les nostres cases respectives i mirem la mateixa estrella, un des d’un costat del món i l’altra des de l’altre.

Fi

Arnau Llop Iglesias

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

EL PRIMER AMOR

Em dirigeixo cap a la vora del port de Tarragona. Tanco els ulls i puc notar una forta olor d'aigua salada. El vent em pentina el cabell, suaument. Puc sentir com si tingués disset anys. De cop i volta, començo a escoltar la veu d'aquell noi que, temps enrere, va fer-me sentir la persona més feliç del món. Però, desafortunadament, la veu d'un home em fa tornar a la realitat: "Perdoni senyora, però no pot estar aquí, aquest recinte és exclusiu per als nostres tripulants". Em disculpo i torno cap a casa. Però aquesta anècdota m'ha fet recordar què em va passar fa quinze anys.

La història inoblidable, que em va marcar quan era una adolescent, va començar justament on era fa un moment. Tornava de l'institut, Col·legi Santa Teresa de Jesús, però jo vivia al Carrer del Mar, així que cada tarda hi tornava caminant. Aquell dia, quan ja estava quasi al final del camí, vaig observar com un noi vestit amb roba pròpia d'un pescador, bastant alt, castany, amb ulls marrons i un somriure que enamorava, m'observava des d'un costat del carrer. No li vaig parar molta atenció, però, després d'unes quantes setmanes, vaig veure'l pel barri. Vàrem parlar i vaig poder esbrinar que es deia Sergi, tenia divuit anys i vivia per la zona, encara que viatjava molt per la costa buscant llocs de treball.

Ens vam fer molt amics, cada divendres a la tarda quedàvem i preniem un cafè al bar de la meva mare o fèiem un tomb per la platja, imaginant com seria el nostre futur. Encara que ell no ho notés, cada dia que passava al seu costat me n'enamorava més. No sé si era per la forma, per com em mirava o, simplement, pel seu somriure, però sabia que seria una persona molt important en la meva vida.

Van passar els anys i, amb ells, les oportunitats de fer de la nostra vida una de millor. Jo estava acabant la carrera de medicina, en Sergi es va conformar amb un lloc de treball com un pescador qualsevol. I és en aquell moment on els nostres camins es van començar a separar. Personalment, volia arribar a ser una bona metgessa, viatjar, conèixer persones com jo. El meu amic era molt conformista. Així que, quan vaig poder permetre-m'ho, vaig anar a fer l'especialitat a Londres.

Recordo clarament com va ser la tarda del divendres en què vaig anunciar al

meu amic la notícia que ens canviaria la vida. Vaig esperar fins a l'últim dia per anunciar-li-ho. Tots els amics de la família, els veïns, companys de classe... ja ho sabien. Tots, menys el noi de la meua vida. I no era pas perquè no li ho volgués dir, sinó perquè no vaig trobar el moment idoni per fer-ho. Aquell divendres ens vam dirigir cap a la platja del Miracle i, passejant al costat de l'aigua, vaig articular: "Sergi, no he trobat el moment per fer això, però no vull que m'odiïs. Demà me n'aniré a Londres i hi estaré al voltant de dos anys acabant l'especialitat de la carrera."

La seva cara va canviar en pocs segons, el somriure que hi tenia dibuixat va desaparèixer. No l'havia vist mai així. De camí a casa, cap dels dos no va parlar. Jo per por a saber què estava passant pel seu cap i ell per por a perdre'm. Fins que vàrem arribar a casa meua. Va ser llavors quan el Sergi es va sincerar i va explicar-me que, des del primer dia que em va veure, va saber que jo era la noia dels seus somnis, que cada dia que passava i cada setmana que ens vèiem feia que s'enamorés de mi una mica més i que, si no m'ho havia dit, era perquè pensava que el seu amor no era correspost. Amb això, va concloure el seu discurs i, besant-me els llavis molt tendrament, se'n va anar. No vaig gosar dir res i, veient com marxava, va caure per la meua galta una llàgrima, una de tan petita que no significava res i, a la vegada, ho deia tot.

Els mesos següents vaig intentar oblidar tot el que havia passat, però, cada vegada que volia fer fora els records que vam crear tots dos, no podia evitar entrar en una depressió. Així que, com la dita diu, la carn, que no es cou per a tu, deixa-la cremar. I això vaig fer. Encara que, al principi, intentàvem parlar per telèfon cada cap de setmana, setmanes més tard, vam acabar perdent el poc contacte que teníem. Al capdavant, encara érem massa joves per capficar-nos en temes amorosos.

I, vint-i-quatre mesos més tard, ja estava a Tarragona un altre cop, però aquesta vegada amb dos anys més i desenes d'experiències noves. M'agradaria explicar que, després de quasi dos anys, no seguia enamorada d'aquell noi castany, amb ulls marrons i somriure que enamorava. Però la realitat era una altra, ell ja formava part de mi. Així que, al dia següent, vaig anar a buscar-lo per saber si havia fet bé o no en marxar. Però no el vaig trobar. Em digueren que havia anat a treballar al port de Barcelona o que, simplement, havia desaparegut després del meu viatge.

Des d'aquell moment solia anar al port marítim i observar com la gent es movia, com arribaven o se n'anaven, com els pescadors duïen el peix fresc a la llotja o com els nois més joves miraven amb ulls d'inexperts tot aquell rebombori, uns ulls que eren com els d'en Sergi, uns ulls que em feien tornar al passat.

Han passat ja més de deu anys, quinze per ser més exactes. Estic casada i tinc dos fills, però hi ha un forat en el meu cor que no pot ser emplenat amb res. Cada cop que tinc un problema o que em vull prendre una estona per a mi, vaig al meu lloc preferit, al lloc on vaig veure el meu amor per primera vegada. Allà sóc i em sento una persona molt diferent, una de somiadora com ho era amb divuit anys, una que creia que tot a la vida era felicitat, una persona amb il·lusió. Intento no estar-hi més de dues hores seguides, perquè, sinó, la gent comença a comentar coses sobre mi.

Avui mateix he acabat de decidir que el passat es queda en el passat i que, si el Sergi no ha tornat, és perquè no m'ho mereixia. Ara mateix estic asseguda en un banc, tanco els ulls, com és propi de mi, per última vegada i repasso fil per randa la història de dos adolescents protagonitzada pel noi pescador i per mi. No puc evitar que una llàgrima caigui per la meva galta, sento que és com la que vaig deixar caure aquella tarda al veure com l'amor, que mai no s'havia fet públic, moria.

Després d'una estona, m'eixugo els ulls amb un mocador. Però, de sobte, noto una mà a la meva espatlla dreta. Suposo que serà algú que vol preguntar-me com arribar a la Rambla Nova. Em giro i el veig allí plantat. Pronuncià suaument: "Hola Maria, quan de temps" i dibuixa un petit somriure a la cara.

No pot ser, és ell.

Josselyn Tigse Zaruma

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

EL RENAIXEMENT

S'acaba de despertar. Ara feia dies que no dormia tranquil·la, serena. Si bé els malsons continuen apareixent al llarg de la nit, els ha pogut oblidar durant unes hores. Sempre és el mateix, sons d'armes, crits de nens petits, sang, ferides, por i desesperació. Decideix que ja està bé de pensar en això, que ara mateix no se'n pot preocupar i, molt menys, millorar la situació. S'aixeca del llit, mou el cap com expulsant els mals pensaments i es dirigeix a la petita cuina a veure si hi ha alguna cosa per menjar. Allà, hi troba alguns dels seus companys que han viatjat amb ella. De seguida, un noi li ofereix una tassa de cafè calent aigualit i una torrada amb mantega. No hi ha gaire alternatives però no pot queixar-se. Com a mínim, té un lloc on dormir, rentar-se i menjar. Quan acaba, decideix anar a la platja, necessita estar sola.

La Fatena és una noia morena, bonica, intel·ligent. Té 45 anys i ha arribat a Tarragona de miracle. És una de les refugiades de Síria. Ella treballava en una cadena de televisió com a periodista local. No guanyava molts diners però li permetia viure dignament i satisfer les seves necessitats bàsiques. Va ser durant una de les retransmissions que va conèixer el seu marit, amb qui va tenir tres fills. Tot i així, per la seva ideologia van haver de deixar-ho tot i embarcar-se en una aventura que no sabien com acabaria. El seu objectiu actual és conscienciar la població sobre la problemàtica viscuda en aquests països, fer-los entendre que no hi ha tanta diferència entre la població que fugia dels nacionals durant la Guerra Civil Espanyola i els refugiats que tan preocupen els mandataris europeus actuals. Com a mínim, això és el que li va prometre a la seva filla, la Doa. Al principi, van marxar de Síria elles dues i el seu marit, amb l'objectiu de trobar-se amb els altres dos germans grans a Grècia o algun punt d'Europa. Tot i així, el bot on viatjaven va punxar i es va quedar sola. No li queden forces ni per plorar les seves morts. Abans de morir, però, la seva filla li va demanar que lluités per conscienciar a la gent sobre la crueltat i les dificultats per les què passen els refugiats. Deia que els europeus havien de deixar de viure tan còmodament i s'havien d'involucrar en aquesta problemàtica. I això és el que intentarà.

Mentre camina per la platja, va deixant l'empremta a l'arena. Li agrada, és com si la natura la volgués recordar, com si li permetés deixar el seu testimoni.

No havia anat mai a la platja abans de fugir, però aquesta l'ha acollit durant tot el dur trajecte. Ha viatjat en «patera» arreu del mediterrani. Ha vist el mar durant dies, nits, tempestes, plors, desesperacions, estones de calma. Ha estat present durant el patiment, la fam i el contacte amb la mort. Malgrat això, és una afortunada. Molts dels seus companys, amics, familiars... han lluitat per tenir una vida millor però no ho han aconseguit. Alguns han mort pel camí i la resta estan atrapats en alguna illa grega o pendants de rebre assistència i ajuda. És increïble que Europa els estigui veient com a números i no com a persones espantades que ho han perdut tot. Entén que estiguin preocupats perquè falten recursos per atendre a tothom, però és l'ocasió perfecta per canviar la mentalitat consumista de la població. No sap com podria ajudar als seus companys i la incertesa se la menja però ara per ara no hi pot fer res. Només sentir l'olor salada del mar, li arriben tot de records. La tristesa de veure com va haver de marxar de la seguretat d'allò conegut per embarcar-se en la incertesa del desconegut, la por durant el viatge, la impotència de no saber com millorar la situació, la desesperació en veure morir el seu marit i la seva filla, l'alleujament d'arribar a Grècia i la solitud de Tarragona.

Decideix asseure's i observar el moviment. Veu els tarragonins més matiners amb la bicicleta o fent «running». Veu algunes famílies que ensenyen als petits de la casa a anar en patins mentre els pares s'observen entre rialletes. Veu parelles d'ancians que passegen tranquil·lament agafats de la mà. I els enveja. No ho pot evitar. Tota aquesta felicitat sembla fictícia, irreal. Com pot ser que en tan poc temps hagi passat de veure el patiment en els rostres de la gent a veure-hi la pau? No ho entén. És conscient que moltes persones no s'adonen o no s'interessen pels conflictes de l'altra punta del món fins que no s'hi veuen immerses. I és el que ella va viure. Però aquests ciutadans reben diàriament bombardejos d'informació sobre el que està passant, sobre la «crisi dels refugiats». Hi ha tantes coses per canviar...

De sobte arriba el Marc, un dels treballadors de la ONG que els ha estat ajudant.

- Com has sabut on era?- S'expressa en un anglès poc fluid, però s'entenen.
- Sempre vas a la platja, no era massa difícil. Escolta, et puc fer una pregunta?
- És clar que pots.
- Tens por del que vindrà ara?
- Clar que tinc por, molta. No sé si podré aconseguir cap feina perquè no tinc els paper que demostren que tinc estudis, no parlo espanyol ni català, només

conec un parell de persones del meu poble i és obvi que hi ha moltes barreres abans de poder viure tranquil·la.

- Què puc fer per a tu? Has pogut contactar amb els teus fills?

- Crec que no hi pots fer massa cosa... De moment no responen, però tinc l'esperança que podrem trobar-nos.

- Segur que sí, no et preocupis. No poden estar massa lluny. Escolta, vols que ens banyem?

- No sé nedar i em portarà records...

- Va, que podem quedar-nos a prop i així toquem el terra amb els peus. Veuràs que bé que et sents després.

- Molt bé, però cuida de mi, eh!

- I tant.

I així és com va viure el seu primer bany. La veritat és que al principi tenia por però una vegada s'hi va posar, es trobava molt a gust. Li agradava tocar suaument les ones, que li acariciessin la cara amb delicadesa, sentir-se lliure d'alguna manera. El més sorprenent era la transformació de la visió que tenia sobre el mar. Si bé els darrers mesos havia esdevingut el mitjà de llibertat, també havia estat el lloc que havia provocat la mort de dos dels éssers que més estimava. Ara, però, es sentia com feia mesos, en pau i tranquil·la. En sortir de l'aigua, es notava cansada però feliç. Era una bona teràpia. El Marc també semblava content, conscient que havia resultat positiva la proposta. Es van estirar a la sorra i van prendre el sol.

Tot i així, quan estaven tranquils, uns nois se'ls van apropar. No feien massa bona cara, semblaven afamats, malhumorats, indiferents a la bellesa que tenien davant. El Marc, molt atent, s'hi atansà, disposat a donar-los un cop de mà i oferir-los tot el possible. Un d'ells, li va preguntar què feien a la platja, quan hi havia tanta feina per fer, tants refugiats als què ajudar. De sobte, la Fatena els va reconèixer. Eren els seus fills! Com havien canviat per la guerra!

Sense ni poder parlar de l'emoció, s'hi llençà i es van fondre en una abraçada eterna. Abans de poder demanar-los explicacions, ells la van bombardejar a preguntes demanant pel seu pare i la germana. Tot i així, no els va caler massa explicacions, amb una mirada trista de la mare ho van entendre. L'abraçada, llavors, va ser encara més intensa que l'anterior. No els calien paraules per explicar-se. La Fatena es va adonar que a partir d'aquell moment tot aniria millor. Potser els esperaven mesos de dificultats però podrien ser feliços, se'n

sortirien. I si algun dia alguna cosa anava malament, sabia que podria refugiar-se en la seva estimada platja, on podria renéixer amb un bany salat.

I així va ser com una lluitadora va aconseguir ser feliç amb el poc que tenia, com va poder canviar radicalment la seva vida. Això sí, tal i com havia promès, va dedicar-se a batallar per aconseguir una igualtat arreu, per conscienciar la població.

En record de totes aquelles persones que fugen per aconseguir una vida millor:

Ariadna Comabella Costa

Institut Francesc Vidal i Barraquer, de Tarragona

EL SECRET DEL MAR

Port de Tarragona 1872

Una parella, que s'acaba de casar, està al seu vaixell, s'estan allunyant del port, cada vegada més i més, fins que ja no el veuen des d'on estan.

De sobte, els sembla veure una figura dins l'aigua. De l'aigua surt una espècie d'ésser que sembla mig dona i mig peix. El peix, sense que ningú s'ho esperés, es posa a cantar. Té una veu fantàstica i horripilant al mateix temps. A l'home, la veu l'està afectant, cada vegada s'apropa més a la vora del vaixell, fins que al final cau a l'aigua sense remei. Ell vol nedar per tornar a la superfície, s'està ofegant, però no té el control sobre el seu cos. El peix somriu i desapareix.

La Canonja, Catalunya, a l'actualitat

- Per a la setmana vinent, vull un treball sobre Tarragona, el treball ha de ser en grups de dos a quatre persones.- va dir el professor de socials.

- Aina tu i jo juntes, no?- va dir la Maria.

- És clar que sí, com sempre- va respondre l'Aina amb un somriure d'orella a orella

- Quedem aquesta tarda per a fer el treball?

- Sí, crec que aquesta tarda puc quedar.

- D'acord, ens veiem a casa meva a tres quarts de cinc.

- Doncs fins la tarda!.

- Sobre quin lloc fem el treball?- va preguntar la Maria.

- El fem sobre la ciutat de Tarragona?- va dir l'Aina dubitativa.

- Jo crec que serà millor si el fem de la zona marítima.

- Perfecte!. Bona idea!.

Les dues es van posar a buscar informació a l'ordinador, van veure una notícia

en un diari que deia: “Un home ha desaparegut en estranyes circumstàncies, la seva parella afirma que estaven navegant amb el seu vaixell quan un ésser que semblava una sirena es va apropar i va començar a cantar. L’home no reaccionava i es va enfonsar fins que la sirena se’l va emportar mar endins sense que la seva dona pogués fer res per a evitar-ho.”

- Investiguem sobre aquesta història?- va dir la Maria emocionada.

- M’encantaria, pregunto al meu pare si pot portar-nos al lloc dels fets amb la seva petita barca de pescador?

- Crec que és una molt bona idea

- Estic segura que no hi haurà cap problema, però t’enviaré un missatge amb la seva resposta.

- Val, gràcies. Ens veiem demà a la tarda- va dir la Maria entusiasmada.

Són dos quarts de cinc quan l’Aina i el seu pare, que es diu Arnau, passen a recollir la Maria. Ella baixa de seguida. Van al cotxe de l’Arnau. El camí es fa una mica llarg per a les dues nenes, que estan impacients per començar l’expedició. Quan estan al port l’Arnau les guia fins una petita barqueta de fusta amb la pintura gastada degut al seu ús durant molt de temps, la cadena que uneix la barca amb l’àncora està rovellada, però encara conserva el seu color daurat.

Dins la barca, cada vegada s’allunyen més del port, fins que arriben al lloc on situaven els fets els de la notícia del diari. Seria molta casualitat que trobessin una sirena, però no perden res per intentar-ho. Després de molts intents fallits d’aconseguir veure una sirena, divisen una figura que sembla humana, però no ho és. Té els cabells rossos i rinxolats, els seus ulls són de color púrpura i els llavis vermells com una magrana.

L’Arnau la mira amb sorpresa i horror. Aquell ésser, com ja ha fet altres vegades, comença a cantar. L’Arnau està absort, com si estigués en un món paral·lel a aquell. De sobte, intenta posar-se de peu, però l’Aina i la Maria ho eviten. La Maria treu de la seva butxaca uns auriculars d’un telèfon mòbil. Posa els auriculars a les orelles de l’Arnau per tal que no escolti cantar aquell ésser demoníac. L’Aina truca la policia.

La sirena, enfurismada, se’n va, però tots tres la segueixen. Entra en una mena de cova, és molt gran i humida. A la part més oculta de la cova hi ha un home immòbil, no té les mans lligades, però sembla petrificat. La sirena obre la boca i deixa veure uns grans queixals, està a punt de mossegar el coll de la

seva pressa, com fa un lleó a una gasela. Conscients del perill de la situació, la Maria i l'Aina es llencen al damunt d'ella per tal d'evitar que li arravati la vida a aquell pobre home. L'Arnau, en veure la situació, va a ajudar-les. La sirena no es dóna per vençuda, i intenta de totes les maneres possibles deslliurar-se dels braços de l'Arnau, però li és impossible. Treu la seva llengua de serp, i immediatament canta, aquesta vegada no li funciona la hipnosi, i es dóna per vençuda.

-Per què segrestes a persones?- va preguntar l'Arnau encuriós i neguitós a l'hora.

-Per jugar a les nines- va dir ella sarcàsticament.

-No, seriosament, per què ho fas?

-Per alimentar-me, lògicament- va dir cansada per aquella conversa i en un to burleta.

-Per això volies matar-me a mi?

-No és només per això,- va aclarir- també m'agrada veure el patiment als ulls de les meves víctimes quan estic a punt de devorar-les lentament per a què el seu patiment es multipliqui.

-Ets un ésser detestable i pagaràs per tot el patiment que has causat a les víctimes i a les seves famílies- va esclatar la Maria més vermella que un tomàquet per la ira.

-Tranquil·la, nena, que no pagaré per res del mal que he fet, sóc immortal- al seu rostre va aparèixer un somriure diabòlic- però tots vosaltres pagareu per tot el que m'heu fet, de la manera més lenta i dolorosa possible, anireu desapareixent un a un, fins que un dia estareu tots morts.

-I per què únicament mates homes?

-És una satisfacció personal. Una vegada jo també vaig ser humana, fins que un dia vaig conèixer un home. Ell era ric i ,per això, la meua família em va obligar a casar-me amb ell. Després d'un temps, em va portar a aquí, a Tarragona. Jo vivia a Itàlia, però no podia deixar-me viure allà, perquè tota la meua família s'hagués assabentat del que em volia fer. Més tard vam fer un viatge pel mar Mediterrani al meu vaixell personal, en aquell moment va ser quan em va lligar i va fer un ritual satànic amb mi. Afortunadament, la meua memòria va eliminar la part més inhumana, però encara, cada nit somio que estic allà.

De sobte, va arribar la policia amb helicòpter, amb una mena de gàbia enorme que penjava d'una cadena gruixuda d'acer inoxidable. Van emportar-se aquell ésser, que era una pobre dona, atrapada dins el cos d'un ésser diabòlic. Tots tres sabien que mai tornarien a veure-la.

Minerva Padilla Juárez
Institut Collblanc, de La Canonja

EL TEMPS DE LA MAR

Hola. Sóc l'Adrià i treballo al port de Tarragona. El que faig és cobrar a la gent que atracca el seu vaixell.

No sóc un noi gaire alt, estic una mica gras perquè no faig molt esport. Tinc els cabells negres i curts, els ulls blaus. No sóc una persona molt xerraire.

Al meu treball no em paguen molt, però tampoc és que sigui un treball molt costós, això sí, pujar i baixar dels vaixells cansa molt... Porto una ronyonera on tinc tot tipus de monedes de tot el món ja que arriben força vaixells d'altres llocs del món. Sempre se m'han donat bé les matemàtiques, així que, quan he de fer el canvi de moneda, sempre el faig de cap.

Un dia, però, normal com tots, vaig veure que venia una caravel·la molt estranya, però, alhora, no m'era del tot desconeguda. Era una caravel·la gran, feta de fusta, molt desgastada, molt vella i amb una vela triangular. Una cop van atracar, vaig pujar per parlar amb el capità. La tripulació de bord anava disfressada. Portaven uniformes molt estranys però avui dia molta gent lloga un vaixell i celebra l'aniversari o fan una festa temàtica i, si atraquen al meu port, jo els cobraré com a qualsevol altre. Havent pujat al vaixell, em vaig adonar que la seva llengua era molt estranya. Els podia entendre ja que de tants turistes que vénen, un s'acaba acostumant als accents.

El problema va arribar a l'hora de pagar. El capità, un tal Cristòfol, del vaixell anomenat Sta. Maria, volia pagar-me amb una moneda inusual. Era daurada i tova, devia de commemorar algun fet perquè duia la data de 1490 i hi havia dibuixat un tal Ferran. No sabia què fer, així que al final d'una estona pensant vaig deixar que atraquessin.

Tota la tripulació va sortir de la caravel·la. Hi havia aproximadament 30 persones entre 40 i 50 anys i van marxar cap a la ciutat.

En tot el dia no vaig poder treure els meus ulls de la caravel·la, el nom Cristòfol, el nom Santa Maria i les disfresses que portaven... Tot era molt conegut com si alguna vegada ho hagués vist però no sabia on. Una cop acabada la jornada vaig agafar el telèfon mòbil i vaig fer una foto ràpidament.

L'endemà vaig anar a veure si encara hi era, per sort no havien marxat, encara. Vaig anar amb el cotxe a la biblioteca i em vaig posar a buscar un llibre que parlés sobre l'any 1940. Al principi no el trobava, però al final d'una estona, per aquí per allà, en vaig trobar un que parlava sobre l'any 1940.

El llibre explicava que un home anomenat Cristóbal Colón va descobrir Amèrica el 1492. Deia que Colón va néixer a la República de Gènova i va morir l'any 1506 a Valladolid. També, una informació que em va cridar l'atenció, va ser que Colón va anar-hi amb tres vaixells que es deien: "Pinta, Niña i Santa Maria". Estava confós perquè no sabia si la caravel·la era d'una persona que volia fer una broma o si era real. Si era real podia ser que hagués viatjat a través del temps. Però segur que era una broma, així doncs, vaig decidir ignorar-ho.

Havia de començar el meu torn i cada dos per tres no parava de mirar la caravel·la. No ho podia evitar, estava intrigat.

De sobte, van venir els tripulants i el capità, volien parlar amb mi per donar-me les gràcies per tenir cura de la seva caravel·la i en van donar una propina. Jo, encuriós per saber si era una broma o no, vaig agafar una barca ràpidament i els vaig seguir.

Estava molt cansat de tant de temps remant, ja portava tres hores. Però vaig agafar aire molt fort i vaig continuar remant. Al final de dues hores més van arribar a terra.

Vaig vorejar la caravel·la i... No m'ho podia creure! Estava a l'Edat Moderna! Tot era molt estrany. La gent portava una roba estranya. Parlaven molt diferent que ara. Quan vaig baixar de la barca i sortir del port, la gent em mirava estranyada. Si podien s'apartaven i quan entrava en algun lloc no em parlaven i em feien fora. Per sort, sempre hi ha una càmera a cada barca, com a mesura de precaució, i vaig fer fotos de tot el que podia.

Cada dos per tres, mirava si la caravel·la se n'anava perquè pensava que aquella caravel·la era una màquina del temps i que només podria viatjar a través del temps si anava amb ella.

Al dia següent, la caravel·la va marxar i jo darrera seu, és clar. Estava molt cansat de remar però, si volia viatjar a través del temps, havia de seguir la caravel·la i vaig seguir remant. I un altra cop he viatjat a través del temps. Ara estava en el futur!

Tot era molt estrany, a la vegada que divertit, perquè jo era una persona normal, que tenia un treball normal i havia descobert com viatjar a través del temps. Els edificis eren molt alts, els transports anaven per l'aire, la gent anava

amb una roba diferent i també hi havia extraterrestres.

Com que tenia la càmera de fotos, un altra cop vaig començar a fer fotos pertot arreu. Però la gent se'n reia de mi, no sabia per què, però segurament era per la càmera. Com sóc una persona que no li afecta el que li diuen, vaig passar, m'era ben bé igual. Un altra cop, cada dos per tres mirava per si marxava la caravel·la.

Al dia següent, van marxar, i amb tanta sort que vaig viatjar al present!. Vaig tornar al treball habitual, però, és clar, amb una esbroncada del meu cap per sortir a la mar durant el meu torn.

Al cap d'uns dies, jo, tan content, vaig agafar les fotos i les vaig pujar a internet. Quan la gent les va veure deia que era un muntatge, que era fals, però no, jo sabia que eren vertaderes. Fins i tot el govern em va trucar per parlar amb mi. És clar, jo vaig acceptar.

El govern em va fer un munt de preguntes i quasi totes eren preguntes amb paranys, però com que sóc llest, vaig respondre. Molta gent no es creia que eren vertaderes les fotos, així que els vaig demostrar que si viatjaves amb la caravel·la que hi havia al port, viatjaves a través del temps.

La gent, en saber això, va intentar viatjar amb el vaixell, però el govern no els va deixar. Una comissió, designada pel govern, va viatjar amb la caravel·la, al cap de tres dies van demostrar que era cert tot el que jo els havia explicat.

Jo pensava que, com havia descobert com viatjar en el temps, em donarien alguna cosa, diners o que seria famós, però no va ser així. Així doncs vaig haver de treballar en el mateix lloc i al cap d'una setmana tot havia tornat a la rutina habitual.

Ismael Ruiz García
Institut Collblanc, de La Canonja

EL TRESOR DEL PORT DE TARRAGONA

Tot va començar un divendres qualsevol. L'Abril i la Martina van sortir de l'escola amb ganes de fer alguna cosa a la tarda, ja que no havien de tornar a l'escola, i després de molt pensar van decidir anar a patinar una estona a la nova zona esportiva del far de Tarragona.

Van quedar a les tres de la tarda, a casa de la Martina; van anar caminant fins al Serrallo i van passejar pel Moll de Costa, fent-se fotos amb els vaixells. Quan van arribar al punt "km 0" van seure, es van posar els patins i van començar a patinar. Portaven uns 20 minuts patinant i rient quan es van proposar fer una cursa fins al Far de la Banya i totes dues van començar a patinar rapidíssimament.

Van arribar cansadíssimes per l'esforç, es van estirar en un dels bancs i es van quedar mirant el Far. L'Abril es va adonar que en una de les finestres verdes, en què el sol picava directament, es podien veure unes lletres escrites que brillaven: "casella de sortida". Va preguntar a la Martina si ella també les podia llegir i, efectivament, van coincidir. Es van quedar pensant què podia significar allò escrit a la finestra del Far d'aquella manera tan curiosa, però no sabien què podia ser. Quan ja estaven a punt de marxar van mirar a la finestra, però ja no s'hi veia res escrit. De sobte, es van adonar que a la finestra del costat, que en aquella hora el sol il·luminava directament, s'hi podia veure escrit: "Per trobar el tresor haureu de seguir". Allò prometia, havien començat una aventura per trobar un tresor. Amb les llanternes dels mòbils van il·luminar totes les finestres i van escriure en un paper el missatge final: "Enhorabona, heu trobat la casella de sortida. Per trobar el tresor haureu de seguir totes les pistes que aneu trobant. Per començar, on hi ha el vell tren haureu d'anar". La Martina i l'Abril van decidir que havia començat la cerca del tresor, però no sabien què volia dir la nova pista que havien trobat, així que van trucar al Jan i a l'Albert, els seus millors amics, perquè anessin a ajudar-les a resoldre el gran misteri que tenien davant i van quedar de trobar-se a les escales del final del Moll de Costa.

Quan van arribar, les noies els van explicar tot el que els havia passat i els van llegir la nova pista que tenien. El Jan de seguida va esbrinar què volia dir aquella endevinalla: havien d'anar al lloc on hi havia la locomotora de tren a la zona del Serrallo.

Van anar-hi corrent i en arribar es van fixar que al costat esquerre de la locomotora hi havia dues plaques: "TÀRRACO" i "030 0204". Amb la llum del sol, la "T" de "Tàrraco" i el número "2" brillaven d'una manera diferent, d'un color més daurat que la resta, com les lletres de la finestra del Far, segons deien les noies, i l'Albert, després de molt rumiar què voldrien dir aquella lletra i aquell número, va deduir que la següent pista havia d'estar al T2 (Tinglado 2).

Van anar-hi ràpidament. En aquell moment al Tinglado número 2 del Moll de Costa, hi havia una exposició d'art contemporani d'un pintor tarragoní. Van entrar-hi com si fossin quatre adolescents interessats en aquella exposició perquè els agradava l'art d'aquell artista. Van passejar-hi una bona estona observant detalladament tot el que hi havia a la sala i la Martina i l'Abril van veure que en una de les parets hi havia escrita la biografia d'aquell home, però estava escrita a sobre d'un text més antic on destacaven unes lletres molt brillants: "PSPAdT". Els quatre es van quedar mirant-ho bé una bona estona i van decidir que sí, que allò era la següent pista, però no sabien què significava.

Tristos per no saber-la desxifrar van començar a passejar pel Serrallo i van anar al parc que hi ha davant de la parròquia a veure els nens jugar una estona. La Martina, que era la que estava més trista de tots, observava la gent que anava a l'Església i pensant i pensant: "PSPAdT", Parròquia Sant Pere Apòstol de Tarragona! Emocionada per haver resolt aquell enigma, va explicar als seus amics la resposta que havien trobat a l'exposició d'art al "T2" i van entrar ràpidament a la parròquia abans que comencés la següent missa.

Van entrar tranquil·lament, vigilant de no molestar a ningú, i es van asseure a l'últim banc de la dreta. Des d'allí van començar a observar-ho tot i l'Abril va aconseguir veure que amb la llum que entrava pels vitralls es formava una silueta d'un canó antic, d'un color brillant molt semblant també al de les lletres del Tinglado i de la locomotora antiga. Els quatre van sortir ràpidament de l'església i van començar a pensar en canons. Però, on podia haver-hi canons a Tarragona?

Estaven ja una mica cansats i enfadats amb ells mateixos, per no haver estat més atents a les classes de l'escola, ja que sabien que algun professor els havia dit alguna cosa sobre algun canó a Tarragona, però no se'n recordaven.

Així que van fer l'única cosa que podien fer: seguir passejant. I van seguir passejant... Van començar a caminar pel Moll de Costa i en arribar al final els va canviar la cara!

Al costat de les escales hi havia el canó que estaven buscant. L'Abril estava segura que la silueta brillant que havia vist a la parròquia era la d'aquell canó. Tots quatre se'l van quedar mirant, però hi havia un problema: ja s'havia fet tard, no hi havia llum del sol i els mòbils tenien la bateria tan baixa que no podien engegar la llanterna.

Una altra vegada tristos es van asseure al costat del canó, esperant si se'ls acudia alguna idea. I es va fer fosc i els cotxes van començar a conduir amb els llums encesos, i cada cop que passava un cotxe, la llum dels fars il·luminava el canó. Així que tots quatre es van aixecar i es van quedar mirant-lo fixament, buscant alguna cosa, però passaven pocs cotxes i només l'il·luminaven uns pocs segons. Tot i així, observant molt atentament, l'Albert va veure que en un costat del canó hi havia un vaixell dibuixat amb uns números i unes lletres escrites: "5673CR Port de Tarragona". L'emoció d'haver trobat la nova pista va desaparèixer quan es van adonar que no sabien què volia dir aquella xifra.

Gastant la poca bateria que tenien als mòbils van introduir-la a Google pensant que no trobarien res, però quina va ser la seva sorpresa quan van esbrinar que aquella xifra apareixia relacionada amb una llegenda.

La llegenda explicava que hi va haver un vaixell molt gran, d'uns homes molt rics que viatjaven pel Mediterrani, que va ser atracat per uns pirates, que els van robar tot l'or i totes les joies que portaven. Però quan els pirates volien fugir va començar la gran tempesta i van haver d'atracar al port més proper, el Port de Tarragona. Van arribar dient que eren comerciants de joies i que venien a fer negocis amb les botigues de Tarragona d'aquella època. Van atracar a l'amarri número 5673, a la zona CR. Deia la llegenda que aquella nit algú va anar al vaixell, va matar tots els pirates, va agafar el tresor i el va amagar en algun lloc que ningú mai havia trobat.

El Jan, l'Albert, l'Abril i la Martina van haver de pessigar-se entre ells per assegurar-se que no estaven somiant, però no, no ho estaven. Estaven desperts i amb un tresor per trobar! Però, on havien de seguir buscant? Van decidir anar a parlar amb l'avi de la Martina, que era pescador i que havia viscut tota la seva vida al Serrallo, alguna cosa havia de saber de la llegenda.

En arribar, sense perdre ni un segon, van preguntar-li si en sabia alguna cosa sobre la llegenda dels pirates del Port de Tarragona i els va dir que sí, que el seu avi li havia explicat la història quan ell era petit. Però els quatre

amics es van entristir molt quan els va explicar que la persona que aquella nit havia matat els pirates, no s'havia quedat el tresor, sinó que havia agafat el vaixell i l'havia fet enfonsar al Port de Tarragona. És per això que les nits són tan màgiques a Tarragona perquè les aigües del seu Port amaguen un bonic tresor.

Irene Joglar Fernández

Col·legi Mare de Déu del Carme, de Tarragona

EL VELL MARINER

S'ha de dir que feia temps que el senyor Joan s'havia fet a la mar i no havia tornat. Era un mariner de gran barba amb una pipa que sempre portava encesa, samarreta de ratlles horitzontals blaves i blanques, una boina que li cobria tot el cabell, pantalons i jaqueta de xandall blau descolorit i unes sabates que sempre estaven atrotinades. Tenia entre uns cinquanta o seixanta anys i tenia la barba i el cabell blanc, també tenia diverses cicatrius que s'havia fet navegant, tot i que sempre anava acompanyat de dos o tres homes amb qui anava a pescar i l'ajudaven.

Recordo com si fos l'altre dia quan va sortir del port de Tarragona i va anar en paral·lel al sud per les costes mediterrànies. Em va venir el pressentiment que trigaria bastant en tornar-lo a veure. Normalment ja trigava uns quants mesos, però aquella vegada era diferent.

Quan sortia, sempre l'anava a esperar al far fins que es feia fosc, sentint, de fons, com les onades colpejaven sobre les roques. Després, tornava a casa, no gaire lluny del port, ja que jo em vaig criar allà quan el port encara no s'havia reformat.

La veritat és que al senyor Joan no és que li tingués massa afecte, però des de que m'havia explicat aquella història que li va passar, em va fascinar moltíssim. Sempre recordaré aquella tarda que em va canviar la vida, ja que vaig passar de no interessar-me gaire el mar a voler ser un autèntic llop de mar.

Tot va començar fa dos anys. Aquell dia, acabava de portar unes bosses de peix fresc a casa meva. Jo, com cada tarda, anava a la casa de la meva tia on berenava amb unes vistes extraordinàries de la platja, tot i no fixar-m'hi gaire. Aquell dia, no hi era i em va deixar una nota dient que havia marxat (des de que es va quedar viuda, feia molts viatges), i com no tenia res a fer vaig anar a fer un tomb pel port.

Durant la passejada, em va cridar un senyor gran i vell, era el senyor Joan. Jo tenia tretze anys, i encara no el coneixia, per això al principi no gosava anar-hi. Però després, al veure que no faria res de gaire utilitat, vaig decidir acostar-m'hi una mica. Llavors em va preguntar si m'agradava el mar i si hi havia anat mai,

jo, vaig respondre que no, i ell sense preguntar-me ni res, em va explicar una història que li va passar.

Aquella tarda vaig tornar a casa molt tard ja que em vaig quedar a escoltar les seves històries. De camí cap a casa, vaig estar pensant com seria jo si m'haguessin passat totes aquestes històries, i en arribar, els vaig preguntar als meus pares si podria ser mariner. Mons pares es van quedar estranyats, però em van dir que si era el que realment desitjava, sí.

Fa uns mesos, el senyor Joan em va parlar de com ser un bon mariner, al cap d'uns dies vaig embarcar amb ell com un mariner més de la seva tripulació i, per primer vegada, ja no el vaig haver d'esperar com feia sempre sinó que vaig estar uns quants dies navegant amb ell. Quan tornava cap a terra, només estava pocs dies perquè de seguida tornava a navegar.

Total que sempre feia el mateix fins que va haver-hi un dia que em va dir que em deixava a terra i que ell marxaria, però que estaria bastant temps fora. Jo volia anar amb ell, però em va insistir en que em quedés. Li vaig haver de fer cas i vaig veure com marxava.

Després d'haver marxat, vaig anar cap al port, concretament cap a casa seva, i vaig veure que se l'havia deixat oberta. Llavors vaig entrar i vaig veure uns quants papers per la taula i xafardejant, en vaig veure un que era una mena d'esberrany, indicant una ruta que semblava que anés al nord d'Àfrica. No em quadrava res; havia volgut viatjar ell sol (amb els seus homes), em va dir que trigaria uns mesos i segons el paper, anava a l'Àfrica.

Què hi anava a fer a l'Àfrica? Per què m'havia deixat aquest cop? Com és que anava tant lluny si normalment anava a pescar per aquí a prop?

Tenia molts dubtes, havia de saber què passava, i vaig començar a remenar tots els papers, però no hi vaig trobar res, i vaig seure a terra amb l'esquena recolzada al sofà. Des d'allà, vaig veure un paper mig amagat sota la taula; no m'ho podia creure, era un mapa d'un tresor!

Amb aquell paper ja sabia on anava concretament. El que encara no sabia era per què m'havia deixat i havia marxat ell sol? Egoisme potser? Tot això ho havia d'esbrinar i per això vaig agafar aquells papers i me'n vaig anar a la recerca d'alguns homes perquè m'ajudessin a anar-hi. Al principi tots deien que no, però quan els explicava tot el del tresor, s'hi apuntaven de seguida.

Van passar els dies i me'n vaig anar amb uns vint homes; jo no en sabia gaire d'assumptes del mar i per això vaig demanar a un vell amic del senyor Joan, en Ramon, que fos el capità.

Vam sortir del port de bon matí i en menys d'un mes ja érem pel nord d'Àfrica. Llavors vam seguir les indicacions del mapa fins que vam arribar a un lloc selvàtic. I esbrinant per allà vam veure un petit grup de cases. Era una tribu agressiva que habita pel nord d'Àfrica. Llavors vaig sentir els crits d'uns homes, em vaig apropar i vaig veure al senyor Joan i tres mariners més.

Jo no sabia què fer, però vaig tenir una idea en el moment més oportú. Consistia en que algú cridés l'atenció dels homes de la tribu i sortís corrent, llavors passaria per dos arbres on hi hauria dos homes nostres (un a sobre de cada arbre) que llençarien una xarxa que detindria els de la tribu.

El pla va sortir tal i com esperàvem, vam acabar de lligar els de la tribu i vam anar al poblat per rescatar al senyor Joan i els tres mariners. De camí cap al vaixell ens va explicar que aquella tribu cada dia matava un home i se'l cruspia. Això em va fer pensar que si haguéssim arribat quatre dies més tard i ja no els haguéssim pogut salvar.

Llavors vaig apartar al senyor Joan del grup i li vaig preguntar com és que havia volgut marxar sense mi i em va dir que havia d'arriscar la seva vida, però que no volia arriscar la meua. Després d'això, vaig estar content perquè el que realment volia el senyor Joan era que estigués bé.

Vam arribar tornar al port de Tarragona i el primer que vaig fer va ser anar a casa meua i explicar tot el que havia passat als meus pares, i seguidament em vaig estirar al llit perquè estava molt cansat. Més tard vaig anar al far i em vaig quedant mirant l'horitzó on el mar i el cel es confonien en un mentre el Sol es ponía. Mai oblidaré l'aventura viscuda per a rescatar al senyor Joan.

Nil Fortuny i Garrido

Institut Ramon de la Torre, de Torredembarra

ELS PEIXOS TAMBÉ TENEN SENTIMENTS!

En Jordi no parava de rumiar-ho, què li podia passar? Era culpa seva? I tot i així no ho esbrinava. Aquells últims dies el seu peix estava trist, no menjava, no nedava...

Però el que veritablement li passava era que se sentia sol, i veia a la mare d'en Jordi veient documentals dels peixos al mar, i es posava moix, perquè ell també volia anar al mar com tots aquells peixos.

Aquell dia, en Jordi, va arribar de l'escola i la mare li va dir que el portaria al Museu del Port de Tarragona. En Jordi era un gran fanàtic del món marítim. Abans de marxar en Jordi li va preguntar a la mare:

- Mare, puc emportar-me al peixet al Museu?

- I ara! Què farà el peix al Museu, a més no crec ni que deixin entrar-hi animals, i encara menys amb un peix.

- Mmm... tens raó, no té ni cap ni peus aquesta idea, un moment mare que abans de sortir vull anar al lavabo.

- Dona't pressa, que fem tard!

Però en Jordi en lloc d'anar al lavabo va agafar una motxilla, va omplir una bossa transparent amb aigua, i va posar al peixet a dins. La mare no li va dir res, es pensava que portava el berenar i aigua, a la bossa.

Quan ja eren al Museu en Jordi va obrir la motxilla i va deixar que el peixet pogués veure, per un petit forat de la cremallera, tot el que estava exposat. El peix es va posar content de veure tot allò, i en Jordi al veure que el peix ja estava content, ell també s'hi va posar.

Al acabar la visita els portarien a tots a fer una volta amb vaixell pel port. En Jordi estava emocionat, ja que mai abans havia pujat a cap vaixell. Va treure's la motxilla, va posar-se el salvavides i es va tornar a posar la motxilla. Quan van

pujar al vaixell en Jordi va demanar d'anar-hi a la part de dalt, el guia va dir-li que sí i el va acompanyar la seva mare.

Va posar-se a última fila per poder girar-se i veure com deixaven enrere el port. Al assure's va posar la motxilla als seus peus i va treure la càmera per fer tantes fotografies com pogués.

Quan ja havien passat el pont del port, el vaixell va donar la volta i en aquell moment la motxilla va tombar-se i la bossa amb el peixet va caure a l'aigua. En Jordi pensava que el peixet seguia dins de la motxilla i va tornar a posar la motxilla en la posició inicial.

Quan van arribar al port i van baixar del vaixell, en Jordi va adonar-se'n que el peix no hi era i va posar-se tan nerviós que va començar a tremolar.

- Estàs bé, Jordi?– va preguntar-li la mare.

- Sí,sí... és que tinc fred– va dir amb un to dubitatiu.

- Doncs posa't la jaqueta. Vinga va, anem, que la visita ja s'ha acabat. Mira tinc una sorpresa per a tu... t'he comprat un conte a la botiga del port, ja saps, sobre el mar i els peixos.

- Moltes gràcies mare, m'ha agradat molt– va contestar intentant dissimular el que passava.

- Vinga va, anem...

Quan van haver arribat a casa, en Jordi no sabia què fer, i va decidir explicar-li-ho a la mare. És clar, la mare va renyar-lo per prendre el peix sense el seu permís i a més, per haver-lo perdut, però aquella tarda anirien a comprar-ne un de nou.

Mentrestant, al port, el seu peixet estava flotant a l'aigua... la veritat és que no esperava que seria així. L'aigua estava tranquil·la, no hi havia cap peix i ara se sentia més sol que mai, i aquella nit anunciaven fortes pluges i vents. El peixet estava trist i atrapat en una bossa de plàstic, sense menjar ni companyia. El que passava era que el peix no trobava altres peixos perquè estava massa a prop de la costa, i només de tant en tant passava un grup de peixos per sota l'aigua. Quan va arribar la nit, l'aigua va començar a remoure's i el cel s'enfosquia tapant tot un mostrari d'estrelles.

All dia següent, en Jordi va anar a la platja amb els seus pares, es va fer la motxilla amb la tovallola, les ulleres d'aigua, les pales per jugar a la sorra i la crema solar.

Ja eren les 11:00h i sortien de casa per anar a la platja de l'arrabassada, i tal com van arribar van anar corrents a buscar un lloc a prop de l'aigua i van estendre la tovallola a la sorra per poder estirar-s'hi. El pare va dir-li si volia jugar a les pales al costat de l'aigua. Al Jordi li agradava molt jugar a les pales, però aquell dia estava tan amoïnat pel seu peix que no tenia ganes ni de parlar...

Quan la mare va anar a banyar-se en Jordi i el seu pare es van quedar a la sorra vigilant les coses.

-Ei Jordi, va anima't, si ja tens un peix nou– va dir-li el pare.

-No, pare, no ho entens, és que em fa llàstima el peixet... ara pot estar a qualsevol lloc, li pot passar de tot!

-No, home, que és un peix espavilat, sabrà sobreviure. Va, anem a jugar a les pales?– va repetir-li el pare.

- D'acord...

Mentrestant jugaven a la vora de l'aigua el pare va llençar-li la pilota tan fort al Jordi que va anar a l'aigua. Ell va anar corrents a buscar-la i quan es va ajupir per agafar-la va veure una cosa lluent flotant a l'aigua, al agafar-la va adonar-se'n que era la bossa del seu peix, i va saltar d'alegria i va començar a cridar:

- Pare,pare! L'he trobat, és ell, és el peixet!–va cridar emocionat.

- Què dius? De veritat?

- Sí, és ell! Mira'l!

- Molt bé, Jordi! Quina sort–va intervenir la mare.

Però, al mirar-lo més detingudament van veure que el peix no es movia, en Jordi va sacsejar la bossa suaument per veure si reaccionava, però no hi havia manera... En Jordi va deixar la bossa damunt la tovallola i se la va mirar, al mateix temps que una llàgrima de culpabilitat relliscava per la seva galta rosada.

De sobte, el peix va moure una aleta, va moure l'altra, i al Jordi començava a il·luminar-se-li la cara, i per fi el peix va obrir un ull. En Jordi va posar-se contentíssim, i després de tantes emocions van decidir marxar a casa, ja eren les 18:00h.

Quan el peixet va despertar-se i va veure al Jordi es va sentir tan tranquil i

protegit que va decidir no sortir mai més de la seva peixera... Quan van arribar a casa en Jordi va presentar-li al seu nou amic, el peix que havien comprat al perdre al primer. El peix es va alegrar molt, ja que el que veritablement li faltava era companyia, i no necessitava anar a l'Oceà Atlàntic, ni al Mar Mediterrani ni enlloc per aconseguir-la, sinó a casa, que és on més en tenia.

Francesc Lázaro Martí

Col·legi Vedruna Sagrat Cor, de Tarragona

EN UN ALÈ

Fa un segle, no sabia dir quants, va succeir una de les històries més boniques, més penetrants i més tristes del nostre port. Del nostre mar, del nostres temps. La història d'amor, de la Maria i en Marc.

Tot va començar una tarda, com una altra qualsevol, quan es posava el Sol. La Maria, com cada dia, anava a donar un tomb amb bicicleta per la vora del mar, per anar al far. Allà on tot se li oblidava, només dibuixava; allà on deixava el seu present, per endinsar-se en el seu passat, a les històries, als mal records. Des de l'accident de la seva germana, anava cada tarda allà, per recordar-la. Per fer-li saber que l'esperava.

Feia una tarda càlida, bonica i tranquil·litzant. La Maria es podia passar hores i hores observant les gavines, volant per damunt del cel en moviment, pels núvols de cotó, blancs i rogents. Sempre havia tingut un vincle estrany amb el mar. Però ningú l'entenia. Tots els dies eren monòtons per ella, fins que va succeir. Tot va canviar a la seva vida. Però, això sí, no per molt de temps.

En Marc, estava treballant al port, apilant les caixes de fruita a les petites embarcacions, que les transportarien a altres lloc per comerciar. Ell, estava fort; tenia braços grossos i unes cames una mica llargues, però musculosos. La seva pell era morena, com si es passés el dia sencer prenent el Sol. És clar, és que ho feia. La seva cara era encisadora; els seus ulls marrons i penetrables expressaven tendresa, amor. Anava amb la roba de treball, si és que podem anomenar roba a una samarreta blanca.. bé, més aviat ja la portava negra; amb uns pantalons texans trencats, que semblaven un colador, perquè m'entengueu.

Portava al damunt aquesta peresa de sempre, es passava més estona pensant en les seves coses, a la gàbia, absort al seus pensaments, que carregant caixes a l'embarcació. I aquell dia, va deixar de pensar en les seves coses, per començar a pensar en ella.

La Maria, passava per la vora, quan van creuar les seves mirades. Aquell dia, casualment, s'havia posat la seva millor vestimenta. El seu vestit de flors primaverals, roses i marrons, complementava el seu cabell negre, negre com el

carbó i ondulat. Els seus llavis, pintats de vermell... Què donarien per besar-los. Què donarien per tenir-la.

El Marc la va mirar, amb anhel i desig. La va mirar com un cec miraria el món per primera vegada.

- Bona tarda, sigui la vostra- va dir ell, mirant-la fixament als ulls, verds i brillants.

- Gràcies, així m'agradaria per vostè també- va respondre ella, quan de sobte va notar que s'estava posant vermella. Què atractiu era...

- Què ets d'aquí, del Serrallo? No t'havia vist mai- va comentar en Marc.

- Sí...sí... sí, sóc d'aquí. I... i vostè? Què és d'aquí a prop?- va respondre-li la Maria.

- Sí, també. Però estic més carregant caixes que observant noies com tu, que me'n falten d'aquestes!

La Maria es va posar més vermella del que creia. Era tan maco, tan agradable, tan... Li va semblar tan únic i a la vegada, li va transmetre una confiança, que mai ningú l'havia igualada.

Tots dos van començar a parlar, dels seus gustos, de les seves aficions, de la seva família... Que, quan se'n van donar compte, ja estaven a l'altra punta de la platja. Mai havia passat tan ràpid el temps per a cap dels dos! Alguna cosa estranya estava passant entre ells.

Anaven passant els dies, i anaven quedant i coincidint a la vora del mar. Prenien gelats, anaven a prendre cafès, a passejar quan el Sol es posava... Tal per a qual, i tal com diuen, l'inesperat és el real. Casualitat? Destí? No ho sabien, però s'havien conegut per alguna cosa, com si s'haguessin aferrat l'un a l'altre amb intensitat, com si s'haguessin trobat, i alguna cosa deia que no s'havien de separar. Alguna cosa els feia perdre el sentit quan estaven junts, una força estranya, però real.

Un dia, un 9 de maig, en Marc i la Maria, van decidir sortir. Tot anava perfecte fins que ella va decidir explicar als seus pares la seva situació... sentimental.

- Que sí pare! Que em tracta molt bé, que és perfecte i...

-T'he dit que no! Centrat d'una vegada noia, que ets jove per pensar en nois... a més, no té diners, és un mamarratxo! Has vist on treballa? Déu em perdoni per haver tingut una filla així... Maleït dimoni, que se l'emporti...

-T'has passat! No parlis així d'en Marc, és molt bona persona, i no penso deixar-lo perquè tu m'ho diguis! Tinc vint anys ja, per saber el que faig i deixo de fer! No penso tornar a casa, si tu no acceptes les meves decisions!

- Mar.. Maria! Torna cap aquí! No vull que acabis com la teva germana Anna, Maria! Déu em perdoni, si us plau, Déu em perdoni!

La Maria va obrir la porta i se'n va anar. Un calfred li va recórrer el cos quan va escoltar el nom de la seva germana. Sabia que ella va morir per amor; va morir per estimar massa una persona, per deixar que li fes mal. Va morir, es va llençar penya-segat cap a baix, al far.

Va plorar, com mai ho havia fet. El seu pare havia estat damunt seu com si tingués cinc anys. Mai respectava la seva paraula. La Maria sempre havia dit que era un masclista. Tractava la seva mare com una desgraciada, i poc li faltava per tractar-la així a ella també. Tot després de l'accident.

La noia va anar a buscar en Marc, que estava amuntegant caixes, de peix aquesta vegada, a les embarcacions. Quan el va veure el va abraçar, el va besar i li va explicar la seva situació a casa, amb el seu pare, amb els ulls plens de llàgrimes.

-I he marxat, i... i no sabia què fer i llavors...

- Maria, tranquil·la. Oblida't del què ha passat. Marxarem al far, quan més abans millor. Ningú hi va mai des que va passar... Ja saps... l'accident al mar...

La Maria va empal·lidir de sobte. Alguna sensació estranya va recórrer el seu cos, no sabia què li passava, i es va aferrar al Marc, com si li anés la vida fent-lo. Va assentir amb el cap a la seva proposta, i van marxar amb les bicicletes.

Quan va arribar, gairebé cap al vespre, al far, en Marc va estendre al terra una flassada de quadres. En va treure una altra per poder tapar-se i va convidar la Maria a un entrepà. Van començar a parlar, quan la Maria, va agafar-lo per el coll i el va besar. Com si no hagués final, ni temps, ni res. Com si mai l'hagués de tornar a veure, hi havia alguna cosa al far, que no sabia com interpretar...

Van estar una estona abraçats, acaronent-se, fins que es van adormir.

Serien les tres de la matinada, quan de sobte, la Maria va obrir els ulls. Un calfred li va recórrer l'orella. Una veu, la de l'Anna, l'estava cridant des del fons del mar. La Maria no va poder evitar alçar-se. La veu continuava, cada vegada més forta, més intensa. Li deia que l'amor no valia, que hi anés, que es llencés...

La Maria semblava fora de sí, com si estigués somiant, i s'apropava a la vora del penya-segat. Feia vent, fred, a l'aigua hi havia corrents, estava remoguda, l'ambient

era molt desagradable i tens, quan de sobte es va despertar en Marc. Por.

Ell, només va poder veure una ombra a punt de caure al mar. Els cabells de la Maria volaven, com la brisa de primavera. Ella estava fora de si.

- Maria! Maria Déu meu, para!

Ella es va girar. Va llençar-li un petó, portada per la veu, va donar dues passes i es va llençar. Per fi, amb la seva germana. Amb la seva estimada germana...

Ningú s'ho va creure, el pare anava boig a buscar en Marc. El culpable havia sigut ell, només ell. Mai no s'haurien imaginat res d'això. Però així va succeir. En un alè.

Luz Blázquez Fuentes

Institut Collblanc, de La Canonja

HISTÒRIES MULLADES

-Abaixa la persiana que, amb el sol que fa, es destenyeixen els mobles, sinó!- crida la meva mare des de la seva habitació.

Després de doblegar la pàgina arrugada amb olor a cafè, deixo el llibre sobre la tauleta de vidre. Aquest queda lleugerament il·luminat per un raig de sol ataronjat que es filtra a través de la cortina després d'abaixar-la. L'ambient és perfecte per seguir llegint. Em deixo caure sobre el sofà de pell color xocolata i vaig endinsant-me novament en la història costanera protagonitzada per un parell de joves.

És divendres a la tarda. El sol s'està ponent lentament. Encara escalfen els seus últims rajos, però una lleugera brisa marina obliga a pujar la cremallera de la jaqueta. Ell està assegut al peu del Far de la Banya esperant. Porta unes sabates fosques, uns pantalons texans i una camisa grisa amb un parell de botons sense tancar; a la mà, una dessuadora blau marí. Mentre s'apropa al noi, ella guarda els auriculars a la bossa. Porta sabates esportives, pantalons grisos i una samarreta de tirants negra que es deixa entreveure sota la jaqueta lleugerament tancada amb cremallera. Tots dos són estudiants de cinema, en universitats diferents, però amics des de fa anys. A causa de la llunyania entre ells i els projectes que han de fer, no poden veure's gaire sovint. No obstant, sempre que tenen uns dies lliures, el primer que fan és anar a Tarragona, la seva ciutat, i passar tota la tarda vora el mar respirant la brisa salada i escoltant les gavines. De veritat que troben a faltar aquests moments.

Un gat preciós, marró amb taques blanques, es refrega per la cama d'ella. La noia treu la càmera de la bossa i comença a enregistrar l'animal. Vol filmar una petita història dels dies que passarà a la seva ciutat i, què millor que centrar-se en els detalls que, a primera vista, es passen per alt? Ell també treu la seva càmera. A través de l'objectiu, observa el gran somriure d'ella darrere els llisos cabells que brillen pel sol. Aquests són els detalls en els que vol centrar-se. Una altra brillantor apareix a la pantalla, la dels seus ulls.

Nova escena. S'entreveu l'última llum del sol entre les fulles de les palmeres a través de la pantalla d'ella. Tots dos caminen vora la ronyosa façana de l'antiga

duana. Al fons, els velers es gronxen sobre l'aigua salada. Les tres fonts vora el tinglado l'ruixen aigua constantment. Una petita bandera ballant amb el vent és captada per l'objectiu del noi. Segueixen caminant. Els canons de la plaça del segle XVIII evoquen històries de guerra. El Moll de Costa està ocupat per una desena de iots, cadascun més gran i majestuós que l'anterior. Són enormes en comparació a les barquetes de pesca d'una mica més enllà. L'aigua trenca amb força contra les seves xapes. En destaca un; les llums que el rodegen arran l'aigua fan que sembli que vola.

Una gavina fa un xiscle. Els grans de sorra s'enganxen als seus peus fent-los brillar. No hi duren gaire. Amb un cop d'aigua salada, es camuflen amb tota la resta. Està freda, però s'hi acostumen ràpidament. Nova imatge. El color blavós de les onades ve i va amb una regularitat admirable i hipnotitzant. Una bonica petxina els fa aturar. És completament diferent a les que se solen trobar per la platja de la Comandància. S'assembla més a les de les costes del fred oceà Atlàntic, és immensa.

Un cop de vent els trasllada a les sis palmeres del Fortí de la Reina. Un parell de pescadors endrecen els seus utensilis. Ha sigut una bona pesca. Un d'ells té el cubell ple de peixos. Ell i ella s'asseuen al marge de pedra i hi deixen els peus penjant. Allà gaudeixen de la millor posta de sol de Tarragona. El crepuscle violat, rosat i blau fa ressaltar la silueta negra del lloc on, una hora abans, s'havien trobat. Passen uns segons, potser han sigut uns minuts, però aquell espectacle abaixa el teló massa de pressa.

Una cambrera molt simpàtica porta un refresc i una aigua del temps. Ho deixa tot sobre la tauleta de fusta. Entremig tenen un petit llum de color vermell; aquest il·lumina els seus rostres en contrapicat. De fons, el mar regala un so molt agradable. Tanca els ulls. Ella el veu somriure mentre escolta que les onades es trenquen a la sorra. Els últims surfistes surten de l'aigua amb el vestit de neoprè obert per la part de davant i la taula sota el braç, encara lligada a un dels turmells. Se sent un gol des de dins la guingueta. Vés a saber qui juga. Torna a obrir els ulls. La gent aprofita la tranquil·litat de la tarda per fer esport. Un grup passa corrents, segurament des del Sanatori de la Savinosa cap a la ciutat.

El cel ja és completament fosc mentre caminen vora el balcó del Mediterrani. Donen l'esquena a la Rambla. Uns quants vaixells simulen espelmes que floten immòbils dibuixant la línia de l'horitzó. Ja ha refrescat. Les sis palmeres, que els havien acompanyat al llarg de l'atmosfera del crepuscle, ara semblen que només en siguin quatre. S'asseuen als graons i la brisa, ja més forta, els ve d'esquena. Ella treu de la seva bossa una llibreta negra; l'obre i hi escriu tot el que han fet aquella tarda per muntar un curtmetratge amb les gravacions. Comença a

ploure. Corren cap a dins una cafeteria per aixoplugar-s'hi.

-Un cafè, si us plau!

Tanco el llibre. M'agrada llegir les històries una a una perquè, així, les gaudeixo més. El deixo a la prestatgeria de damunt la televisió ràpidament quan sento que la meva mare surt de la seva habitació. El llom negre es camufla entre tots els altres que l'envolten. La mare em mira estranyada. No entén què faig asseguda al sofà sense fer res. Percebo que vol que parli. Ja ens hem trobat alguna vegada en aquesta situació. Sempre ho deixava córrer i marxava una altra vegada a fer les seves coses. Aquest cop passa el mateix. No. Abans de marxar, es fixa en la prestatgeria i gira el cap. Es queda una estona així. Jo també la miro i, sobretot, el llom negre.

-Què has estat fent? -fa una pausa-. Aquest llibre, el negre, no estava més a l'esquerra abans?

Sí, sempre el deixo al seu lloc, però, amb les presses, l'havia posat exactament al mig sense pensar en com estava abans. Segueixo sense dir res. M'encanta llegir les històries del diari de la meva mare, però sé perfectament que ella no vol que ho faci. O, almenys, això creia fins ara. El fet que no m'hagués parlat mai de les seves històries ho interpretava com que no volia que les descobrís. Però s'acosta a la prestatgeria i agafa el llibre.

-Tenia divuit anys. Era el meu primer curs a la universitat i trobava molt a faltar la meva ciutat i els meus amics. Aquest diari va ser el meu vincle amb la vida que hi tenia abans de marxar. Hi escrivia tot el que feia quan estava amb els meus amics caminant pels carrers de Tarragona i, així, quan estava trista o, simplement, volia recordar tot allò, l'obria i em passava la nit llegint-lo tot esperant a poder tornar.

M'emociono i l'abraço. Són històries reals. De la meva mare. Ara m'agraden encara més. Tinc una pregunta encara: qui és el noi de la història que he llegit fa una estona i que es repeteix en moltes?

-El teu pare.

Elisa María Wagner Parra

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

L'AMAGATALL QUE NOMÉS CONEIX UN VELL LLOP DE MAR

A les sis de la tarda comença el dia: anar al port, preparar-ho tot per a la pesca, sortir a la mar, i tornar, després d'una cansada jornada, a la llotja per a vendre-hi les poques sardines i seitons que pots pescar.

Aquesta era la rutina d'en Manuel, qui obtenia, de la pesca, els pocs diners que aconseguien mantenir-lo. En Manuel vivia en un pis molt petit: no arribava als cinquanta metres quadrats, i era molt vell, perquè ja feia gairebé un segle que s'havia construït. El silenci més absolut sempre hi regnava, i només els crits de les veïnes i dels marrecs jugant al carrer el destronaven.

En Manuel no tenia televisor, ni tampoc ràdio, i no anava gairebé mai a comprar el diari. No en volia saber res, del món actual, perquè, com millor s'ho havia passat, havia estat feia molt de temps, quan la seva dona encara era viva. En Manuel vivia en la més absoluta soledat. Passava el poc temps lliure que li quedava llegint novel·les d'aventures de mariners que solcaven pels mars d'aquest món, encara que també li agradava pensar en el seu passat, i en els pocs records que li quedaven de la seva vida, que no era gaire interessant.

Cada nit anava a pescar sardines i seitons en la seva barqueta, la "Francisca", que tenia el mateix nom que la seva dona difunta, i s'hi estava fins al matí següent. A més, amb el temps que s'estava a la llotja, gairebé sempre arribava al migdia a casa.

Un dia del mes de juny, mentre treballava, al Manuel, se li va espatllar, de sobte, el vell motor de la "Francisca", mentre pescava prop del litoral cambrilenc. Estava allunyat de qualsevol altra barca pesquera, i s'havia oblidat la seva ràdio per comunicar-se amb el port. Però, per sort, en Manuel sempre portava dos petits remes en un calaix de la barca per si tenia alguna emergència, i aquell era el moment d'usar-los. Va començar a remar fins a passar el cap de Salou, i va

parar per a descansar-hi una mica.

En Manuel es va quedar quiet una bona estona per a recuperar l'alè. Però, durant aquest temps, les onades el van espitjar cap a una zona de penya-segats, sense que l'únic tripulant d'aquell munt de fusta vella s'adonés del que passava. Quan ja hi va ésser prop, en Manuel va escoltar el fort baluern de les onades desfent-se com a pedrades contra la paret de roca que allà s'alçava. I, quan va girar el cap, se'n va sorprendre.

Va començar a fugir amb els remes, però no hi havia forma: cada vegada, el mar estava més alterat. Molt amagada, entre la roca del penya-segat, en Manuel va veure la boca d'una cova, un petit portal que obria pas a un túnel que s'endinsava en la roca. Així que va treure el seu esperit de vell llop de mar, com el dels mariners de les novel·les que tant li agradava llegir, i es va capficar dins l'escletxa, que era tan fosca com la gola d'un llop. Va decidir posar-s'hi perquè no tenia prou forces com per a competir amb l'energia de les onades, així que hi esperaria amagat fins que la marea baixés i fos més calmada.

Allà dins no s'hi estava tan malament, era com a casa, no s'hi escoltava gairebé res, només les onades que picaven contra la paret. Es va endinsar més en el túnel, on no hi havia res més que fosc i silenci. Avançava lentament, per no destorbar la pau i la tranquil·litat d'aquell lloc. El problema era que cada vegada hi veia menys, perquè s'allunyava de la boca de la cova. Però en Manuel es recordà de les llums de la "Francisca", la seva humil barca: en tenia dues de potents a tots dos costats, que ajudaven el Manuel a pescar les sardines quan era de nit. A l'encendre-les, es va emportar una gran sorpresa.

En Manuel no s'ho podia creure, era enmig d'una sala enorme, un forat en la roca, produït gràcies a l'erosió de l'aigua i el vent. Aquest enorme espai, al final del túnel dins la roca, era d'unes dimensions gegantines: tenia la mida d'una sala de cinema. Però més que la seva mida, el que vertaderament el destacava eren uns estranys paquets que s'amuntegaven en enormes agrupacions, que s'estenien damunt el rocós terra de tota la sala.

Aquells sospitosos paquets amagaven una estranya pols que, com que era sotmesa a una gran pressió, es mostrava d'una forma compacta, és a dir, que semblava resistent. Però, quan en Manuel la tocava, es desfeia de sobte com si fos per art de màgia. El solitari pescador va agafar una navalla i va tallar un dels paquets: una olor molt forta en va sortir, del recipient, i, immediatament, en Manuel va començar a marejar-se, va notar que no notava els seus peus i que començava a enlairar-se. Però, poc a poc, va anar aclucant els ulls i va caure al terra molt lentament i suaument.

Inconscientment, en Manuel va despertar-se: ja no era a l'enorme sala de la cova, on s'amuntegaven els paquets, era a un lloc similar, també dins una cova, i també hi feia olor a mar, però hi havia més llum que no pas a l'anterior escenari, on només l'acompanyava la lleu brillantor de les bombetes de la "Francisca". També sentia un grup de gent xerrant i, a la vegada, també olorava l'olor d'aquella pols blanca, encara que amb menys intensitat. En Manuel va intentar aixecar-se del terra, però no va poder: va adonar-se que era lligat de mans i peus, i va demanar ajuda, sense saber amb qui compartia aquella habitació:

- Ajudin-me, per favor! Ajuda, no em puc moure! –cridava, innocentment.

- Eh, alto! Rafa, ja es mou el pescador curiós! –un home jove més aviat gras, que vestia amb xandall i lluïa una barba de ja feia dies, se li va acostar lentament–. Què fas, vell? Això és el que passa per posar els nassos on no toca! Rafa, vine, ràpid!

Un company del grassonet, que més bé semblava el superior d'aquest últim, va apropar-se caminant de forma vigorosa, d'acord amb la seva forma física. Era un home musculós, que vestia lleuger de roba, només portava una camisa blanca de tirants bruta i uns pantalons blau marí plens de taques i arena que li arribaven fins a unes vambes blanques, que ja eren marronoses per culpa del terra de la caverna. Era calb i portava barba d'uns quants dies. A més, el cansament era notable en el seu rostre: arrugues, bosses als ulls... Aquest, seriós, es va apropar al Manuel.

- Home, ja s'ha despertat, el iaio! Què hi feies aquí, eh? És clar: posar-te on no toca! Saps on acaben tots els curiosos com tu, oi? Ofegats al fons de la mar! Només cal posar-te una mica de pes, i llençar-te a l'aigua, encara que, amb la teva panxa, t'afonaràs ràpidament –l'home era ple d'ira, no li agradava que ningú destorbés els seus plans–. Vols dir alguna cosa, abans de morir? –a en Manuel no li feia molta por, només estava una mica nerviós i sobresaltat pels crits de l'home.

- Jo només em refugiava de la marea alta, no volia molestar-los pas, jo. Està segur que tant els he molestat, jo, que només intentava no estavellar-me contra la paret de roca?

De sobte, en Manuel va veure la resta de gent, només eren cinc nois més: rostres despenjats, amb cares cansades i d'aspecte seriós, fins i tot trist. El tripulant de la "Francisca" ho va entendre tot instantàniament: era un grup de narcotraficants. Tot concordava: els paquets amb pols blanca, aquells rostres, l'amagatall en la roca, no podia ésser més obvi.

- No sereu pas narcotraficants, vosaltres? –els preguntà en Manuel–. No sou d'aquella gent que ven drogues d'amagat?

Es va sentir una gran rialla de fons, que venia del grup de gent que abans parlaven. El cap, en Rafa, va respondre-li irònicament:

- Nosaltres, “narcos”, només faltaria! Som gent molt legal, no ens veus. Mira'm, a mi mateix, per exemple. Fabrico joguines per als pobres orfes del Senegal –burlava en Rafa–. Però què coi hem d'ésser? No has vist pas les muntanyes de cocaïna? A aquest país no es pot ser ric a no ser que t'aprofitis d'addictes a la droga, i els estafis constantment.

Manuel va quedar-se impressionat per la sàtira que contenia la resposta d'en Rafa. No podia creure's que una persona tan seriosa el pogués contestar així, amb tanta ironia. Però, a més, a en Manuel li va semblar malament la forma com li va respondre el cap dels narcotraficants.

- Mira, vell, de persones com tu, n'hi ha hagut desenes, i les tenim totes localitzades entre l'Ametlla de Mar i Torredembarra, menys una parella de gavatxos que no vaig entendre d'on coi eren. Et deixaré lliure amb una condició: Com diguis res del que has vist a algú o a la policia, et trobarem i, llavors, sí que et llençarem al fons del mar. Ho has entès, oi?

En Manuel va ésser alliberat, encara que no podia explicar a ningú el lloc de l'amagatall d'aquells infractors de la llei, ja que, si no, el trobarien i el sotmetrien a un gran càstig.

Durant aquells dies, en Manuel va veure alguns nois del grup de narcotraficants pels carrers més foscos i poderosos del Serrallo. Els joves el contemplaven amb una cara desafiant i, quan recordaven qui era, el miraven amb cara desconfiada. Els ossos se li posaven ben tensos i fermes quan els distingia, abandonant la seva postura feixuga. Van passar algunes setmanes després de la trobada a l'amagatall, i ja feia uns quants dies que no veia cap jove del grup. A més, no havia anat a pescar per por a tornar a entrar, erròniament, dins la cova dels penya-segats per culpa de la forta marea. Així que va decidir que sortiria a pescar l'endemà, ja que semblava que els ànims s'havien calmat.

La matinada següent, en Manuel va sortir a la mar, la pesca va ser abundant i va emplenar la “Francisca” de seitons ràpidament. Ja, de tornada al port, a l'altura de la platja de la Pineda, una llanxa bastant grossa se li va apropar. Hi viatjaven dues persones: era el noi grassonet que havia vist a la gruta, i l'altre un narcotraficant que era al grupet que xerrava mentre el Manuel era lligat a la cova.

- Ei, tu! Què fas? T'intentes escapar de nosaltres? –en Manuel semblava sorprès per aquella pregunta–. La policia ha trobat l'amagatall, segur que els ho vas dir tu, oi? Avui han vingut a la cova i ho han destrossat tot, han detingut la resta, menys a nosaltres que, per sort, no érem a la cova. Com t'has atrevit... Mira que et vàrem advertir –el noi grassonet, de sobte, va treure una pistola de sota la jaqueta–. Potser acabem a la presó, però tu ja no hi seràs per vindre a veure'ns.

El jove va recarregar la pistola i va apuntar el Manuel. Aquell dia el cel era blau, ni un núvol molestava el sol brillant a dalt de tot. En Manuel va tancar els ulls, va olorar el mar, aquella olor que recordava des de petit. Va escoltar les gavines, les onades xocant contra la roca, algun crit a la platja, i un soroll de motor, que s'apropava cada cop més darrere seu <<Policia nacional, baixi l'arma, queda detingut>>.

Jon Elipe Fonollosa

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

L'AMÈLIA

Cinc dies. Solament havien passat cinc dies, però m'havien semblat cinc segles. La curiosa relativitat del temps arriba sempre en els moments més inoportuns. Feia cinc dies que el vaixell Amèlia havia abandonat el port de Tarragona, i s'emportava amb ell els records, els sospirs, les carícies, i en Joan. El meu Joan. O el que pensava que era el meu Joan.

Era l'any 1968 quan vaig entrar a treballar a la peixateria de la meva mare. Tenia 16 anys, i els ulls impregnats d'una vitalitat desconcertant. Després de la mort del meu pare, tota la meva família es va veure envoltada per una aura de tristesa que ni tan sols la bona pesca d'aquell any per part del meu padrí, el germà de mon pare, va poder espantar. L'Amèlia, el vell pesquer familiar, feia cinc mesos que era a vessar de tot tipus de peixos i gambes captats en plena i flamant vida. Però el meu padrí no va poder suportar el cop sobtat de la mort que es va emportar el seu germà, i dues setmanes més tard va posar a la venda el vaixell i va marxar a França a "viure millor", és a dir, a fugir del dolor. Es va vendre de pressa. Ma mare em va explicar que el comprador tenia 20 anys, que era del Delta i que van arribar a un acord: tot el peix pescat aniria a parar a la peixateria familiar, que no aniria a la subhasta. El noi va acceptar, sempre he cregut que per la situació precària en la qual veia a la meva mare, i a la família en general.

Un matí vaig fer torn sense la meva mare. Es va despertar bullint, i la vaig deixar dormint al seu llit encara estranyament mig buit. No hi va haver gaire gent, suposo que pels núvols que deixaven anar petits diluvis en determinats moments de la jornada. Jo estava llegint *Les misérables*, el meu regal d'aniversari per part del meu pare.

-Perdona, ets la Clara? La filla de la Lourdes?

I llavors, només llavors, vaig aixecar el cap. Un noi alt, d'ulls clars, amb el cabell color fumera i amb un morè torrat pel sol va clavar els seus ulls en els meus. Els seus braços destapats deixaven entreveure una feina en la qual per l'aixecament de caixes com les que en aquell moment portava a l'espatlla, era necessària molta força física. Els meus ulls van recórrer el seu cos repetides

vegades, encara incrèduls. Mai no havia vist a algú tan escultural pel port. Ni enlloc.

-Clara? –va repetir amb un mig somriure.

-Sí, sóc jo, perdona. Tenia al cap en una altra banda. Véns a portar el peix, oi? –vaig dir, intentant fer-me la natural.

-Aquí el tens, bonica. –va dir mentre m’atansava la caixa. Els nostres ulls es van tornar a trobar. – Hauria de marxar, encantat!

-Encantada... – vaig dir tremolant, desitjant que s’aturés. – Espera! No sé com et dius...

-Joan. Em dic Joan. –va somriure, i va girar cua.

Des d’aquell moment, el Joan no va sortir del meu cap. Pensava en ell a totes hores, en el timbre de la seva veu, en els seus ulls. Era curiós el contrast entre la desolació de la meva família i el meu estrany enamorament. I dic estrany perquè, com et pots enamorar d’algú a qui no coneixes simplement imaginant-te com seria estar al seu costat? Ara, amb el desengany del temps a l’esquena, puc resumir aquest raonament en una paraula: inexperiència. Amb aquella edat, no era conscient que no tot és el que sembla, i em deixava guiar pels models de parelles que apareixien a les poques pel·lícules que em podia permetre veure. I això, amb els anys, no ha canviat. La societat continua creant cànons irreals, que fan que els somnis de les adolescents de trobar al príncep blau es converteixin en cruels desenganys disfressats d’aquella estranya idea a la qual anomenem *amor*. Però bé, no m’adonaria d’això fins més tard, potser una mica massa tard.

Vaig continuar parlant amb el Joan. Venia sovint a la peixateria, i quan no hi era la mare, s’hi quedava una estona i ens explicàvem la vida. Com més el coneixia, més m’agradava. Fins i tot m’ajudava amb els clients, i veia com els ulls de les joves que venien a comprar el dinar s’il·luminaven mentre els meus s’enfosquien un to per cada somriure compartit.

Un d’aquests dies, el Joan es va quedar fins al final del meu torn. Em va ajudar a recollir i a fregar la peixateria.

-Escolta Clara, demà em voldries acompanyar a alta mar? Hi ha molta pesca últimament, i m’anirà bé una mica d’ajuda i companyia. Aprofita el teu dia lliure i vine amb mi! El mar és fantàstic!

M’era igual si era al mar, al desert o a l’Amazones. Jo solament volia estar amb ell. Mai no havia tingut una cita, i allò semblava que ho era. No em creia

que de debò m'ho digués a mi.

-Encantada! Encantada, estic! Sí, gràcies! –sentia que el que deia no tenia sentit, però l'emoció em dominava.- Genial! Quines ganes!

-Doncs sí, quines ganes!-va dir amb to de burla.- Demà a les 7 del matí et vull al meu vaixell, no facis tard! –va somriure de la manera que només ell sabia, vaig posar-me roja, i va marxar.

L'endemà a les 7 del matí era dalt del vaixell amb el meu millor vestit i el cabell impecable. Portava unes sabates planes, ja que vaig resistir la temptació de dur talons per un petit inconvenient: anava a dalt d'un vaixell. Crec que mai en la meua vida no he estat tan nerviosa.

A la llunyania vaig veure com s'apropava en Joan, amb uns pantalons esgarrats i una samarreta de tirants desgastada. El seu somriure em va enlluernar.

-Vas preciosa Clara, de debò. Per què t'has arreglat tant?-va preguntar deixant anar la corda de l'amarra.

-No ho sé, la veritat...-vaig respondre avergonyida.

-M'encantes quan no saps què dir.- em va fer un petó a la galta, i jo em vaig posar com un tomàquet.

Els següents quinze minuts ens els vam passar parlant sobre el mar. Es notava que adorava la seva feina, que era la seva vocació. Parlava amb passió a les venes.

-I tu? T'has plantejat quin ofici vols fer?-em va preguntar mentre jeia al meu costat.

-La veritat és que no. Amb tot això del meu pare, he hagut de deixar d'anar a l'escola. Suposo que seré peixatera, o no, qui sap.

-El futur és molt incert. Has sentit mai l'expressió *carpe diem*? –va preguntar-me mirant al mar.

-No, no ho havia sentit mai. Què vol dir?

-En llatí significa aprofita el present. Viu el moment. És una bonica manera de veure la vida, oi? –va dir girant el cap en direcció als meus ulls.

Notava que estava esperant una resposta, però era incapaç de dir res. En aquell moment, els seus ulls em semblaven molt més immensos que el mar que ens envoltava. Veia com el seu cap s'inclinava cap endavant, com tancava els ulls. Vaig notar el contacte dels seus llavis, la seva llengua obrint-se pas.

Les seves mans m'acariciaven el coll i el cabell, em sentia com mai m'havia sentit. A poc a poc, els petons es van fer més intensos, les respiracions se'ns van accelerar, el cor ens bombejava més ràpidament. I allà, bressolats per les ones i acaritats per la brisa marina, vam deixar-nos portar.

Un mes més tard, van començar els marejos i les nàusees. El període se'm retardava estranyament, i canviava molt sobtadament d'humor. Vaig anar a visitar a un amic estudiant de medicina, i aquest m'ho va confirmar: estava embarassada. La meva primera i única trobada romàntica havia encertat de ple. El món em va caure a sobre. Solament tenia ganes d'una cosa: parlar amb el Joan.

Des d'aquell dia a alta mar, ens tractàvem com una parella. Jo l'anava a buscar els dies que anava a pescar, i ell m'ajudava de tant en tant a la peixateria. Passejàvem junts a la llum de la lluna, ens besàvem, ens abraçàvem, això sí, sempre d'amagat. Si la meva família s'hagués adonat que sortíem junts, li haurien anul·lat el contracte i la llicència del vaixell, i vés a saber què m'haurien fet a mi. No volia ni pensar-ho.

Vaig córrer fins al seu vaixell, amb llàgrimes regalimant-me per les galtes. Ell era allà, fregant la coberta.

-Hola, preciosa!- es va inclinar per fer-me un petó, però jo el vaig apartar.

-Joan, estic embarassada. – preferia anar al gra.

-Què?! Això no pot ser, jo no puc ser el pare. Només hem tingut relacions una vegada! És impossible! –a cada paraula augmentava el to de veu.

No sabia què dir-li, no era culpa de ningú. Solament volia que m'abracés, que em digués que tot sortiria bé. Però no ho va fer. Em va cridar gairebé deu minuts, i quan va parar per agafar aire, vaig marxar corrents, plorant desconsoladament, preguntant-me per què em tractava així, per què no m'ajudava. Per què estava sent tan cruel.

L'endemà, vaig decidir anar-lo a buscar. Les coses no es podien quedar així. Havíem de parlar de com ens en cuidàriem, de a qui li explicàriem, d'on viuríem. Teníem molts temes pendants. Em vaig adeçar cap al seu vaixell, però... L'Amèlia no hi era. I el Joan tampoc.

Aquella va ser la gran decepció de la meva vida. Almenys la primera. M'he adonat que no trobava a faltar al Joan, trobava a faltar els moments. No recordem persones, recordem experiències. Crec que no cal dir-vos que no vaig avortar, eren altres temps. Ara, l'Amèlia té 46 anys, i és una de les

ginecòlogues més importants del món.

I jo... bé, sempre he sigut com un penya-segat que observa el mar. Em mantinc ferma, però ferida per les ones.

Clàudia Romeo Cassadó
Institut Tarragona, de Tarragona

L'AVI I JO

4 de gener de 2007

Sóc l'Ània i visc a Tarragona amb els meus pares i el meu avi. A l'avi i a mi ens agrada anar al Port a l'estiu a prendre un gelat mentre mirem el mar i els vaixells i l'avi m'explica antigues històries de quan ell era pescador. A l'hivern també anem, però en lloc de pendre un gelat prenem xocolata calenta.

Avui és l'aniversari de l'avi, per celebrar el seu vuitantè aniversari hem anat al Port. M'ha explicat aquesta història de fa 53 anys:

L'avi anava en un vaixell anomenat Brittany. Els pescadors havien de portar al Port molts quilos de gambes perquè s'apropava el Nadal.

Al vaixell eren 10 pescadors, entre tots anaven fent torns per pescar i netejar el vaixell.

El capità era un home estranger grassonet amb un rostre trist, degut a que la seva dona, Brittany, havia mort. L'home més vell del vaixell tenia 66 anys i era molt alegre, però la vida no l'havia tractat gens bé, havia tingut cinc fills dels quals només quedaven dos i el seu germà estava ingressat a l'hospital del poble. L'home més jove tenia 17 anys i va passar molta fam fins que el capità el va adoptar. Hi havia quatre homes que s'encarregaven majoritàriament de la neteja i altres dos que s'encarregaven de la cuina. I per últim, el meu avi que sempre escrivia un llibre que deia que publicaria.

Aquests 10 pescadors eren els pescadors més coneguts del litoral tarragoní per les importants tones de pesca que portaven al Port.

El cas és que necessitaven les gambes, però no aconseguien pescar-ne gaires, portaven tres dies a la mar i no havien pescat res.

El quart dia tot va anar millor, van pescar 20 quilos. El cinquè dia van aconseguir-ne 30 quilos més. El sisè, 35 quilos més (a l'avi li agradava molt donar detalls). Però el setè dia les coses van empitjorar per culpa d'una tempesta que es va endur quasi totes les gambes i també a l'home vell.

Els pescadors van quedar molt afectats i van tornar a terra amb només 10 quilos de gambes i un pescador menys.

Quan l'avi ha acabat la història li han caigut quatre llàgimes, però ràpidament ha canviat la cara per a què jo no em posés trista.

28 de gener de 2007

Fa dues o tres setmanes que l'avi no surt de casa, el pare no em vol dir què li passa i quan li pregunto a la mare es posa a plorar. He decidit mirar al mòbil de la mare per veure si puc trobar algun whatsapp que em doni alguna pista del què està passant. He descobert que la mare fa dos dies va enviar aquest missatge a la tieta:

“El pare ha empitjorat molt, si d'aquí dos dies no millora el portaré a l'hospital, penso que potser té alguna cosa greu, perd molt de pes i tus molt, a més es cansa molt ràpid.”

Per la tarda hem portat a l'avi a l'hospital, jo estic molt preocupada, no vull que l'avi es mori.

L'avi, la mare i la tieta estaven a una sala amb el metge, no sabia què pensar, sortirien la mare i la tieta plorant perquè no hi ha solució?, i si ara ja no puc anar més al Port?, i si no vec a l'avi mai més?, se m'ocorrien moltes preguntes, mes que desgraciadament no tenien resposta.

Tot i que desitjava amb totes les meves forces que no passés allò que em feia tant de mal imaginar, malauradament, ha passat: l'avi té un càncer de pulmó bastant avançat i com a molt li queden cinc mesos de vida. No m'ho puc creure, jo que pensava que la relació entre el meu avi i jo duraria per sempre, ara sé que totes les aventures que estava seguríssima que viuria al costat de l'avi no existiran. És que sincerament no m'imagino un món sense l'avi, per a mi res no serà igual sense ell.

13 de febrer de 2007

Ara vaig molts dies a l'hospital a veure a l'avi, ploro molt al seu costat, però ell sempre em consola, no sé si ell se n'adona del que està passant: en menys de mig any ell es morirà i no el tornarem a veure MAI més.

M'ha donat un llibre molt especial per a que el llegeixi, el que va escriure quan era pescador, me l'estic llegint i m'agrada molt, no sabia que l'avi era tan bo escrivint, tracta d'una nena que té una germana que pateix una malaltia mortal i li escriu una carta de comiat. Em sento molt identificada amb la protagonista.

He pensat que jo també li faré una carta de comiat al meu avi, penso que d'aquesta manera deixaré anar tot el que ara sento.

25 de febrer de 2007

Carta al meu avi.

Hola avi, com ja saps no porto gens bé el veure't malalt, intento no plorar massa, però m'és molt difícil.

He acabat de llegir el llibre que vas escriure, és preciós, m'ha encantat i m'alegra ser la primera persona del món en conèixer aquesta entranyable història. He parlat amb el pare i hem quedat que mirarem si es pot publicar, de fet, no sé per què fins ara no ho havies fet.

També et volia dir que com m'agraden tant les històries que m'has explicat de quan eres pescador, he decidit que jo també seré pescadora quan sigui gran. T'ho prometo.

Últimament estic molt trista, porto tant de temps amb tu que se'm fa impossible la idea d'un futur sense la persona que sempre ha estat al meu costat, no li diguis a ningú el que ara et diré, però no vull viure sinó estàs aquí amb mi.

T'estimo molt avi, tu m'has ajudat i cuidat quan els pares no podien, sempre m'has defensat i m'has escoltat quan ho necessitava. Tres quartes parts de la meva personalitat les has format tu amb els pensaments tant madurs que m'has infós, amb els teus passejos vora la mar, amb les xerrades del que és bo per al meu futur, amb les teves històries inventades i no inventades... Tot això ho has format TU.

Dissortadament ja res d'això tornarà a repetir-se però vull que sàpigues que aquests últims mesos que et queden els penso aprofitar molt, perquè com tu no hi ha ningú.

T'estima moltíssim, Ània.

27 de febrer de 2007

Ja li he donat la carta a l'avi i li ha encantat, s'ha posat a plorar, m'ha abraçat i m'ha dit que mai m'oblidarà. Jo tampoc l'oblidaré a ell.

23 de juny de 2007

L'avi ja és mort, el funeral ha estat molt trist. Quan hem acabat, uns quants familiars hem pujat a un vaixell i hem ficat les seves cendres i la carta que li vaig fer dins una ampolla i l'hem llençat al mar, com ell sempre havia volgut. Durant una temporada no escriuré, no em sento amb forces.

• • • • •

Després de la mort del meu avi, el seu llibre es va publicar i va tenir molt d'èxit. Ara tinc 37 anys i com li vaig prometre al meu avi, sóc pescadora i tinc un vaixell anomenat L'AVI IJO.

Candela Rivero Benítez

Institut Ramon de la Torre, de Torredembarra

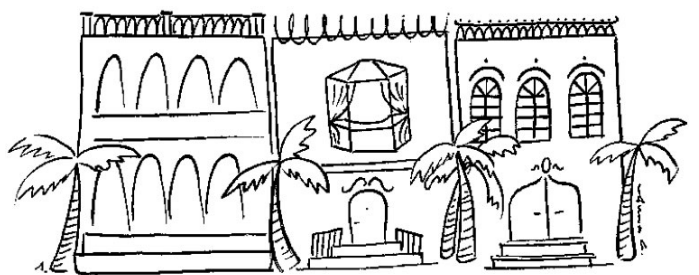
L'ELIONOR DEL SERRALLO

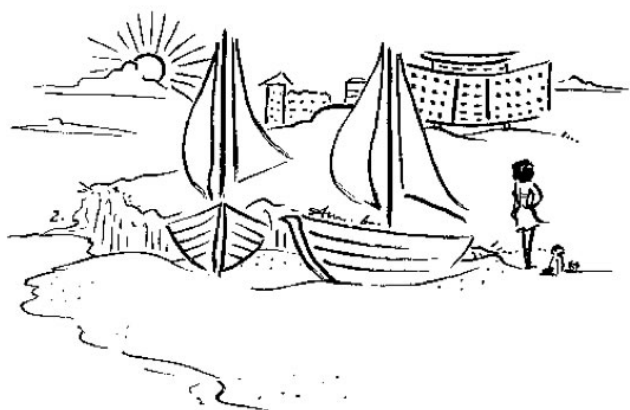
16 de maig de 2001

Benvolgut lector, he decidit escriure aquestes línies per deixar constància dels extraordinaris esdeveniments que van ocórrer al barri del Serrallo, concretament durant la meva estança a ca la tieta Consol. El que ara relataré en aquest escrit va transcórrer durant un d'aquells estius de la meva infantesa en els que baixava del Morell, que era on vivia amb els meus pares i els meus tres germans, a passar dues setmanes a ca una tia del meu pare. La tieta Consol era una dona més aviat rabassuda, amb els ulls plens de vida i un riure d'aquells que incentiven els altres a seguir-lo, divertit i, a vegades, fins i tot groller. El seu marit venia d'una família ben avinguda que era propietària d'un casalot indià. Un besavi l'havia comprat després de fer fortuna a Cuba amb el negoci del cotó i, quan el tiet Emili ens va deixar sense descendència (corria el rumor que, a l'home, li agradava més el peix que la carn), a la tieta Consol, se li va quedar gran la mansió. I, com que sempre havia volgut tenir nens, no tenia cap problema en convidar-nos cada estiu a passar-hi uns quants dies i anar a la platja del Miracle.

Doncs bé, si no recordo malament, corria l'any 1969 i jo acabava de fer els setze anys, una etapa de la joventut en la que les hormones estan en ebullició constant. Em passava els dies corrent amb un grapat de nois del barri, des de ca la tia fins al fortí

de la reina, tot cridant bestieses a les noies que passaven per allà i arrencant a córrer tot seguit. Un dels nostres jocs predilectes eren, precisament, les curses. Jo, junt amb dos xiquets més (en Jaume de cal Ferrer i l'Ignasi de cal Blanch), acostumàvem a ser els més ràpids i, per tant, sempre acabàvem primers algun de

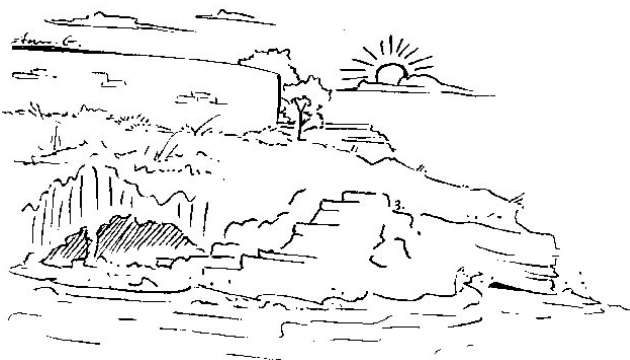
nosaltres. Així que, per fer les curses més emocionants, el que acabava últim de tots havia de pagar una penyora.

El dia de l'incident va començar com qualsevol altre. La tieta Consol em va donar permís per anar a la platja. Quan els amics van venir a picar la porta, vam agafar les bicicletes i vam baixar a la platja a corre-cuita.

També aquell dia es va decidir fer-ne una, i la penyora seria baixar a una de moltes coves que s'havien format a les roques del fortí i estar-s'hi deu minuts de rellotge.

Sé què estareu pensant. Dit així, no semblava gaire complicat, no? Però la tieta Consol, així com tots els veïns del barri, explicava unes històries sobre aquelles coves...

Mireu, la més popular era la història de l'Elionor, una jove no massa bonica ni especialment llesta, que va conèixer un mariner italià de qui es va enamorar perdudament. Ell la va correspondre i li va dir que, al tornar del viatge que havia de fer a Sicília, la vindria a buscar per casar-s'hi.

Van passar tres mesos i l'home no tornava. Les males llengües deien que el mariner ja tenia dona i fills allà a Sicília, o que segurament només havia volgut enredar la pobra Elionor. Altres eren del parer que el vaixell de l'infeliç havia naufragat i que ell ja feia temps que era menjant dels peixos. Però l'Elionor no se'ls escoltava, i passava dia i nit en una de les coves del fortí, asseguda a les roques mirant a l'horitzó i esperant divisar el vaixell del seu estimat. Cada vegada que en veia un i resultava no ser-ho, el seu cor es trencava una mica més. La gent del barri, tot i tenir la llengua tan llarga, s'estimava molt la noia i es tornava per portar-li menjar i fer-li companyia.

Un bon dia, el veí a qui tocava portar l'esmorzar a l'Elionor es va trobar que ja no hi era. Va desaparèixer com ho fa el sol a la vesprada. La llegenda diu que es va llançar a l'aigua perquè ja no suportava més la idea d'esperar més un home que potser no arribava mai, i que va decidir anar-lo a buscar ella. L'altra versió és que, de tant estar asseguda a la roca, se'n va convertir en una. De totes maneres, s'explica que, poc després d'aquesta

desgràcia, el vaixell de l'italià va desembarcar al port del Serrallo, però no el portava a bord. El capità va explicar a tots aquells que van preguntar que feia dues nits, quan el mariner estava fent la guàrdia per coberta, es van sentir una mena de plors de dona des de l'aigua i que, quan la resta de mariners va mirar per veure si algú s'estava ofegant, només van poder veure com les robes del jove mariner suraven, allunyant-se de l'embarcació en direcció a l'infinit.

Estimat lector, deu estar impacient. 'On vol anar a parar aquest xitxarel·lo amb tot això de la llegenda?', deu estar pensant. No pateixi, tots aquests preàmbuls només han sigut per posar-lo a vostè en context per fer el que faré ara i que vostè em pugui seguir amb condicions, d'acord? Ara, si vostè m'ho permet i deixa de interrompre amb la seva impaciència, procediré a narrar els fets que van ocórrer aquell matí d'estiu a la platja del Miracle quan, per primera vegada a la meua vida, per desgràcia o per fortuna, vaig perdre la cursa. Tots van està d'acord que jo havia acabat l'últim, tot i haver arribat a la meta quasi a la vegada que en Vicentet de cal Sirvent.

Vaig haver d'aguantar-me les ganes de fer la traveta al caganiu d'en Vicentet (que el pobre era una de les poques vegades que no pagava penyora i estava més feliç que un gínjol), vaig dirigir-me amb decisió al petit sender de roques que descendia a les coves, les coves on l'Elionor s'asseia a esperar el seu mariner. Jo ni hi pensava, miri vostè, però el meu amic de l'ànima, en Jaume, m'ho va haver de recordar: 'Vigila que l'Elionor no surti de les aigües i se t'emporti!' va cridar, seguit d'una rastellera de rialles dels meus altres companys, que feia temps que no s'ho passaven tan bé. Una vegada vaig ser a dins, vaig procurar asseure'm ben amunt, quasi tocant el sostre de la cova, per evitar qualsevol contacte amb l'aigua. Benvolgut lector, m'entendríeu si sabéssiu tan bé la llegenda com jo i us trobéssiu allà dins. Ho reconec, estava mort de por.

Els minuts passaven lents com els núvols del cel en un dia sense vent i, per desfer el nus que m'estava escanyant l'estómac, vaig decidir tancar els ulls i concentrar-me en el soroll que feien les onades, que xocaven contra les roques del fortí. Així vaig passar uns minuts fins que una llepada d'aigua em va remullar un peu. No em creureu, però l'alçada de les onades, de cop i volta, s'havia triplicat! Em vaig posar dret d'un salt, esglaiat de la por. M'era impossible tornar al sender de roques, l'aigua m'ho impedia. Tampoc no podia quedar-me allà, les onades xocaven contra l'interior de la cova amb tanta brutalitat que se m'emportaria i m'estamparia el cap contra qualsevol roca!

No sabia què fer, estava perdut. Jo ja veia l'exclusiva al *Diari de Tarragona* el matí següent: 'Jove mort a causa de la ximpleria més grossa de la seva vida'. Així que, per salvar la ximpleria ja comesa, vaig decidir fer-ne una de més grossa

i vaig saltar a l'aigua. Els corrents se me'n van emportar, vaig fregar amb diverses roques, que esquinçaven la meua pell sense compassió. Quan intentava nadar per sortir de l'aigua, la pressió semblava fer-se més forta, però jo ho seguia intentant perquè, si no sortia, l'aire se m'acabaria... fins que ho vaig deixar d'intentar. De cop i volta, el meu entorn es va calmar i vaig deixar anar l'aire que, amb tanta desesperació, havia estat lluitant feia tan sols segons. Quan els ulls ja em cedien, quan ja havia perdut tota esperança, estimat lector, la vaig sentir. Vaig sentir uns plors, molt desagradables, acompanyats de gemecs, d'aquells que fas quan estàs completament desconsolat. Vaig girar els ulls cap al plor, amb ajut de les últimes forces que em quedaven, i l'últim que recordo és la cara d'una jove, amb els cabells flotants, atansant-se a mi amb ajut de la seva cua de peix, mentre tot es fonia en negre al seu voltant.

Em vaig despertar a la platja. Els meus amics van veure la meua lluita contra l'aigua i, de seguida, van avisar un parell d'homes que eren per allà (afortunadament) i no van dubtar en llançar-se a l'aigua per treure-me'n. Després que escopís tota l'aigua que ja m'havia empassat, van renyar de valent els meus amics i van cridar la pobra tieta Consol, que, una mica més, s'hi queda, de l'espant.

El fet és que, a tothom a qui vaig explicar la història dels plors desesperats dins l'aigua em diu que van ser al·lucinacions provocades per la falta d'oxigen.

I jo no ho tinc gens clar. I, ja sigui pel que vaig advertir i escoltar dintre l'aigua, o pel que vaig veure més tard, impacient lector, aquesta història no tindria la mínima rellevància si jo no m'hagués capficat amb la noia que vaig veure dintre l'aigua. Si no m'hi hagués capficat, no hagués investigat l'Elionor del Miracle, la de veritat, i no hagués descobert tampoc que la meua Elionor, la de la cua de peix, i la dels registres, són, en realitat, la mateixa noia.

© Il·lustracions originals de l'autora

Anna Garrit Bodoque

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

L'ENIGMA DEL PORT

En entrar a la casa només em veien records dels meus avis que, en pau descansin, havien viscut aquí durant 65 anys. Jo no me la podia quedar, la vivenda, així que havia de fer neteja i deixar-la impecable per llogar-la a algú. Em va costar molt prendre una decisió: en cada racó de la casa em venia un record diferent: a la cuina, al menjador, a la seva habitació... em venia una olor familiar! Després de recórrer una a una totes les habitacions em vaig fixar que damunt el llit de l'habitació de matrimoni hi havia una carta.

Després de morir ningú havia entrat a la casa. La carta, ergo, havia de ser de la meva àvia. Era el seu testimoni!... em vaig quedar en blanc, no sabia què fer, però era sol a casa, l'hauria de llegir? Oh, i tant! A més, jo era l'únic familiar viu que quedava a la família després d'haver mort tots: jo era orfe, i tampoc tenia cosins, ni tiets, ni res. A poc a poc, i com si es tractés del tresor més preuat del món, la vaig agafar i la vaig obrir. No entenia massa bé què deia: parlava sobre un tresor molt desitjat per molta gent tot i ser propietat de l'avi. Quines ximpleries- vaig pensar. A la nostra família mai havia sentit res de semblant. Aquests fets només passen a les pel·lícules. Tanmateix la carta continuava i com més llegia més perplex em sentia; al segon full hi havia més dades: la clau era al voltant del petit vehicle preferit de l'avi. La cosa es posava interessant tot i que veia improbable que fos cert. Potser era un joc i vaig començar a sentir curiositat: vaig pensar quin vehicle podria ser, ja que el cotxe feia molts anys que s'havia espatllat i era al desballestament i ara mateix estaria fet una llauna.

Vaig seguir pensant i quan vaig recordar que l'avi era pescador, em va venir al cap que potser seria a la rèplica de la maqueta del seu vaixell que tenia al menjador, d'allí allò de "petit vehicle". Però en mirar el timó i veure que no en sobresortia res vaig pensar que això no podia ser. Em vaig girar i sense voler em vaig desequilibrar i el colze va tocar-lo. Quin esglai! Creia que havia trencat la maqueta però en realitat el que vaig fer va ser donar una volta al timó i un cilindre de plata petit va sortir disparat pel pal de la vela. No em creia res del que passava. Potser sí que el tresor misteriós existia. Quan em disposava a obrir aquell misteriós cilindre algú va trucar a la porta, així és que me'l vaig guardar, vaig deixar el vaixell al seu lloc, i vaig disposar-me a obrir:

era el veí que em va dir, molt nerviós, que un home amb barret i gavardina em buscava. Llavors, algú amb molt bona punteria, li va clavar un dard mortífer a l'esquena. Jo seguia atordit per la informació de la carta de l'àvia i ara a més em passaven un seguit de seqüències massa ràpides: el veí va caure desplomant a terra per l'efecte del dard, el vaig agafar pels braços i en portar-lo cap a dins per atendre'l vaig veure com una granada de fum sortia disparada cap a la meva direcció; en qüestió de segons la casa es va omplir de fum i jo només sentia sorolls a centímetres meus però no veia res, estava desorientat, ja no sabia en quina part de la casa em trobava.

Quan minuts després el fum va desaparèixer a poc a poc i quan menys fum hi havia, més coses pel terra veia. Vaig mirar a la prestatgeria on hi havia el vaixell i vaig adonar-me que ja no hi era. Jo estava espantat, sabia que això no era un joc, no podia ser un joc i el que amagava el vaixell era important, però per sort el cilindre de plata era a les meves mans.

Uns altres veïns que van sentir els aldarulls van trucar a la policia, fins i tot van venir els bombers: em van acusar de robatori i fins i tot d'assassinat. Em va costar dies, fins i tot alguna setmana per tal que em creguessin i s'adonessin que jo no havia estat el culpable de tot, jo només era a l'antiga casa dels avis. Però tot i així em van donar per entès que havia d'anar cada matí a comissaria a fitxar.

Al segon dia d'anar-hi, un home em va pagar la fiança per ser lliure del tot; no em feia molt bona espina ni sabia qui era. En sortir de la delegació el desconegut em va dir que entrés al cotxe; jo li vaig agrair el favor de la fiança però vaig negar-me a pujar al vehicle. L'home no va insistir i me'n vaig anar, però en girar la cruïlla, algú em va ficar una bossa al cap i em va raptar: estava segur que era ell, l'home que no em causava bones sensacions. Em va portar a un lloc petit, obscur i humit i l'home em va treure la bossa; no m'equivocava, era ell, el desconegut i ràpidament sense ocultar res m'ho va explicar tot, que ell era el culpable: el que va robar el vaixell i el que va matar al veí i després va fugir. Em va preguntar pel tub de plata del vaixell. Jo em vaig fer l'orni i li vaig dir que no en sabia res. Llavors em va dir que havia de marxar, però que d'aquí una hora, quan tornés, volia la resposta. Se'n va anar. Encara em va deixar més descol·locat. De què anava tot això?, què en sabia ell del tresor?. Em vaig deslligar com vaig poder, de debò que el desconegut no era un professional fent nusos, i em vaig escapar per la finestra.

Per fi tenia temps d'estar sol i poder resoldre el misteri del ja famós i misteriós tub. En obrir-l'ho vaig descobrir-hi un paper amb les següents coordenades: 41° 05' 33" N 001° 13' 16" E i a sota una frase: "Ho trobaràs sota els peus de

l'il·luminat". Jo seguia confós, fins i tot més que abans d'obrir el tub, a més, no sabia què volia dir amb això de " Ho trobaràs..."; em vaig preguntar, què trobaré?

Al dia següent vaig dirigir-me cap a les coordenades, tenia intriga però a la vegada por de quina cosa em trobaria. El lloc indicat era el far, al port de Tarragona i ara ja començava a relacionar coses: al meu avi, que era pescador, li agradava molt passejar pel port, un lloc on es va criar, va créixer, va treballar i va morir. Però encara seguia pensant què era això de l' il·luminat. Absort en els meus pensaments, vaig creure donar amb la resposta: el far era la clau i podia ser l' il·luminat, però, a què es referia quan deia als peus? Vaig buscar sota del far, dins la torre... però res. Vaig sortit a la superfície tot cap-cot, trist, sense saber on buscar més i llavors els meus ulls es van fixar en una rajola, que ballava tota. No hi perdia res: vaig aixecar-la i hi havia un petit bagul tancat. El pany no era com el d'un cadenat qualsevol, aquest era una rodona perfecte, com un dit de gros; vaig pensar en el cilindre de plata, que en comptes de guardar el paper també podia servir de clau. Ho vaig provar i la caixa es va obrir. A dins hi havia unes claus i uns dígit, però aquesta vegada no eren coordenades, també hi havia una carta on explicava que el port era el cor de Tarragona des del 45 a. C., quan els grecs i fenicis el van començar a utilitzar fins a dia d'avui i que el tresor que suposadament l'havia de trobar jo el va trobar el meu avi, tot i que ell no va ser tan valent de treure'l a la llum, i que deixaria la riquesa al seu descendent però com que el seu fill, que era el meu pare, havia mort, passava en mans meves. També posava que pugés al far, posés la combinació en un desxifrador i que ja seguís el pas final. I això vaig fer, vaig pujar al far, seguidament vaig posar la combinació i de sobte la llum del far va començar a girar, va desviar-se una mica cap a baix i va il·luminar a sota del mar, a un punt fix.

De sobte, un làser vermell em va apuntar als ulls, el vaig seguir per veure d' on venia: era d'un home a uns metres del far, estava apuntant amb un rifle. Era el desconegut, el culpable del robatori a casa dels avis i l'assassí, però amb bons reflexos em va donar temps a amagar-me i unes mil·lèsimes de segon més tard va disparar. Per sort no em va tocar; vaig pensar ràpid com lliurar-me d'ell i com ja sabia on apuntava la llum del far, el vaig enlluernar amb la potent bombeta. El temps just per sortir i saltar a sobre d'ell. Li vaig treure l'arma i el vaig apuntar, era decisió meua què fer amb ell, si matar-lo o salvar-lo; ell m'animava a apretar el gallet, que no tenia valor, va dir, i tenia raó; no en tenia, així que amb un ràpid moviment li vaig donar una empenta i el vaig tirar a l'aigua, d'on trigaria en pujar i em donaria prou temps per descobrir el tresor. Ràpidament vaig anar cap al lloc indicat, i vaig veure una baca que

tenia unes ulleres de busseig, les vaig agafar i em vaig capbussar: el fons era a 5 metres de profunditat i camuflada entre la sorra i algues vaig trobar, amb dificultat i grans pulmons, una capsa amb embellidors d'or. Per sort no pesava i la vaig pujar ràpidament ja mig ofegat. Tal com vaig sortir de l'aigua, vaig deixar les ulleres on eren i vaig marxar corrents al cotxe amb la capsa. De camí a casa em va sobtar que la capsa no pesés; de diamants i penjolls d'or no n'hi devia haver.

Vaig arribar a casa i vaig trencar el cademat. No em va costar gaire perquè el cademat estava oxidat i amb una clau anglesa en forma de palanca el vaig trencar. Era el moment més intens, el moment que portava tant de temps esperant i que tant m'havia costat. En obrir-lo em vaig quedar perplex, no m'esperava que trobés això: un munt de papers antics, desgastats pel temps. En llegir-los pel damunt em vaig adonar que eren documents del Port de Tarragona, documents que explicaven que va ser construït de forma il·legal. Sortia també per escrit el contracte dels treballadors amb sous miserables, els tenien explotats, pràcticament eren esclaus. Explicava també que utilitzaven el port com una quedada de traficants. També sortien les mercaderies que portaven, i ensenyava que el port era una de les majors potències econòmiques, i el nom d'un dels propietaris que cobrava quantitats exorbitants de diners.

Vaig decidir portar els documents a un historiador, sorprès em va dir que aquests documents feia anys que es buscaven, fins i tot algun segle; eren documents que faltaven per tal de verificar un dels major robatoris més ben organitzats a nivell europeu, milers i milers de diners es van perdre però no hi havia proves que ho demostrassin.

Els vaig donar al museu del Port, on abans d'exposar-los havien de passar per més mans de professionals.

-I això és tot, senyor agent, així va ser com vaig trobar el desaparegut tresor. Vaig explicar-li al sergent.

-Moltes gràcies per la seva donació, ha fet vostè un magnífic treball i el correcte. Per cert, és aquest l'home que va robar, el va raptar, va assassinar al veí i el volia matar?

L'agent em va ensenyar una foto del sospitós. -Sí, és aquest.- Vaig afirmar-li.

Jo em seguia preguntant qui era aquest home, per què volia el tresor i per què em volia matar. L'agent em va explicar que aquest home era un sicari, un mercenari contractat per l'hereu del delinqüent que va robar tants milions, va explotar els treballadors i va traficar feia alguns segles i que ara, l'hereu,

era cap d'una gran multinacional amb seu principal al Port de Tarragona i no volia que es taqués el seu cognom, només intentava protegir la identitat.

Gràcies a aquest fet el van empresonar, ja que van descobrir que la seva empresa era corrupta i no pagaven els impostos obligatoris. El sicari també era molt buscat per altres casos i assassinats.

Juan Carlos Soto Ródenas
Institut Comte de Rius, de Tarragona

L'HOME DE MAR

Vaig néixer l'any 1953 a bord del *Lolita*, el vaixell de pesca més gran i productiu de tot el Serrallo. En el mateix instant en el que vaig veure la llum, tenia escrit a la cara tot el meu futur: fins als deu o dotze anys, aniria a escola, però tant jo com la meva família sabríem que acabaria pescador. Paral·lelament a l'escola, el meu pare m'ensenyaria l'ofici; portar la barca, cuidar-la i estimar-la com feia ell, conservar el peix per mantenir la seva bona qualitat i dur el negoci a la perfecció...

Me'ls estimava molt, els meus pares, jo. Feia tot el que em deien i creia sense protestar. El meu pare era el meu exemple a seguir. De fet, era el de tot el barri, tothom l'estimava i l'admirava. La meva mare era la més bonica del Serrallo, els homes es morien d'enveja del meu pare. En aquella època ho teníem tot, felicitat, amor i diners.

Aviat vaig començar a fer amics i, cap als deu anys, ja tenia la meva colla, érem vuit llavors: els més grans eren els bessons, en Pep i la Marta, tenien dotze anys i sempre es barallaven; després, venien la Rosalia, la Teresa i el Pol, que en tenien un menys; l'Amàlia i jo érem pràcticament els més petits i els que ens portàvem millor. Els nostres pares eren íntims des que tenien la nostra edat. I menys quan anàvem al lavabo, estàvem tot el dia junts. Per últim, hi havia el Salmonet, realment es deia Ramon, però era el més petit i un dia que jugàvem a córrer pel barri va caure a l'aigua i, quan en va sortir, deia que havia vist un salmó més gran que el *Blanco*, el vaixell del seu pare. I, com que ningú no se'l creia i ens va fer tanta gràcia, des de llavors li hem dit així.

Fins aquí tot sembla perfecte, una vida sense dificultats. Però, als dotze, l'any 1965 el barri va començar a deshabitar-se, quan l'Institut Social de la Marina va construir habitatges per als pescadors fora del barri, més dignes, cosa que va provocar que alguns edificis quedessin buits i, en poc temps, es deterioressin. La colla es va veure molt afectada per aquests fets. Els bessons, la Teresa i el Pol, se'n van anar, i l'Amàlia, la Lia, el Salmonet i jo ens vam quedar sols al barri, fet que ens va afectar a tots molt.

A casa, les coses van canviar. El pare estava de més mal humor ja que havien

prohibit les xarxes que ell utilitzava per a la pesca del bonítol i, per tant, els ingressos van minvar notablement. Per això els pares discutien a totes hores.

L'Amàlia i jo ja teníem setze anys quan el Serrallo va començar a recobrar la vida i l'ambient que havia tingut abans. I tot va canviar el dia en què ens vam fer el nostre primer petó. Eren les festes del barri. Com cada any ens reuníem tota la colla, fins i tot aquells que havien hagut de marxar venien cada any i es quedaven a dormir a les nostres cases. L'orquestra va començar a tocar i l'Amàlia i jo ens vam mirar pensant que això del ball no era per a nosaltres. Així que vam decidir anar a la vora de l'aigua a asseure'ns-hi i parlar una estona. Anava tan guapa aquella nit, duia un vestit verd fosc que li queia fins als genolls amb un llaç a l'alçada de la cintura. Els seus preciosos cabells castanys recollits en una cua de cavall alta i no sé què s'havia fet als ulls, però els tenia d'un verd encara més bonic de l'habitual. Vam començar a parlar i a tirar pedres al mar. I, de sobte, com que era estiu i era costum nostra des de petits, ens vam llançar a l'aigua i vam començar a nadar. I, quan ja no podíem més, vam tornar. Quan ja ens havíem eixugat, ens vam estirar al terra. I llavors va passar. Vam estar un minut rient sense parar i, de sobte, ens vam mirar i ens vam fer un petó. Després vam tornar al ball i tots els nostres amics sabien què havia passat. Tots se'n van alegrar menys el Salmonet, que, des de petit, havia estat enamorat de l'Amàlia.

Vaig deixar l'escola aquell mateix any quan el pare va empitjorar. Feia mesos que no es trobava bé, però mai no havia estat partidari d'anar al metge, deia que ell ja sabia què tenia, i que no era res greu. El dia que la mare l'hii va obligar, ja va ser massa tard. El pare tenia càncer i sis mesos després que li ho diagnosticuessin va morir.

La mare i jo ens vam quedar destrossats, l'únic consol va ser l'Amàlia, que estava amb mi a totes hores i em va ajudar a tirar endavant el negoci familiar.

Un any més tard vaig perdre una orel·la que se'm va enganxar a un cap del vaixell, fet que em va evitar anar a la mili.

L'Amàlia i jo vam decidir comprar una casa dos carrers més enllà d'on vivíem, ja érem majors d'edat i preteníem estendre la nostra família. Aquell any ens vam casar. Tot el barri hi estava convidat, però només una persona ens va tornar la invitació, el Salmonet, que no ens havia parlat des que ens havíem besat per primer cop aquella nit d'estiu.

No va ser fins tres anys més tard, l'any 1974, que vam tenir el nostre primer fill, l'Anton, com el seu avi. Aquell va ser un any de molta prosperitat per a mi i el *Lolita*. A més a més, l'Amàlia va obrir una botiga de vestits per a senyora, que sempre havia estat el seu somni, i, als matins, deixàvem el Tonet amb la seva àvia.

El recollíem sobre les sis de la tarda, anàvem a berenar tots plegats i comptàvem els vaixells que sortien i arribaven al port.

L'any següent, a la mare, se li va infectar un peu i, en qüestió d'uns mesos, es va fer vella, pràcticament no podia caminar i necessitava l'ajuda de la Conxita, una senyora sud-americana que vam contractar perquè l'ajudés.

L'any 1978, quan el Tonet tenia ja quatre anyets, vam tenir la meva princeseta, la Laura, sempre recordaré aquells ulls gegants verds mirant-me per primera vegada. La meva mare la va conèixer per miracle, ja que, dos dies després del seu naixement, va morir. Tot el barri es va vestir de negre durant un mes sencer. La mare havia ajudat tothom a qui havia pogut mentre era viva, me l'estimava tant... M'hagués encantat que els meus fills haguessin conegut les joies d'avis que havien tingut, però no va ser possible.

L'Amàlia i jo vam discutir molt durant els mesos que van seguir, però ho vam acabar solucionant ja que vam comprendre que tot havia estat culpa del meu mal humor per la mort de la meva mare i vam veure que era una bajanada estar enfadats quan realment érem l'única família que ens quedava, ja que els seus pares havien mort també anys enrere per culpa d'un atemptat que hi va haver a París, en un viatge que havien fet.

Quan la Laura va fer catorze anys, l'Anton va anar a estudiar a Barcelona, amb molts esforços per part meva i de l'Amàlia, ja que enteníem que no volgués quedar-se per sempre al barri. En canvi, a la Laura, sempre li havia encantat ajudar sa mare amb la botiga, fins i tot començava a fer faldilles i vestidets per a col·laborar. Aquell any ella va deixar l'escola.

L'any 1999 ja només quedàvem l'Amàlia i jo al Serrallo de la colla, i de la família. Bé, menteixo, el Salmonet seguia per allà, venia mercaderia de mala qualitat a uns preus exorbitants i ja ningú no li deia pel nom afectuós i graciós amb el qual nosaltres l'havíem anomenat. Els nanos que començaven a crear les seves colles l'anomenaven el Peix Bullit, ja que sempre en feia cara, d'amargat. En diverses ocasions, havia molestat l'Amàlia, així que no hi teníem bona relació. Feia tres anys que la Laura se n'havia anat a una escola de moda a Anglaterra i l'Anton havia trobat parella a Barcelona i hi havia comprat un pis.

Així doncs, als quaranta-sis anys, l'Amàlia i jo ens trobàvem al barri del Serrallo, en el qual havíem nascut, però que ens hi sentíem totalment forasters. Tot havia canviat moltíssim, ningú no volia ja vestits fets a mà. Per molt bonics que fossin, eren defectuosos, duraven un any enlloc de quatre com els nous de fàbrica que s'havien posat de moda. L'Amàlia va haver de tancar la botiga i va tornar a ajudar-me.

Cinc anys després va succeir-nos una desgràcia molt gran. Una nit vam sentir *``Foc! Foc! El Lolita es crema!``* Ens vam aixecar els dos corrents i, tal i com anàvem, vam sortir a fora i vam veure el vaixell en flames, totalment destrossat. Cinc minuts després van venir els bombers, però ja era massa tard.

No ho hem sabut mai del cert, però aquella nit l'Amàlia i jo sabíem qui havia estat, i les nostres sospites es van confirmar el dia següent, quan vam rebre una carta de color taronja on posava *``Per fi tens el teu merescut, Anton. Gaudeix de la vida que et queda perquè me l'has robada``*. Era clar que havia estat l'idiota d'en Salmonet, però no tenia manera de provar-ho, així que no el vaig poder denunciar.

I ara, vint anys després, t'escric a tu, Lola, qui ho hauria dit? El vell Anton enviant un correu per un treball que ha de lliurar la seva néta. L'àvia m'ha dit com ho he de fer i porto tres dies per escriure tot això, ja que jo estava acostumat a les màquines d'escriure, mai no m'ha agradat això dels ordinadors i de l'internet, aquest que dius tu, no li veig la gràcia. Però, bé, aquí tens la teva història, espero que et serveixi. T'estima i et troba molt molt a faltar.

El teu avi.

Judit Parreu Montané

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

LA COVA MISTERIOSA

Un grup d'amics de Tarragona, en Magí, en Roger, en Marc, en Pere, la Mireia, l'Anaïs i la Tecla es trobaren per passar la tarda. Era un dia de primavera i van decidir anar a la platja a jugar a pilota perquè feia molt bon dia i les tardes ja eren més llargues. Tot i que tenien la platja del Miracle molt a prop d'on vivien, varen demanar permís als pares per agafar l'autobús que els portaria fins a la Llarga perquè és més gran i, en aquesta època de l'any, no hi ha tanta gent. Els agradava molt jugar al costat de les roques, passejar pel bosc de la Marquesa i seguir el camí que et porta fins a la Cala Fonda.

Quan hi arribaren, van deixar la roba i les sabates en unes roques i començaren a jugar a pilota fins que en Roger la xutà molt fort i anà a parar al mar. Des d'allí on eren, observaren com queia en una roca més llunyana. Tot i que l'aigua estava molt freda, s'hi tiraren tots per poder-la recuperar. Des de dalt, van veure un forat negre on semblava que s'havia amagat.

- Mireu! Ha entrat allà dins -afirmà la Mireia.

- Doncs, som-hi! -van cridar tots.

Estaven una mica espantats, però ja havien fet l'esforç d'arribar-hi i no volien marxar sense la pilota. Tots juntets, van intentar entrar-hi. No hi havia llum i el forat era molt estret. Tenien molt de fred perquè passava molt d'aire. Estaven tots tremolant i en Pere proposà:

- Marxem d'aquí, no la trobarem, la pilota!

- Però què farem sense? -preguntà l'Anaïs.

- Ja jugarem a una altra cosa, jo tinc por! -exclamà la Mireia.

- Espera! -digué la Cristina-, allà al fons hi ha una llum!

S'hi endinsaren una mica més i van veure una llum més avall, la seguiren fins arribar a una sala bastant gran i quedaren tots bocabadats al descobrir-hi un petit estany d'uns cinc metres de diàmetre, preciós, d'aigua clara de color turquesa que brillava molt. Per un forat del sostre, hi entrava el sol que

il·luminava directament el toll i això feia que l'aigua tingués una llüïssor especial. Al mig del petit estany, hi havia la pilota rodolant. El fons estava ple de peixos de tots els colors: vermells, grocs, taronges, blaus, grisos...; i pedres boniques: blanques i de colors que brillaven com pedres precioses. Es quedaren una estona mirant bocabadats, estaven molt impressionats, el fred els havia passat de cop! Era tan bonic que no trobaven paraules per descriure'l.

- Banyem-nos-hi! -proposà l'Anaïs-. A veure qui agafa la pilota abans!

S'hi tiraren. L'aigua estava molt calenta i això els anà molt bé perquè havien passat molt de fred. Es van estar una bona estona mirant els peixos i les pedres, tant que, fins i tot s'oblidaren de la pilota. De sobte, el Magí exclamà:

- Mireu allà sota d'aquella roca!

- Què vols dir? -preguntà en Roger.

- No ho veieu? Sembla una àmfora romana, està clavada al terra i s'hi veu una inscripció -afirmà el Magí.

Sortiren tots de l'aigua i s'hi acostaren. Era una àmfora en perfecte estat i tenia una inscripció amb números romans. Estava tan ben conservada que van pensar que algú l'havia amagada allí. Varen intentar agafar-la, però pesava molt i decidiren moure-la entre tots per observar què hi havia a dins. Tenien una mica de por que no s'hi amagués algun animal perillós, però la curiositat els podia més que la temor.

L'arrossegaren com varen poder fins on hi havia llum i descobriren que estava tapada amb argila. Llavors, amb una pedra que havien agafat, van picar fins que es trencà.

- Són monedes! -cridà el Marc molt content.

- Són molt velles? -preguntà la Tecla.

- Ho semblen -contestà el Magí.

- I n'hi ha moltes! -afegí la Mireia.

El Roger en tragué un grapat, semblaven molt antigues, n'hi havia de platejades, de daurades i unes que pareixien de coure. Tenien cares i inscripcions. Estaven una mica brutes, però s'hi podien veure els dibuixos perfectament.

- Segur que són monedes romanes! -exclamà en Pere.

- Vaja! A veure si haurem trobat un tresor! -va dir la Mireia.

- Sí que són romanes! No veieu que tenen els números romans? -assenyalà el Magí.

- Sí, i aquestes cares semblen emperadors! -observà l'Anaïs.

Van passar una bona estona analitzant-les i discutint què farien amb la troballa. Sabien que ho havien d'explicar a algú perquè eren conscients que es tractava d'un tresor molt important, però no els agradava la idea que algú s'acostés a la cova perquè havien descobert un lloc molt bonic per anar-s'hi a banyar i a jugar. Llavors en Roger proposà:

- Per què no traiem l'àmfora i la deixem en un lloc del bosc amagada perquè ningú no la trobi fins que arribem a casa i ho expliquem als pares?

- Sí, i trucarem a l'Ajuntament perquè hi enviïn un arqueòleg i pugui determinar si realment tenen valor –afirmà la Tecla.

Entre tots traslladaren l'àmfora entre les roques. Pesava molt. Es feien mal als peus perquè anaven descalços, però aconseguiren arribar fins al bosc de la Marquesa i la deixaren amagada en uns matolls. Després, van decidir cobrir-la de terra perquè ningú no la descobrís. Amb tot això, ja s'havia fet fosc i varen haver de córrer a buscar l'autobús per anar a casa. Tornaven a estar gelats de fred, però el descobriment s'ho valia!

Quan eren de camí cap a casa, s'adonaren que no portaven la pilota, se l'havien descuidada a l'estany. Però això no els preocupava. Van pensar que ja hi tornarien. Aquella cova màgica i, a la vegada, misteriosa seria el seu lloc secret a partir d'ara!

L'endemà al matí, van telefonar a l'Ajuntament amb l'ajuda dels pares i s'acostaren al lloc tots juntament amb dos arqueòlegs que, amb molt de compte, agafaren l'àmfora i la traslladaren al museu per estudiar-la.

Uns mesos més tard, els van citar a tots a una recepció amb l'alcalde de la ciutat, que els informà que aquell tresor que havien descobert havia resultat ser molt important perquè hi havia unes monedes romanes inèdites i que, a partir d'ara, les podrien anar a veure al Museu Nacional Arqueològic de Tarragona, on posarien una placa amb una breu explicació de qui i com les havien trobades. També els lliuraren un diploma que els reconeixia com a tarragonins exemplars.

El que no sabrà mai ningú és que ells seguiran compartint un altre tresor: aquell petit trosset de mar Mediterrani, un lloc fantàstic i màgic per anar a passar-hi estones inoblidables.

FI

Francesc Tell Bonet

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

LA DECISIÓ

Em trobava allà, observant l'infinit. Però a la vegada era com si no hi fos. La brisa ballava al meu voltant aconseguint que els meus rinxols seguissin el seu compàs. El meu cos, assegut, tremolava de tant en tant quan l'aigua m'esquitxava. I finalment hi havia els meus ulls. Aquests no podien evitar deixar sortir aquells camins d'aigua salada. Tant se val si plores el mar sencer o només una llàgrima, el dolor per la pèrdua seguiria sent el mateix.

Diuen que el cos i l'ànima són dues paraules oposades, que quan aquest primer mor, l'altra segueix vivint perquè és immortal. Però, alguna vegada t'has preguntat on va a parar aquesta ànima? Tant és si el teu cos no és aquí, al meu costat. Jo vull la teva ànima.

Fa divuit anys, cinc mesos, dos dies i vuit hores que estic viu. Potser us esteu preguntant perquè sóc tan precís a l'hora de dir-li a algú la meva edat. És fàcil d'explicar; sóc d'aquelles persones que els hi agrada viure cada segon de la seva vida, gaudir de cada moment i sentir-se satisfet de tot el que fa. Diuen que el cervell té la capacitat d'emmagatzemar tots aquells records bons i eliminar els contraris. Però què passa si intentes donar-ho tot perquè només n'hi hagi de bons? Aquesta pregunta me la vaig plantejar sis anys enrere, quan pensava que la vida era una meravella i que si t'esforçaves al màxim, era impossible que et decebés. Em vaig equivocar.

Des que vaig començar a recordar, vivia amb mon pare, ja que era l'únic familiar que tenia. La meva mare va morir fa molt de temps, de fet, ni la recordo. Per desgracia, no vaig poder tenir germans. Però mai dubtaré en dir que he tingut una vida increïble i que estic molt satisfet de tot el que he viscut fins ara.

Una manera senzilla d'explicar la meva vida és amb la paraula "mar". Sempre he viscut envoltat de les aigües salades, dels vaixells que van cap amunt i cap avall a la recerca d'aliment, de la freda brisa de la nit i de les olors tan peculiars que portaven les onades.

A deu anys, vaig començar a teixir xarxes, a llençar l'ham sense perdre l'esperança de poder enxampar un peix i en remodelar la barca del meu pare

cada cop que es trencava.

Però allò no era l'únic que feia quan ell em manava fer feina. No hi havia cap dia que el llapis i la llibreta no estiguessin a les meves mans. Per mi eren imprescindibles. Les meves mans es passaven part de la jornada dibuixant gargots o tal com a mi m'agradava dir-ho: dissenyant vaixells. Somiava en què algun dia arribés a tenir la meva pròpia barca; que fos única. Somiava en què arribaria un dia en el qual estaria satisfet de tot el treball que vaig començar a fer des de petit, i que finalment tindria allò que més havia desitjat.

Però, cada cop que els meus ulls tornaven a llegir aquella carta, un nus s'instal·lava a la meva gola. Sentia com si hagués perdut tot el meu temps en alguna cosa que no em faria falta en un futur.

“Estimat fill meu.

El meu objectiu, amb aquesta carta, no és fer-te plorar, ni molt menys vull que sentis pena per mi. El meu objectiu és que sàpigues que encara que físicament no estic amb tu, sempre ho estaré. Això sí, només hauràs de pensar en mi.

La vida està dividida per capítols, i en cada un d'ells trobaràs una sorpresa diferent. Que un d'aquests no vagi bé, no significa que la història s'hagi acabat. Pensa en el mar. Les onades solen portar de tot, però mai esbrinaràs què et duran. La majoria de vegades són coses innecessàries, però si t'esperes una mica més, segur que hi haurà alguna cosa que valgui la pena. Des de petit, et vaig explicar la importància de tenir fe i esperança. Avui present, vull que segueixis creient en el que et vaig ensenyar.

Et confesso un secret? En aquesta vida només he estimat a dos homes de veritat. El primer d'ells va ser el meu pare, l'home que em va criar i l'home que em va ensenyar el valor de la pesca. Després vens tu, el meu fill, el meu únic fill. Potser eres una mica despistat i potser no t'esforçaves tant a l'hora d'escoltar les històries que t'explicava sobre els nostres avantpassats. Però, per sobre de tot, vull que sàpigues que tu sempre has sigut i sempre seràs l'últim home que he estimat en la meua vida.

Et vull demanar un favor, però potser no fa falta que sigui tan repetitiu perquè segur que ja ho saps de sobres. Mon besavi va ser el primer pescador de la família. El meu pare em va explicar que en un principi ningú valorava el seu treball. El dia que va aconseguir obrir el seu negoci i tirar endavant la seva família, la gent es preguntava com ho havia aconseguit. Com va passar de ser un home que no trobava ni un tros de pa per menjar, a trobar tot el que desitjava?

«La il·lusió, nanos. El secret és treballar amb il·lusió i amb moltes ganes. Si no ets feliç fent el que fas, mai faràs res.»

Així va aconseguir tancar boques i obrir ulls. Des d'aquell dia, la nostra família ha heretat aquest treball. Tots els homes, han sigut pescadors i cada dia han treballat amb molta il·lusió.

Ara et toca a tu, fill meu. M'agradaria que en un futur tothom arribés a valorar aquest oci. M'agradaria que la gent arribés a creure que amb il·lusió tot es pot aconseguir, fins i tot si treballes d'alguna cosa que mai ha sigut ben valorada.”

I crec que aquí acaben les meves paraules. Sempre que ens acomiadàvem, ens intercanviàvem un «adéu» En el seu moment, aquest ‘adéu’ era un ‘fins després’. El més lògic és que ara mateix, aquest «adéu» que et diré sigui diferent. Però jo no vull que sigui així, vull que sigui el mateix «adéu» de sempre.

Adéu, fill meu. T'estimo. “

Aquesta era la dotzena vegada que havia llegit la carta de comiat que m'havia deixat el meu pare just abans de morir. Dos dies havien passat i el buit que es trobava dins meu no volia desaparèixer. Estava clar que el seu somni era que continués el camí dels homes de la nostra família. I si allò era el que l'hagués fet feliç, perquè no internar-ho?

En un principi, vaig arribar a pensar això, però un cop que vaig tornar a rellegir la carta, la frase del besavi del meu pare em va arribar al cor i definitivament em va obrir els ulls.

«La il·lusió, nanos. El secret és treballar amb il·lusió i amb moltes ganes. Si no ets feliç fent el que fas, mai faràs res.»

Quin sentit tenia dedicar-me a quelcom tota la meua vida si no em feia feliç?

Mai vaig tenir l'oportunitat de preguntar-li al meu pare si realment li agradava el que feia. Si realment era feliç. Ara ell és mort, però si tingués l'oportunitat de reviure, em pregunto si tornaria a agafar el mateix camí.

Chaimae Bouzalhad El Ajjali
Escola d'Arts i Disseny, de Tarragona

LA DONA DE LES MANS PINTADES

Aquella tarda estava passejant pel port de Tarragona amb la meva gossa Lluna i la meva càmera penjada al coll, buscant un lloc perfecte per captar la posta de sol d'aquella tarda d'hivern. Caminant i caminant vam arribar al far. La Lluna es va posar a perseguir els gats que rondaven per les roques i jo amb la meva Cànon vaig enfocar el sol que s'enfonsava al mar, però em va distreure un objecte que distorsionava la imatge, era una barca petita que va acabar el seu trajecte sota els meus peus. Dins hi havia una dona envellida, molt prima, tant que se li notaven tots els ossos i tenia els llavis esquerdats. Me la vaig carregar al coll fins a arribar a casa. Li vaig donar menjar i unes quantes ampolles d'aigua, cosa que em va agrair amb un somriure; després es va quedar adormida durant tot un dia, tot el contrari que jo, ja que em vaig passar tot el dia pensant si havia de trucar o no a la policia. Sabia que havia de trucar però hi havia alguna cosa que m'intrigava moltíssim en aquella dona i no estava disposat a quedar-me amb la intriga.

En despertar-se li vaig oferir menjar, que no me'l va negar i en acabar, amb una veu molt dèbil i envellida, em va demanar en anglès si es podia dutxar. Jo, perplex, en sentir aquestes paraules i afirmant amb el cap li vaig deixar una tovallola, i li vaig indicar on era la dutxa. Mentre es dutxava vaig estar ordenant les preguntes que em rondaven pel cap i que volia preguntar a aquella dona tan misteriosa. En sortir de la dutxa la vaig convidar a prendre un te, i inclinant el cap me'l va agrair. Captivat pels misteris que desprenien els seus ulls foscos i els dibuixos de les arrugues que hi havia en la seva cara de pell cremada, se'm van oblidar totes les preguntes que tenia al meu cap.

Per sort va començar ella a parlar agraint-me l'aliment, la casa i l'amabilitat que li estava oferint i dit això em va demanar si li podia dir on era.

Li vaig explicar to el que havia succeït des que l'havia descobert al port, i que es trobava a Tarragona, una ciutat d'Espanya. Per la cara que em va fer vaig comprendre que no sabia on érem, així que em vaig interessar per d'on era ella.

Es va prendre un xarrup de te i es va endinsar a explicar-me la seva història. El seu nom era Parey Mumbaikar, havia nascut a Mumbai, una ciutat portuària de l'Índia, en la qual vivia tota la seva família des de feia generacions. La seva família era coneguda per tota la ciutat, ja que tenien un negoci en el qual purificaven l'esperit i predeïen el futur a través d'uns rituals que s'havien transmès de generació en generació. Als 16 anys el negoci el va començar a portar la Parey i li anava bé, ja que els habitants eren creients. Un dia va acudir un home ben plantat, del qual, la Parey, es va quedar totalment enamorada. L'home anava cada dos dies a gastar-se tots els calers que havia guanyat per poder estar amb ella. Finalment, un dia, li va confessar que no li quedaven més calers i que havia perdut la seva feina i no podia pagar-li més les visites de purificació, però que només hi anava per estar amb ella. Dit això li va demanar si es volia casar amb ell, amb la qual cosa ella estava d'acord, tanmateix faltava el permís de la seva família. I no el va tenir. La Parey finalment es va casar tot i que la seva família li va donar l'esquena i la van desheretar de tot i li van prendre el negoci. Va tenir una boda molt discreta, a bord d'una vaixell pesquer decorat per tot arreu de flors i espelmes, amb tres amigues seves i alguns familiars del seu home.

Al cap de poc temps van tenir dues filles, però l'alegria els va durar ben poc, ja que cap dels dos trobava feina i es notava la manca d'aliments cada cop més. L'home, desesperat, es va embolicar en temes de tràfic de droga, en un principi només per aconseguir alguns calers per viure una mica millor, però en veure que la seva vida estava molt millor, que ja no patien fam i que es podien comprar una bona vivenda, no ho va voler deixar i va continuar traficant.

La Parey, quan es va assabentar de tot el que feia el seu home, el va amenaçar que si no ho deixava, el deixaria a ell. Afortunadament el seu home va llençar totes les drogues i es va dedicar a les seves filles, però les persones que li passaven les drogues volien que els tornés tots els diners, i com que no els tornava, un dia que la Parey havia sortit a comprar, van assaltar la casa per reclamar els diners que els devia. En veure que no tenia res, es van posar molt agressius i amb dos trets de pistola van matar les dues filles, amb l'amenaça que l'endemà matarien la seva dona si no els tornava tots els diners. L'endemà la Parey, amb el cor destrossat, desganada i forçada, va pujar d'amagat en un vaixell de càrrega i descàrrega que partia cap a algun indret de la llunyania. En aquell vaixell hi va passar diverses setmanes, sense menjar, abraçada al seu cos i amagada en un racó. Fins que la va trobar un tripulant que la va ajudar i la va deixar en terra ferma, a Hydra, una ciutat d'Argèlia. A Hydra va estar vivint com podia anant pels carrers demanant almoïna i agafant menjar de la brossa, fins que la van començar a acusar que era una bruixa, un dimoni, perquè portava les mans pintades. Així que una nit alguns habitants del poble la van agafar, la van lligar i

la van pujar a una barca petita amb alguns aliments i la van llençar mar endins. Passat un temps, que ja va deixar de comptar, va arribar a Tarragona.

Després d'haver escoltat aquesta història no sabia què dir, què pensar, només vaig deixar anar un alè d'admiració i d'humanitat i pel camí algunes llàgrimes que anaven caient com gotes de pluja tímides. I per acabar em va explicar què significaven les pintades que tenia a les mans: hi havia dues flors que representaven a les seves filles, una guineu que era el seu home, diferents sanefes que acabaven als dits, que representen els diferents camins que la vida li havia presentat i finalment una estrella que representava la seva salvació, i que segons ella, era jo.

Dit tot això, conscient de tot el que havia passat aquella dona li vaig demanar que es quedés a viure amb mi, que ja havia lluitat i sofert prou, i s'hi va quedar.

A partir d'aquell moment a les tardes sempre sortíem a fer un vol, la Parey, la Lluna i jo.

Yonas Aguilera Aguilera
Institut Tarragona, de Tarragona

LA DONA DEL PORT DE TARRAGONA

Tot va començar un bon dia d'estiu, al barri marítim del Serrallo. Era dilluns vint de febrer, any 1974. La Lluïsa, una noia de vint-i-cinc anys, s'acabava d'aixecar i es dirigia cap al menjador per anar a esmorzar. Normalment esmorzava lleugerament: un got de llet i unes quantes galetes Maria. Quan va acabar d'esmorzar, va anar cap a l'habitació a vestir-se amb l'uniforme de treball. Treballava de dilluns a dissabte al port de Tarragona tot pescant anxoves, seitons, galls, tonyines, llucets i els coneguts peixos blaus. En aquella època, veure una dona exercint de pescadora era una cosa inèdita, ja que en aquell context social i polític la dona era constantment menyspreada i maltractada. La dona no havia de treballar, s'havia de quedar a casa cuidant dels fills, com a molt podia ser mestressa d'alguna llar. Però la Lluïsa era una dona valenta i ferma en els seus principis i conviccions, i no l'espantaven les amenaces que sovint rebia.

Aquell dilluns va sortir de casa seva, al carrer Gavina, i va anar al moll de costa tot buscant un vaixell de color turquesa. Quan va ser-hi davant, va entrar i va saludar els seus companys, eren tots homes d'uns vint o trenta anys, molts d'ells no havien anat mai a l'escola, ja que havien crescut entre les onades de la mediterrània des de ben petits. Va deslligar la corda que amarrava el vaixell i van començar a navegar mar endins, tot buscant el millor lloc per pescar. Es van aturar a 4 milles de la costa, van ordenar llevar l'àncora arran de terra i allí mateix van començar a llençar les xarxes i alguna canya de pescar. Mentre alguns esperaven l'imminent arribada dels peixos, altres, com la Lluïsa, anaven pescant a canya alguna anxova i algun seitó. De sobte, en contra de tot pronòstic, va començar a bufar violentament la tramuntana, aquell vent dificultava molt el treball dels pescadors, provocava mala mar i, a més a més, començava a ploure. Tothom va haver de plegar totes les xarxes a corre cuita i es van refugiar a la cabina del patró. Quan immediatament va començar a llampegar i a tronar, llavors en aquell mateix instant van perdre el control del vaixell, navegaven a la deriva. Tots estaven molt preocupats, no sabien cap a on anaven, ni si sobreviurien, ja que cada vegada l'estança s'estava fent més feixuga i estressant. Quan la tempesta va

començar a amainar, la Lluïsa va agafar el comandament de la nau i tot fent un seguit

de maniobres complicadíssimes de descriure, va aconseguir capejar el vaixell amb l'ajuda, això sí, del vent, que aquesta vegada bufava a favor seu i que els va permetre arribar al port de Tarragona sans i estalvis.

Van passar quasi tot el matí a la deriva i van arribar cap al migdia, a l'arribar tots estaven famolencs i assedegats, llavors van decidir anar a dinar al Pòsit de pescadors, al costat de la confraria, per anar a celebrar que gràcies a la Lluïsa estaven vius. Després d'un menú completíssim que incloïa peixos de tot tipus i la preuada i boníssima gamba vermella de Tarragona, acompanyada d'una generosa fideuà casolana i, de postres, com una especialitat de la terra, crema catalana.

A l'acabar van anar directes a la capella de la Mare de Déu del Carme, patrona dels pescadors i pescadores, a donar-li gràcies per haver-los protegit quan la seva vida corria perill. Ja que en aquella època eren molts els devots de la Mare de Déu del Carme, era una verge molt venerada. Van estant resant-li una estona i després, cap a les sis de la tarda, van anar cap al moll de costa a reunir-se amb altres pescadors per comentar l'estat del mar en aquells moments i per no tornar a caure en l'error d'aquest matí, que quasi els costa la vida. Van estar xerrant una estona, es podia veure com alguns mariners de tints masclistes intentaven imposar-li a la Lluïsa els seus criteris respecte al temps que faria aquella tarda, però ella no es deixava intimidar i defensava la seva postura d'una manera aferrissada i ferma, recolzada pels seus companys. Després d'aquella acalorada discussió que no va servir per res més que per tensar la situació, cadascú va decidir el que va voler. La Lluïsa i els seus companys van decidir com a mesura cautelara no sortir a navegar fins al dia següent, en canvi els altres mariners van decidir el contrari, i van embarcar-se al vaixell, tot i el temps incert que es preveia. La Lluïsa i els seus companys es van posar a jugar a cartes per tal de passar el temps d'una manera una mica més entretinguda i engrescadora. Van jugar durant més de dues hores al guinyot, al sarangollo i l'escombra, d'entre altres, fins i tot els hi va donar de temps de berenar xurros amb xocolata, ja que per aquell dilluns de febrer feia molt de fred. Van sortir al carrer cap a les vuit del vespre, al mirar cap al moll es van adonar que el vaixell dels altres mariners encara no hi era i ja s'estava fent de nit, van anar ràpidament a per un xiulet, el van bufar tan fort com van poder, però no van rebre contestació alguna. Es van preocupar molt, i la Lluïsa, junt amb dos companys més, van anar amb el seu vaixell a rescatar els mariners, ja que la situació així ho requeria. Van agafar el vaixell i van endinsar-se mar endins, la Lluïsa anava al capdavant dirigint el vaixell amb espontaneïtat professional, va dominar el vaixell, tot i que les condicions climàtiques no eren

bones. Es van aturar quan els va semblar oportú, unes sis milles de la costa, i amb la llum encesa van intentar veure algun vaixell, els hi va costar ja que la visibilitat no era gaire bona però, finalment, van aconseguir veure'ls. Estaven a la deriva, igual que ells al matí, els van tirar una corda i, amb la màxima potència del motor, van aconseguir arrossegar-los fins al port. Allí els esperaven la resta de companys, quan ja van baixar tots del vaixell, es van abraçar efusivament i molts van plorar de joia al veure que estaven vius. Seguidament van anar a casa de la Lluïsa a sopar tots junts. Van sopar sopa de peix i filets de vedella. Es van fer molt i molt amics. A l'acabar el sopar tothom va tornar cap a casa seva i se'n van anar a dormir.

Dos anys més tard, la Lluïsa es dirigia cap al seu vaixell turquesa quan, de sobte, la va aturar el president del port de Tarragona per dir-li que la volia veure al dia següent a la plaça Bonet a les onze del matí, per parlar amb ella. Ella tota sorpresa, li va dir que allí hi seria. Quan va arribar al vaixell, va saludar els companys i van endinsar-se com cada dia a la mar, aquell dia van pescar tot tipus de peixos i van sortir molt contents i satisfets, ja que els van pagar bé. Després d'un dia esgotador de treball, la Lluïsa va decidir anar cap a casa a descansar ja que al dia següent l'esperava un altre dia dur. Va sopar una poma i va anar directe cap al llit.

Al dia següent es va aixecar, va esmorzar el seu habitual got de llet amb les seves galetes Maria, es va vestir i va anar com quasi cada dia de l'any cap al vaixell.

Durant aquelles dues hores abans de les onze, no va pescar gaire cosa, estava distreta pensant el que li diria el president del port de Tarragona. Quan van ser les onze no va dubtar en acomiadar-se dels seus companys i va anar disparada com un coet cap a la plaça Bonet. En arribar-hi es va trobar tot tipus de representants del port de Tarragona, moltíssima gent del barri i els seus companys de feina. Ella tota sorpresa i alhora emocionada va veure una plaça plena a vessar que corejava el seu nom i l'aplaudia a l'arribar. El president del port de Tarragona la va convidar a pujar a aquell escenari improvisat i seguidament va agafar un micròfon i va començar a explicar el motiu de la celebració, el discurs va ser més o menys així:

“Estimats i estimades veïns del Serrallo, com a president del port de Tarragona m'agradaria poder atorgar «el premi Port de Tarragona-1976» a la Lluïsa, ja que és la primera dona pescadora que hem tingut al port i ens enorgulleix poder comptar amb dones com tu, valentes i encoratjadores que fan del port de Tarragona una institució millor.

Moltíssimes gràcies Lluïsa!”

La Lluïsa tota emocionada i entre llàgrimes va recollir el premi, va agafar el

micròfon i sense pensar-s'ho va llençar un missatge commovedor i feminista que va començar així: “Companyes i Companys,

En primer lloc agrair de tot cor als meus companys pescadors que sempre m’han recolzat i, en segon lloc, moltíssimes gràcies al president del port de Tarragona pel reconeixement que m’ha donat, de veritat, gràcies.

En tercer lloc, m’agradaria adreçar-me a totes aquelles dones que són capaces de fer exactament el mateix que els homes, que si s’ho proposen poden fer coses molt grans. Ho podem fer i espero ser un exemple a seguir per moltíssimes dones que volen lluitar pels seus drets i per les seves llibertats.

Moltíssimes gràcies a tot el Serrallo!”

L’auditori va esclatar en un ensordidor aplaudiment, es van sentir comentaris de tota mena, però sobretot moltes noies i dones es van sentir identificades amb el seu discurs i van començar a corejar el seu nom.

Avui en dia la Lluïsa és una senyora jubilada de 67 anys que continua vivint al barri del Serrallo i que cada dia s’asseu al banc davant de casa seva a contemplar el mar i a recordar els temps en què ella era l’única pescadora i encara avui s’emociona recordant el dia en què va rebre aquell premi, ja fa quaranta-dos anys.

La Lluïsa, des d’aquell dia, és una pescadora compromesa amb la igualtat de gènere i amb la defensa de la dona a tota Catalunya. Gràcies al reconeixement del president del port i a la Lluïsa ara moltíssimes dones treballen pescant a tot arreu del nostre estimat país.

Hem de ser valents i lluitar pels postres ideals tal com ho van fer dones i homes valents per aconseguir conscienciar a la societat.

Marc Guerrero Conde

Col·legi Sant Pau Apòstol, de Tarragona

LA HISTÒRIA DEL MEU AVI CISCO

El meu avi es deia Cisco i era pescador.

El dia de Sant Joan, dia que comencen les vacances d'estiu, era tradició reunir-nos tots els tres cosins a casa l'avi i escoltar les històries que ens explicava de la mar. N'hi havia moltes i molt diferents, però la meva preferida era una història que ell assegurava que era de veritat, que ell la va viure en persona: la història dels cavallets de mar. Ara us l'explicaré.

El meu avi posava veu especial i començava:

-Fa molt de temps, a Torredembarra, el barri dels pescadors, anomenat Baix a mar, era un lloc de poca gent, hi vivien famílies que es dedicaven a la pesca i eren molt humils. La meva família era una d'elles. El nostre renom era Puito, i tothom ens coneixia així. Jo tenia quinze anys, el meu germà mitjà, el Castro, en tenia disset, i el gran era el Pere, que en tenia dinou. Tots tres anàvem a la mar amb el meu pare, que també es deia Pere. La nostra barca era la Teresa, el nom de la nostra àvia, era una bonica barca de fusta molt gran i molt forta. Quan hi havia tempesta i no podíem anar a la mar, ens quedàvem a terra arreglant xarxes i les dones sempre ens ajudaven.

Recordo que en aquest punt jo li vaig preguntar:

-Encara la teniu la barca Teresa?

-No, Xavi -va respondre ell.

-La barca Teresa la vàrem enfonsar, al comprar-nos la nova barca Maria, que encara la tenim, i segueix anant al mar.

Dit això el meu avi va continuar:

-La història dels cavallets de mar, va succeir un matí d'hivern. No havíem pogut anar a mar per causa d'un fortíssim temporal de llevant, de fet ja portàvem un parell de setmanes sense poder sortir a mar. Ens passàvem els dies dintre

casa, vora la llar de foc o cosint xarxes. Era una mica avorrit, ja que no teníem les andròmines que teniu ara.

Al meu avi Cisco en aquest moment de la història ens va explicar com es divertien els nens del barri de Baix a Mar en aquella època.

-Quan jo era encara més jove, els nens i nenes jugàvem amb joguines molt senzilles, fetes artesanalment per nosaltres mateixos. Aprofitaven objectes com la fusta i la tela per fer-los, i ens quedaven de primera. També jugàvem amb pilotes fetes de roba, o fins i tot recollíem petxines que ens trobàvem a la platja, i ens ho passàvem pipa.

En aquet punt els cosins ens vàrem mirar als ulls i vam riure. Jo crec que el meu estimat avi Cisco tenia tota la raó del món, ja que ara gairebé tots els nens i joves estem tot el dia enganxats a les màquines, jo un d'ells, ho reconec.

L'avi va seguir amb la història:

-A primera hora de la tarda, la tempesta va afluixar i va començar a sortir una mica el sol. Tots ens en vam alegrar, ja que volia dir que podríem tornar a treballar i guanyar diners per menjar. Des del passeig marítim se sentien els nens cridar ja que podien tornar a jugar a la platja amb normalitat, sense que la forta pluja els deixés ben xops.

Aquí l'avi recordo que va parar i es va fumar un cigarret, i tots els cosins li dèiem que s'afanyés i així continués explicant-nos la història. A ell li agradava fer-se de pregar, ja que volia dir que estàvem intrigats, i seguia:

-Des de la finestra del balcó vam veure molts nens junts que cridaven a la vora del mar i com que ens va estranyar, els meus germans i jo ens hi vam acostar encuriósits.

Aquí ve la part que més m'agrada, el nucli de la història.

L'avi va continuar explicant-nos:

-Ens en vam adonar d'un fet molt fort que havia passat i ara enteníem perquè els nens cridaven. Tota la voreta de la platja estava plena de cavallets de mar de diferents mides i colors. Mai a la vida havíem vist una cosa semblant ni de bon tros. Alguns encara eren vius i movien la cua, tot i que la majoria eren malauradament morts. La gent es va dedicar a agafar els que encara eren amb vida i posar-los al mar, i un cop entraven en contacte amb l'aigua salada, es refeien i començaven a nedar mar endins.

Jo li vaig preguntar a l'avi:

-I dels morts que en vareu fer?

-Tots els cavallets de mar que vam poder recollir van ser posats a assecar al sol i van servir a totes les cases com a decoració, ja que eren molt bonics.

-Tothom- va seguir l'avi- es va preguntar per què havia passat aquest succés dels cavallets, fins que un vell pescador molt savi ens va dir que el motiu havia sigut la gran tempesta, que el mar a causa dels corrents i del vent havia "escopit" els cavallets cap a la sorra.

L'avi va acabar la història dient que aquesta aventura de la invasió dels cavallets de mar no l'oblidarà mai.

Recordo que li vaig preguntar:

-I encara conserves algun cavallet de mar?

Es va fer un silenci i tots vam esperar una resposta.

L'avi va esperar i ens va contestar:

-Sí!

-De veritat?! -vam exclamar tots.

-Us ho mostraré -va dir ell.

Es va aixecar i d'una caixa antiga de fusta va treure tres cavallets de mar.

Tots ens vam quedar bocabadats quan l'avi ens va donar un cavallet a cadascú i ens va dir que el guardéssim com a record.

Sempre me l'estimaré molt a l'avi, ja que era una gran persona.

Xavi Llorach Balet

Institut Ramon de la Torre, de Torredembarra

LA MAR ES QUEDA AMB MI

Surto a les quatre del matí, a la meua dona cada vegada li costa més acostumar-s'hi, pensava que amb el temps ho entendria, però no. Jo dedico la vida al mar, tota la meua infància he estat nedant pel mar, tot i que fos hivern. El meu pare, em va ensenyar tot el que sé de la pesca i sobre els vaixells.

-He de marxar, ja és l'hora. M'acompanyes?

-Bufff... cada cop se'm fa més dur. La veritat és que hauria de ser al revés, ja que portes dotze anys dedicant-t'hi, Isac, però, no sé que em passa que estic estranya. Prefereixo acomiadar-me aquí. Et trobaré a faltar, t'estimo.

-Jo també t'estimo, Mary.

Amb la cara trista i amb dues llàgrimes relliscant-me per les galtes vaig sortir de casa. En arribar al port, estaven acabant d'embarcar-ho tot i sortíem en mitja hora. En acabar, tothom va pujar i poc a poc ens vam endinsar cap al blau, profund i recelós mar.

Era estrany, portàvem dues hores i mitja navegant i no havíem pescat ni una sardina. Normalment amb una hora pesquem uns trenta quilos de sardines, però avui crec que no és el nostre dia de sort.

El port de Tarragona ja no es veu, ara estem rodejats d'aigua salada, i és l'únic que es pot veure. Al final, de tants anys, t'hi acabes acostumant a estar envoltat només de colors blaus i amb el mateix paisatge, al cap i a la fi això és la vida marinera.

El sol ja comença a decaure i això vol dir que és l'hora de prendre unes cerveses. Ara feia vuit mesos i dos setmanes exactament que no veia al Billy, al Jack i al Jordi. Ells han estat els meus amics de tota la vida. També tenien aquest amor pel mar, així que vam decidir fer-nos mariners tots quatre. Comencem a parlar de com va la vida, tots som una mica xafarders.

- Isac, com va la vida?

- Bé, com sempre, sense temps de fer res. Ara la botiga dóna molta feina i

la Mary no pot atendre-la tota sola, així que vaig decidir ajudar-la. Ja sabeu que aquest era el seu somni, obrir una botiga de roba, però Tarragona, més ben dit el port, no té gaires botigues com la seva, així que s'ha omplert molt.

-M'alegro molt, Isac, al principi ella tenia tanta por, i mira ara.

-Ja, Billy, però quan obres un negoci ja se sap, al principi tens por.

-Ah, i la teva dona no estava embarassada, Jack?

-Sí, però al fer tant de temps que no sortíem al mar, vaig decidir que havia de venir igualment. Han estat molt durs aquests vuit mesos.

Tots assentim.

-Jordi, et veiem molt callat, què et passa?

-Res, estic cansat.

Les hores ens han passat volant i ja és molt tard, així que hauríem de fer un pensament. La resta no em fan cas i es queden una estona més, jo, en canvi, me'n vaig a dormir. Al tancar els ulls penso amb la meva dona, la Mary. Què estarà fent? Estarà veient *Castle* o potser una pel·lícula? Tot això em fa recordar el dia en què ens vam conèixer.

Era el dos de febrer de 1994, aquell dia feia un sol que em cremava els ulls i el cel estava totalment descobert. Jo, com que vivia al port de Tarragona, podia anar a banyar-me les vegades que volgués i quan volgués. Era com un peix, tot i que ara ho continuo sent, però és igual. Era un dia fantàstic i, vaig anar a banyar-me, però aquest cop en una platja que quasi era deserta en aquella època, cosa que ara seria impossible.

M'encantaven les roques per buscar musclos, petxines, barretets, algun cranc... així que vaig agafar les meves ulleres, les xancletes de roca, un ganivet i una galleda i vaig sortir disparat de casa. En arribar-hi, vaig veure una noia que estava intentant treure un musclo, però no podia, així que vaig anar a ajudar-la. Quan la vaig cridar, es va girar i em va semblar la noia més bonica que havia vist mai. Em vaig quedar atònit en veure-la, no podia moure cap articulació, quasi ni respirar. Ella va venir a ajudar-me i des de llavors vam començar a veure'ns i a fer-nos amics.

Tots dos teníem catorze anys i només ens deixaven veure'ns unes hores determinades. Després, amb el pas dels anys, ja ens vèiem a tothora. Es deia Mary i també vivia al port. Als dos se'ns veia que estàvem enamorats, però sempre intentàvem aguantar sense dir-ho fins que fóssim més grans. Però un estiu,

banyant-nos a la platja, ens vam donar el nostre primer petó. Els dos havíem estat esperant-lo durant molt de temps i per fi havia arribat.

No em desperto, el despertador no para de sonar i tothom ja està transitant i jo encara estic estirat al llit. No recordava que fos tan dur, però jo ho havia escollit. Al final m'aixeco, després de fer el mandrós i vaig a la coberta, no tinc gana i no esmorzo. Avui sí que tenim sort, sembla que els peixos hagin acudit a nosaltres perquè un terrible monstre els estigués perseguint. Els classifiquem tots pel seu tipus i un altre dia ja ha passat. Tornem a prendre unes cerveses, però aquest cop no me'n vaig tan aviat al llit. Ens quedem tots adormits i una petita llum es comença a veure per l'habitació.

Un altre dia sobre el mar comença, però avui no pescarem peixos, sinó que anirem a buscar crancs, pops i calamars. N'hem recollit un munt, kilograms i kilograms... estem tenint molta sort. Ens criden a tots per a que baixem a les habitacions. No sé què voldran els nostres superiors, però no recordo que ho haguessin fet abans. Baixem, i ens comencen a parlar:

-Demà al matí ens dividirem en dos grups. Un grup es quedarà al vaixell i l'altre el vindrà a recollir una barca costera per a portar tot el peix i tot el que hem recollit per vendre-ho al mercat. El grup que es quedi s'endinsarà encara més per a buscar pops, crancs i calamars.

A en Jack, en Billy, en Jordi i a mi ens va tocar quedar-nos, així que no podíem tornar a casa, i la veritat és que en teníem moltes ganes. Vaig a trucar a la meva dona, al final no havia tingut temps de parlar amb ella des que havia marxat, segurament estava preocupada:

-Estimada...

-Hola, Isac, ara fa molt que no parlàvem, estava preocupada.

-Sí, perdona, és que no he tingut temps, hem recollit molt de peix i hem tingut molta feina. Ho sento, intentaré trucar-te tots els dies.

-D'acord.

-Mary, com va?

-Bé, estic també molt cansada, però ja se sap, portar la botiga sola no és fàcil.

-Ja ho sé, quan torni ja t'ajudaré.

-Et trobo molt a faltar i només portes tres dies, se'm fa molt dur i les hores se'm fan eternes. Vull que tornis a casa.

-Ja ho hem parlat i saps que no puc.

-Estàs massa al mar, i ja saps què en penso.

-Sí, ja ho sé, però..

M'ha penjat, ja sé el que significa això, està enfadada. Me'n vaig a dormir.

Al matí ve una barca i s'emporta al primer grup, i el meu es queda. Al cap de dues hores tenim més de setanta kilograms de crancs sobre el vaixell, però encara ens en queden molts més per agafar, així que continuem.

El sol ja s'ha post, estem molt cansats i aquest cop no prenem unes cerveses i ens en anem directament a dormir. Són les dotze i quart i no puc dormir, tinc un mal pressentiment, com si alguna cosa no esperada hagués d'arribar. Ens avisen, pugem cap a coberta i ens ho comuniquen: una tempesta s'acosta i no té molt bona pinta.

Ja és a sobre, no ha tardat ni mitja hora en arribar-hi, i l'aigua i les onades se'ns tiren a sobre, se'ns estan menjant. És la primera vegada que no confio que puguem sortir-ne d'aquesta. Sí, sé que durant tota la meva experiència de mariner he pogut viure tempestes, onatges, remolins... però mai n'havia vist una d'aquest tipus. Aquest cop no sé si ens en sortirem.

Tots estem nerviosos i notem un balanceig molt fort, tots caiem a terra. En Billy ve corrent, espantat i nerviós:

-Nois! el vaixell s'està enfonsant, hi ha aigua pertot arreu!

Intentem demanar ajuda, però ja és massa tard, ja no hi ha temps. Ràpidament truco a la meva muller per acomiadar-me.

-Hola, t'estimo molt.

-Hola, jo també t'estimo. Avui he vist els teus companys arribant al port, pensava que tu també hi series, esperava que tornessis a casa.

-Jo també ho esperava, però...

-Torna a casa, no puc més, necessito estar amb tu.

M'estava parlant i plorant, no podia continuar.

-Ho sento, ho sento, m'agradaria però crec que no podrà ser. Només volia sentir la teva veu.

-Què?

-Hi ha una tempesta i hem rebut un cop molt fort i ara ens estem enfonsant.

-Noooo, heu de sortir, heu de feu alguna cosa, alguna solució heu de trobar.

-T'estimo i perdona per haver-te deixa't sola, perdona per tot.

-Si us plau, no! T'estimo!

El telèfon es va desconnectar. Ja m'havia acomiadat.

El mar ens estava menjant, el vaixell ja no es veia. Per un moment vam poder plorar i acomiadar-nos de la magnífica vida que havíem tingut, les persones que l'havien omplert i tots els moments màgics que vam viure. Ja no formàvem part del port de Tarragona, jo ja no formava part de la meva família, ni de la botiga, havia desaparegut, me n'havia anat al lloc on sempre havia volgut estar, el lloc on per a mi era la meva vida. Al final era veritat, tot aquell temps, tots els moments viscuts acompanyats d'ell, només havia estat fent una cosa, m'havia estat cridant.

Aïna Martínez Rovira

Col·legi Vedruna Sagrat Cor, de Tarragona

MIRALL DE MAR

Ja feia dos anys d'aquell succés, i continuava sentint el mateix. Notava la seva olor, la seva veu, turmentant-me, llançant-me un crit de desesperació, anhelant que l'ajudessin, una ajuda que mai arribaria. Dos anys investigant qui podia haver-ho fet. Dos anys sense resposta, buscant un cos, buscant un culpable que mai apareixeria. No sé si podré suportar aquesta càrrega de culpabilitat o el meu món es desmuntarà i podrà amb mi.

Després de tanta insistència no deixaria que abandonessin la investigació per una simple falta de proves, però quan ho tens tot en contra teva, no et queda cap més remei que assumir la teva derrota.

Cap persona del cos de policia volia saber res del crim, malgrat ser amics meus, intentaven consolar-me amb falsos cops de mà a l'esquena. Però encara que consideressin el cas tancat, per a mi continuava, jo no havia baixat els braços. Tot plegat no podia quedar en l'oblit, almenys no per a mi, necessitava saber-ho, saber qui ho havia fet.

Quan vaig acabar el meu treball a l'oficina me'n vaig anar a la bolera amb els meus amics- he de dir que he millorat bastant! La meua victòria em va portar a pagar una ronda a tots els meus companys i, un cop acabada la festa, vaig tornar a casa. Tot era com sempre, solitari, amb el silenci com a únic soroll. Em vaig fer el sopar i tot seguit vaig engegar la televisió. El *Pasapalabra* era el meu consol- ho sé, sona una mica absurd per a un policia, però amb el temps li agafes gust. Un cop acabat el programa me'n vaig anar a dormir, o almenys ho vaig intentar. Però no va ser fins a les tres de la nit que em vaig despertar. Em notava estrany, em costava dormir, així que vaig anar a la cuina i em vaig preparar un colacao clàssic, de veritat.

De sobte, quan em disposava a pujar al meu llit, vaig sentir que picaven a la porta. Em va sorprendre molt que hi hagués algú vagant en aquelles hores. Abans d'obrir vaig preguntar qui era, però no se sentia res. Ho vaig preguntar diverses vegades, però no obtenia cap resposta. Finalment vaig decidir-me a mirar per l'espill. Vaig veure una ombra davant la porta, immòbil, fosca, inhumana. Vaig obrir la porta de cop i, res, no hi havia res; aquella ombra efímera va

desaparèixer, només hi havia una carta al terra, i no vaig dubtar d'agafar-la. La vaig obrir i solament hi havia escrit un nom, Bigby, ho vaig ignorar i me'n vaig anar a dormir. A l'endemà, en arribar a l'oficina em vaig trobar el cap de policia al meu despatx:

- Jack Miller, recull les teves coses i vés- te'n.

No havia tingut temps de contestar que ja vaig veure un noi entrant al despatx:

- Hola em dic Bigby, la teva cara em resulta familiar.

Va ser aquesta paraula la detonant de tota l'acció. Vaig saltar damunt seu mentre l'escriu demanant-li què feia a la porta de casa meva espiant-me, però ell ho negava tot. Dos policies van haver de fer-me fora de comissaria. Quan vaig arribar a casa meva vaig buscar la carta i me la vaig guardar. Tot seguit vaig agafar l'ordinador i em vaig posar a investigar sobre Bigby. Era un policia que havia treballat i treballava en un psiquiàtric. Aquell noi tenia respostes que jo necessitava saber, i no em cansaria tan fàcilment per aconseguir-les.

Vaig suposar que faria el mateix horari que jo, per la qual cosa el vaig esperar a la sortida de comissaria a l'hora que jo acostumava a marxar. Vaig encertar, i vaig seguir-lo fins a casa seva sense que se n'adonés. En arribar a la meva destinació vaig sortir del cotxe. Abans que obrís la porta de casa seva, vaig saltar-li al damunt agafant-lo del coll, i li vaig preguntar:

- Què vols de mi?

Tot seguit em va dir:

- Ets tu.

Abans que pogués reaccionar vaig notar com un veí seu m'agafava i em reduïa. Vaig decidir anar-me'n d'aquell lloc, no volia més problemes dels que ja tenia. En arribar a casa em vaig preguntar una i una altra vegada de què em coneixia aquell home, i què volia de mi. Eren tantes les preguntes que tenia al meu cap i tantes les que es quedaven sense resposta! Després de sopar i veure el meu programa, vaig decidir anar-me'n al meu llit, però quan pujava les escales vaig veure un altre cop aquella ombra, que es va escolar a la meva habitació. Vaig entrar- hi corrents, i quan la vaig voler atrapar, va tornar a desaparèixer. Però vaig trobar-me una altra nota, amb unes coordenades.

Malgrat que era la una de la nit, no vaig trigar ni cinc minuts a vestir-me i anar a aquell lloc. Vaig haver d'estar mitja hora navegant amb el vaixell per arribar- hi. Un cop allí em vaig preguntar: "I ara què". Vaig estar esperant una altra mitja hora amb l'esperança que algú vindria en aquelles mateixes coordenades, però res.

Va ser quan vaig baixar la mirada que em vaig adonar del motiu pel qual era allí. Vaig divisar un objecte lluminós al fons del mar, sabia que allò era el senyal. M'hi vaig capbussar per aconseguir-lo. Però quan vaig arribar al fons se'm va parar el cor, vaig deixar de sentir les onades, es va parar el temps. Era ella, la meva dona, en el fons marí, morta. La vaig treure a la superfície i la vaig pujar al vaixell. Qui hauria sigut capaç de fer tal barbaritat, per què a ella, per què la meva dona. Mentre sucumbia en l'obscuritat rodejat d'aigua, la contemplava. Katarina, era el seu nom, amb uns ulls blaus com el mar. Per sorpresa meva hi havia un altra nota a la seva butxaca, que deia: "Manicomi Castellanos". Era la pista següent, una altra adreça.

Quan es va fer de dia vaig dirigir el vaixell cap a la costa, l'objectiu era arribar al manicomi. Des de fora semblava massa tètric, però això era el que menys m'importava. A l'arribar a recepció vaig demanar una llista de tots el pacients, gràcies a la placa, ara invàlida, me la van donar. Anhelava trobar alguna pista sobre l'assassí de la meva dona, o al menys d'aquell Bigby. Mentre llegia passava el dit pel damunt de cada pacient, fins que es va aturar, concretament davant d'un que s'anomenava "Jack Miller". La meva sorpresa continuava quan vaig veure que aquell Bigby era el meu doctor, era per això que em va dir que em coneixia. Necessitava parlar amb aquell home, necessitava que em digués la veritat, el que volia saber.

No vaig tardar gaire a arribar a casa seva i a trucar al timbre amb inquietud. Tot seguit em va obrir la porta, però no va articular paraula, només em va donar un altra carta. Aquesta m'indicava la ubicació d'un penya-segat a la vora del mar. Seguidament li vaig preguntar qui era, però em va tancar la porta.

No entenia res, res tenia sentit, però no hi havia temps per a pensar. Vaig agafar el cotxe i em vaig dirigir cap a la ubicació. En baixar del cotxe vaig veure que l'ombra, m'havia deixat una altra nota a terra, s'apropava cada cop més a mi, i quan vaig voler tocar-la, va desaparèixer. Vaig agafar la nota, era l'última d'aquest joc retorçat, era la que contenia la pista final:

"Potser t'estàs preguntant qui la va matar... Prefereixo que descobreixis per tu mateix qui és l'assassí. L'última pista està situada a la vora de la platja que hi ha al peu del penya-segat. Busca bé, perquè el mar té l'única resposta."

Era el moment de saber qui era aquella bèstia. Vaig agafar el cotxe i em vaig dirigir cap a la platja, i vaig tornar a veure aquella ombra, mai no es cansava. Quan vaig tocar terra va desaparèixer i em va deixar camí lliure. Vaig caminar i caminar. A cada pas que donava trobava més humida la sorra, a cada pas que donava estava més a prop de saber la veritat.

Vaig arribar a l'aigua i em vaig posar a buscar com un boig alguna pista, alguna nota, però no trobava res. Mentre rebuscava en la sorra inundada vaig divisar com Bigby aparcava el seu cotxe i em contemplava; buscava, excavava, mirava però no veia res. Fins que em vaig adonar que el que buscava no era res material, no era una nota, no era una pista. Ho vaig veure reflectit a l'aigua, les onades havien desaparegut. Era jo, l'última pista, el meu reflex, era jo l'assassí! Tot aquest temps buscant el culpable i el tenia davant meu, quina ironia.

En aquell moment vaig veure com Bigby s'apropava cap a mi. Amb l'aigua fins als genolls es va posar al meu costat i va col·locar la seva mà sobre la meva esquena. Tot seguit m'ho va dir tot, em va dir la veritat:

- Jack Miller, l'infame, així era com et coneixien en el cos de policia abans que passés tot allò.

- T'ho suplico, explica'm la veritat.

- Fa dos anys, vas llençar la teva dona, Katarina, per un penya-segat, no va suportar la caiguda i va morir, el problema es que no va ser sense voler. Quan et van portar davant dels tribunals et van acusar d'assassinat, tu vas negar-ho tot, no vas revelar on era el cadàver, a més, vas dir que era "l'ombra" el veritable assassí. Ningú no et va creure, i a sobre et van haver d'internar en un manicomi, al Manicomi Castellanos. Em van assignar a mi com a doctor teu. La teràpia anava bé, fins que un dia em vas dir: "Sé on és el cadàver". En aquell moment em vas proposar un joc, el joc de les pistes; volies jugar amb mi perquè descobrís el cadàver. Em vas donar un sobre i em vas dir que no l'obrís que te'l donés a tu quan el joc es complís. Al cap d'uns mesos, amb moltes sessions de teràpia, vam aconseguir que aquell brot psicòtic desaparegués. Després de dos mesos et van admetre a l'acadèmia de policia. A partir d'aquell moment et vaig seguir a tot arreu, estava esperant que comencessis el joc. Jack, tu ets aquella ombra, sempre has sigut tu, les pistes, eres tu el que les deixava en cada lloc.

- I la meva dona?

- Quan vas tornar del mar, vaig trucar els forenses perquè revisessin el vaixell. Després de parlar amb el jutge va accedir que vinguessis al manicomi sota la meva supervisió. Ja està, tot s'ha acabat.

Alejandro de Cos Romàn
Institut Jaume I, de Salou

PESCADOR MATINER

CALA PRIMER

El despertador va sonar quan era un quart d'onze de la nit. El Josep Maria feia tot just una hora que havia acabat de sopar i s'havia anat a dormir. La seva dona, la Carme, li havia preparat un àpat contundent. Acostumava a fer-li-ho abans d'anar a treballar perquè el seu marit tingués forces. Ell era un home d'uns cinquanta anys, pescador de tota la vida al port de Tarragona i propietari d'una embarcació. L'ofici li venia de família, ja que, tant el seu pare com el seu avi, ho havien sigut. Ell i la Carme, un matrimoni sense fills, tenien una petita empresa familiar i disposaven de quatre treballadors.

Després de sonar l'alarma, es llevà, es vestí i sortí caminant cap al moll de pescadors. Vivia al Serrallo, prop de l'edifici de la llotja del peix, i no va trigar gaire a arribar-hi. A tres quarts d'onze de la nit, el Josep Maria ja era a la coberta del seu vaixell amb els seus quatre treballadors: el Pere, que era el segon de bord, el Lluís, el Mamadou i l'Abdel. Tots quatre estaven acabant de preparar les xarxes i les llinyes abans de salpar del moll per endinsar-se a pescar els peixos que ja era habitual que pesquessin, com ara llobarros, sardines, seitons, verats o sorells.

"L'aneuenc" era una nau pensada per a la pesca d'encerclament. Tenia uns vint-i-cinc metres d'eslora i uns sis de mànega, un calat de 2,80 metres i un puntal de dos metres i mig. Tenia una capacitat al dipòsit per a portar dotze mil litres de combustible, i els seus camarots podien allotjar fins a un màxim de disset tripulants, mentre que la bodega disposava d'una capacitat de vint-i-sis metres cúbics. Pel que fa al rendiment, l'embarcació podia assolir els tretze nusos de velocitat màxima, tot i que la velocitat econòmica era d'uns sis nusos. Això era possible gràcies a la propulsió que exercia l'hèlix moguda per un potent i imponent motor de 800 cavalls de vapor. A més, disposava de dues grues hidràuliques a coberta, un halador per a recollir les xarxes i una màquina que produïa gel per mantenir el peix fresc.

En Josep Maria mirà el rellotge que hi havia a la cabina de comandament.

Marcava mitjanit. Conscient de l'hora que era, tragué el cap per la porta i cridà:

- Està tot enllestit?

- Així és, capità –va respondre en Pere.

- Doncs, en marxa! –va concloure ell. Tot seguit, engegà els motors i salparen del port.

Un cop van arribar al lloc de calada, el patró va apagar els motors. Seguidament, el Pere i el Mamadou van començar a lligar les xarxes amb els cables i ganxos de les grues, el control de les quals estava a càrrec de l'Abdel. En uns instants van tenir-ho tot enllestit i varen baixar a l'aigua un dels extrems de la xarxa. Aleshores, en Josep Maria donà l'ordre a en Lluís, que es trobava al lloc de comandament, d'engegar motors i realitzar la maniobra d'encerclament. Aquesta consistia en moure's en cercle fins a trobar-se amb l'extrem flotant de la xarxa. Un cop realitzat el moviment, apagaren motors i esperaren unes hores fins que hi haguessin prou peixos.

Mentrestant, alguns dels membres de la tripulació aprofitaven per a dormir als camarots. No obstant, en Josep Maria romangué despert tota l'estona. La causa del seu insomni era un fet al qual no estava acostumat i que, per a ell, resultava estrany. Tot i haver passat gairebé quatre hores des del moment en què varen col·locar les xarxes, aquestes no s'havien emplenat gairebé gens. Perplex, es va quedar pensant una estona assegut al seient de la cabina.

Sense adonar-se'n, pràcticament, ja eren les cinc de la matinada i tocava anar recollint les xarxes. El Lluís, que portava una estona despert, va anar a veure el patró. Aquest li explicà el que estava succeint amb el peix i, tot seguit, decidiren despertar la resta del treballadors.

Quan tots van ésser a coberta, cadascú va posar-se a fer el que li estava assignat: l'Abdel, manejar les grues; el Lluís, el comandament de la nau, i el Pere i el Mamadou, el recolliment de les xarxes amb els peixos.

Un cop van pujar les xarxes i van tenir el peix a bord, es van adonar de veritat de la pèrdua de temps que havia suposat aquella matinada: només havien aconseguit capturar uns vuitanta quilograms de llobarros i sardines. La quantitat era molt inferior a la que estaven acostumats a aconseguir en una nit i, per a empitjorar-ho del tot, no hi havia ni un sol sorell, seitó o verat. És a dir, la varietat també havia disminuït.

Vora les sis del matí, l'embarcació ja havia atracat al port i els tripulants, disgustats, amb l'ajuda de voluntaris de la llotja, estaven descarregant el peix

en caixes amb gel per, tot seguit, subhastar-lo. Quan el poc peix que havien pescat va estar totalment venut, el Josep Maria va fer recompte dels diners que havien fet. Amb totes les despeses que suposa una embarcació, com poden ser el combustible, la màquina del gel o els sous dels treballadors, el balanç d'aquell dia era negatiu.

El capità de "L'aneuena" tornà a casa vora les nou del matí. La Carme no hi era, es trobava treballant, i ell va decidir fer una becaïna per descansar després d'una nit en blanc i oblidar-se, ni que fos per un moment, del disgust que li havia suposat a ell i a tots els seus subordinats el baix nombre de peixos capturats.

Quan va tornar la seva dona a l'hora de dinar, prop de les dues del migdia, ell ja s'havia llevat. Mentre dinaven junts, va explicar-li tot el succeït aqueixa nit passada i va comentar-li la teoria a la que havia arribat després de reflexionar-hi una estona. Després d'escoltar-la, la Carme digué que estava totalment d'acord amb el que li acabava de raonar. Era l'única explicació possible a la mancança de peix en quantitat i varietat. Aleshores, varen idear un pla conjuntament amb la finalitat de provar que la suposició era certa. També varen acordar, a proposta de la Carme, que el Josep Maria no hi aniria tot sol, sinó que l'acompanyaria algú com podia ser el Pere, la seva mà dreta.

Sense perdre ni un segon, va trucar al Pere i li va explicar el pla que havien pensat la seva dona i ell. El mariner, un cop acabat l'aclariment, digué:

- Em sembla perfectament coherent la idea que heu tingut. Però, m'ha quedat un dubte.

- Digues, amic Pere –respongué el patró.

- Quan portem a terme el pla? –preguntà-. Demà, potser? La setmana que ve?

- No, company, no –negà en Josep Maria-. Aquesta mateixa tarda, a les sis. Et sembla bé?

- Per a mi, sí.

- Doncs, perfecte! –va concloure-. Ens veiem al costat de "L'aneuena". Fins després.

- D'acord, fins després.

A les sis, puntuals com un rellotge suís, els dos companys es trobaven ja a bord de l'embarcació i estaven llestos per salpar rumb a la zona on acostumaven a pescar a les nits.

S'anaven acostant cada vegada més a la zona de calat i, a la vegada, la sospita

del Josep Maria s'anava confirmant. Sorpresos pel que estaven veient, el patró aturà els motors i tragué uns prismàtics.

- Josep -digué el Pere-, aquest vaixell és...

- Sí, ho és –va interrompre'l ell-. És el buc “Avalon”, un dels vaixells de pesca d'encerclament del port, i està fent exactament el que pensàvem.

- Pescar a mitja tarda, quan està prohibit! –cridà, tot enfadat, el segon de bord.

- Vés a buscar la càmera –ordenà el capità- i fes unes quantes fotos; ja saps, per a tenir-ne alguna prova. I no triguïs, que tard o d'hora ens veuran...

Després de fotografiar el buc infractor, feren mitja volta i tornaren cap al moll. Hi atracaren i, sense perdre ni un instant, van anar a l'edifici de la Confraria de pescadors del Port de Tarragona a denunciar els fets que havien presenciats. A més, van presentar les fotografies com a prova. Un secretari va prendre nota de la narració que van fer els pescadors i els va assegurar que, com les proves apuntaven que s'havia comès una infracció, els tripulants de l' “Avalon” serien sancionats.

A partir d'ençà, cap peix, ja fos llobarro, sardina, verat o sorell, no els va mancar a la seva zona habitual de pesca. I la veritat és que el cas no hagués sortit a la llum si no hagués sigut per l'astúcia que varen demostrar el Josep Maria i la Carme a l'hora de pensar que podria estar causant la disminució dels exemplars del peix.

Xavi Viejo Montserrat

Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

RECORDS DEL PORT

- Què? Que l'avi torna? Quan?

L'Anna no s'ho podia creure. El seu avi tornaria de l'hospital! Bé, ella li deia avi, però en realitat era el seu besavi. Mai l'havia vist, perquè abans que ella nasqués, el seu avi havia tingut un accident amb la barca, i va estar uns anys en coma, vagant entre la vida i la mort. Després va despertar-se, però, encara estava greu, i els metges no el varen deixar sortir. I ara, finalment, al cap de molts anys, ell podria marxar de l'hospital. La seva mare li havia dit que l'avi Antoni volia conèixer a la seva besnéta, i que la convidava a fer un tomb pel port.

- Anna? - va sentir que deia la veu de la mare per l'auricular del telèfon – Anna?

- Sí, sí, estic aquí mama.

- Has d'anar a buscar al teu besavi a l'hospital.

- Quan? Ara?

- Sí, ja et deu estar esperant.

- Quina il·lusió!

Al cap d'uns segons, l'Anna corria com una esperitada pels carrers de Tarragona, en direcció a l'hospital. En arribar-hi, va demanar pel seu besavi, i una doctora l'apropà a un home que la noia va reconèixer a l'acte: era ell, el seu besavi, el de les fotografies.

L'Anna va quedar-se clavada allà on era. L'avi Antoni semblava 20 anys més jove del que hauria de ser! Aquest va avançar cap a ella. L'Anna va mirar-lo als ulls, i hi va descobrir una emoció continguda tant o més forta que la que ella

mateixa sentia. El seu avi, sense dir una sola paraula, la va agafar pel braç i la va dirigir cap a la porta de l'hospital. Un cop fora, van agafar un taxi, que els va portar cap al port. Durant el trajecte, el seu avi la va tornar a mirar als ulls, i així, només mirant-la, li digué tot allò que no sabia com expressar amb la veu. No diuen que una mirada val més que mil paraules? Doncs aquest moment n'és la prova. En entrar al port, als ulls de l'avi Antoni hi va brillar una espurna de nostàlgia. En sortir del cotxe, però en els ulls de l'home s'hi va reflectir una altra emoció: la decepció.

- Avi, què passa?

Ell sacsejà el cap i digué:

- Abans que tingués l'accident, quan entraves al port, notaves l'olor de l'aigua de la mar, de peix fresc, i t'omplia d'una alegria ...

Van seguir passejant, i l'avi Antoni li anava explicant les curiositats de cada tipus de barca. Se'l veia feliç d'estar una altra vegada a la vora de la mar. Perquè sobretot, era la mar, en femení. Ell li va contar a la seva besnéta, que pels pescadors, sempre era la mar, mai el mar, i just quan deia això, tots dos van passar per davant d'una barqueta que s'anomenava "Lluís", i l'avi s'empipà com una mona. L'Anna li agafà la mà, i se l'endugué d'allà, mentre sentia que el seu avi murmurava: "No pot ser, no pot ser, quina falta de respecte! Mira que posar-li nom d'home a una barca ...". Ella no sabia que hi havia de dolent en posar-li el nom de "Lluís" a una barca, però va intuir que no era bona idea fer enfadar al seu besavi, al cap i a la fi, alguna raó hauria de tenir. Per fer que ell pensés en una altra cosa, l'Anna li va preguntar si havia tingut alguna aventura a la mar, amb la seva barca. Llavors, a l'home se li dibuixà un somriure a la cara i digué:

- Un dia, quan encara era un marrec, el meu pare, un timoner i jo, vam anar a pescar amb un llagut que tenia més de 100 anys, anomenat "Pedra". Era del meu pare, que l'havia heretat del seu pare. Doncs bé, vàrem llevar l'àncora i vam navegar mar endins. Quan ja no vèiem terra, la "Pedra" va començar a enfonsar-se. Al cap d'uns segons, teníem l'aigua al coll; literalment, i lluitàvem per no enfonsar-nos. Va ser llavors, que el meu pare em va agafar, i em va posar dins d'una bóta que s'havia quedat surant en comptes d'enfonsar-se amb el llagut. Ell li digué al timoner que es quedés amb mi, vigilant que no em passés res. Tot seguit, es posà a nedar en direcció a la costa. Va nedar quilòmetres sense parar. Quan els guardacostes el van veure arribar, van anar a socórrer-lo, el pare els explicà que havíem naufragat, i ells van pentinar la mar fins a trobar-nos.

Quan el seu avi va acabar el relat, l'Anna estava impressionada. Ella no hauria

pogut aguantar tanta tensió! Anava a preguntar-li a l'avi Antoni com ho va fer per a no posar-se nerviós dins la bóta, quan va sentir que algú cridava:

- Mira qui tenim aquí! L'Antoni de Saparró ha tornat al port!

L'Anna es va girar i va veure que uns homes grans els miraven i digué:

- Perdonin senyors. Però s'han equivocat de persona. El meu besavi es diu Antoni Brull, no pas Antoni de Saparró.

- Hola! – la noia es girà i va veure que qui havia parlat era el seu avi - Anna, aquests són el Xirinola, el “Tunet” de Sarrandilla i el “Paquitu” de la Blanca, i evidentment, jo sóc l'Antoni de Saparró – digué ell amb una rialla.

L'Anna no entenia res, però va acceptar seure amb el seu avi i aquells senyors en un banc just davant de la vora de la mar. L'Anna no sabia què fer. Ella era molt tímida i li costava obrir-se als altres. Per contra, el seu besavi xerrava alegrement amb aquells homes de tot i de res. Llavors va sentir que algú li preguntava alguna cosa. Va girar el cap, i va veure que era l'avi Antoni qui li havia fet la pregunta. Ell devia comprendre que no l'havia sentit, per això va repetir:

- Et sembla bé que ja marxem? T'he d'ensenyar moltes coses!

- On la portaràs ara? – digué llavors l'home que l'avi Antoni havia anomenat Xirinola.

- Portaré a l'Anna a veure els viviers, estic segur que mai no n'ha vist cap!

- Doncs seguirà sense veure'n cap –va dir el “Tunet” de Sarrandilla- perquè els viviers de Tarragona ja no existeixen. Fa anys que els van treure d'aquí.

- Quina llàstima! Li hauré d'ensenyar alguna altra cosa – digué l'avi amb un sospir – Bé, ja ens veurem.

Quan ja estaven lluny d'allà, l'Anna es va atrevir a preguntar què eren els viviers. El seu besavi la va mirar i tot seguit, li va explicar:

- Els viviers eren el lloc on s'anaven a collir els musclos. Abans l'aigua estava tan neta i clara, que podies veure'n el fons. Ara, si t'hi fixes, l'aigua està bruta i molt contaminada. Quan jo era petit, venia aquí amb el meu pare o el meu avi, i saps què fèiem? Caçàvem cavallets de mar. Era molt bonic veure'ls nedar per aquí. Però ja no en queda cap – digué amb resignació.

Van passejar durant una estona més. Llavors, varen sentir que algú els cridava. Es van girar, i quina va ser la seva sorpresa en descobrir que, avançant cap a ells, hi havia el “Paquitu” de la Blanca, que es va aturar davant d'ells, i li digué

alguna cosa a cau d'orella a l'avi Antoni. Aquest li donà les gràcies, i es va posar a caminar en direcció a un lloc molt concret. L'Anna el seguí. Llavors el seu avi, li va dir:

- Ho sabies que abans, les cases estaven tan a prop de la costa que les barques pràcticament les tocaven? Sí, Sí –digué ell en veure la cara d'incredulitat de la seva besnéta – I saps una altra cosa? Abans, els pescadors portaven el peix amb cistelles molt grosses, i subhastaven el que havien pescat. Però quan un pescador es jubilava, passava pel costat de les cistelles de peix, i n'agafava el que necessitava, abans que es vengués.

- De debò? – digué l'Anna – No m'estàs prenent el pèl?

- Tot això passava a la meva època, però ara no són més que records.

L'avi Antoni es parà en sec, i l'Anna el va imitar. Llavors ell saltà amb agilitat dins una barca, i li va dir que el “Paquitu” de la Blanca li havia deixat el seu llagut. Va agafar per les mans a la seva besnéta, i la va ajudar a pujar a la barca. Ella va pensar que era una barca una mica antiga, i va tenir por que s'enfonsés. Però el seu avi es movia amb seguretat, ara estirant una corda, ara enrotllant-ne una altra. Al cap de poc, l'Anna va notar que es movien. Es va girar cap al seu avi, i el va veure molt feliç. I va somriure. Va notar com la brisa li removia els cabells. I va sentir que el seu besavi començava a cantar una cançó que també havia sentit cantar a l'avi Josep Maria. La cançó es deia “La calma de la mar”:

- *“Quan jo tenia pocs anys,
el pare em duia a la barca,
i em deia quan siguis gran
no et fiïs mai de la calma ...”*

I així amb el suau moviment de les ones, amb la cançó que cantava l'avi Antoni, l'Anna va jurar-se a si mateixa, que conservaria el record d'aquell dia, com si fos el tresor més gran del món. Perquè, al final, tot acaba sent el mateix: un record.

Anna Gallart Brull

Col·legi Lestonnac-L'ensenyança, de Tarragona

RECORDS D'INFANTESA

Era una tarda agradable de primavera, i el meu pare i jo havíem aparcats el cotxe al Rellotge del Port de Tarragona i ens disposàvem a fer un passeig. Ben aviat, ens vam endinsar en una conversa sobre els seus records d'infantesa al seu estimat barri: El Serrallo.

“Recordo aquell dia com si fos ahir. Amb 14 anys vaig decidir deixar els estudis i començar a treballar. Sabia que no seria una feina fàcil però tots els meus amics ja havien començat a treballar i jo era l'únic que seguia a l'escola. No podré oblidar mai les paraules que el meu pare va dir-me en prendre aquesta decisió: “Fill, ets un bon estudiant, tens memòria i t'agrada aprendre, no deixis l'escola per anar a treballar. Continua estudiant perquè et servirà de molt al futur.” Però, en aquell moment, no vaig escoltar-lo. El fet de veure cada dia des de la finestra de l'escola les barques que baixaven amb el peix blau dia rere dia era massa atractiu per mi. La decisió estava presa, la meua il·lusió per anar a la mar em va fer deixar els estudis.

Vaig néixer al barri d'El Serrallo, igual que els meus pares. Com és natural, gairebé tots els meus amics eren fills de pescadors i moltes de les coses que ens ensenyaven estaven relacionades amb la mar. De fet, sense anar més lluny, vaig aprendre a nedar entre els botets.

Durant la meua infantesa, acostumava a passar els dies jugant al carrer amb la colla després de les classes fins que es feia l'hora de sopar i ens acomiadàvem fins l'endemà. A mesura que passaven els dies s'apropava l'hora d'anar a la mar per primera vegada i no m'adonava a què m'enfrontaria. Pensava que seria bufar i fer ampolles però va resultar ser una mica més difícil del que m'esperava. Al setembre del '72, amb 14 anys, vaig incorporar-me. La nostra embarcació es deia “*Rosita Pedra*” i la tripulació estava composta per 6 persones: el patró, el motorista o mecànic, quatre mariners i per últim, jo, l'aprenent o com em deien ells, “*el xiquet d'a bordo*”.

Els primers 3 mesos van ser els més durs. M'havia d'acostumar a l'horari i a intentar no marejar-me quan hi havia mal temps, cosa que no sempre aconseguia. M'aixecava a les 5 del matí per anar a treballar a les 6 i tornàvem

a port a les 6 de la tarda.

Vaig estar treballant 6 dies a la setmana els primers 3 anys. Al cap d'aquest temps es va decidir que els dissabtes tots fariem festa. Quan per fi vaig acostumar-me a la mala mar i a l'horari, ho vaig gaudir de debò.

Aprofitava les hores de treball com ningú, i les que no eren de treball, també.

Quan acabava la feina i no estava gaire cansat, anava amb els meus amics a la platja o a prendre alguna cosa.

Recordo perfectament aquells dies sota el sol lluent estirats sobre la sorra i parlant sobre el que havíem fet cadascú a les nostres barques.

El temps anava passant més i més ràpid i cada dia aprenia més coses i obtenia més experiència. Cada cop els llaços que tenia amb la meva tripulació es feien més sòlids. Vaig aprendre moltes coses a la barca, com per exemple, la manera de pescar, cosir la xarxa, triar el peix, i també vaig aprendre a cuinar els “*ranxets d'abordo*”. Va ser la mar, qui em va veure créixer i em va fer madurar.

Amb els meus amics a l'antiga platja de la Comandància.

Recordo moltes persones a les quals els guardo un gran afecte. Hi havia el senyor Josep Placa, era el subhastador de peix de la “llotja” o “confraria de pescadors” i tota la seva vida s'havia encarregat d'aquesta feina.

També hi havia les senyores Neus i Lola que eren les encarregades de *remendar* les xarxes. Aquesta feina, sempre la feien les dones, potser perquè ho feien amb més traça

que els homes o perquè aquests ja en tenien prou amb anar a la mar. La tasca principal de les *remendadores* era tenir cura de les cintes i xarxes que portaven les barques de llum. D'aquesta manera, s'aconseguia pescar més sardines o seitons. I per últim, en mossèn Rué, el capellà de l'església de Sant Pere. Els meus amics i jo anàvem cada dia a les 8 del matí, abans d'anar a l'escola, a ajudar-lo perquè érem els seus escolans. Tot el barri l'apreciava molt perquè era un home que sempre es preocupava per tothom i tenia un somriure a la cara per a tots.

Van anar passant els anys fins que un dia, al març del 81, vaig deixar la mar. Després de 9 anys, canviava de feina. Tanmateix, aquesta, també estava relacionada amb la mar però el que canviava era que em compensava més econòmicament.”

Eren prop de les set de la tarda, les gavines sobrevolaven els pocs bots de llum que encara ara sobreviuen. Era una tarda agradable, els infants jugaven al parc juntament amb els seus pares i altres aprofitaven per fer l'esport que més els hi agrada: córrer, anar en bici o en patins. Com feia una estona que caminàvem i havent acabat el relat, el meu pare i jo vam decidir asseure'ns a un banc tot contemplant les barques. Abans, però, havíem passat a buscar un gelat al "*mantequero*" tal com ho anomenava el meu pare i els seus amics d'infància.

Allí, asseguda, davant del mar, tastant aquell gelat de xocolata i torró, no sé per què, vaig tancar els ulls, i vaig concentrar-me a percebre què representava per mi el Serrallo: el soroll de les gavines, les rialles dels infants jugant, les veus cridaneres dels pescadors, el mar i l'olor dels plats típics serrallencs que tan bé cuinen molts dels restauradors d'aquest barri mariner.

Estava absorta entre els meus pensaments quan de sobre, vaig sentir la veu nostàlgica i malenconiosa del meu pare: "Com ha canviat tot." –va dir.

Després d'uns segons de silenci vaig contestar-li: – "No, pare, no ha canviat tant. Passen els anys i les barques surten cada dia a pescar per portar a la llotja les delicioses gambes de Tarragona o el peix blau. El Serrallo és això que ens envolta, és passejar tot olorant la mar, és escoltar com la gent del barri parla en el seu particular dialecte, és degustar un bon romesco de peix i és saber que aquest és i ha estat un barri de pescadors. Per molt que les famílies serrallenques marxin, tothom el recordarà. El Serrallo sempre mantindrà l'essència del seu origen. Això no canviarà mai."

Núria Budasca Alameda
Col·legi La Salle, de Tarragona

ROBATORI AL PORT

El mar tremolava, el sol ja començava a sortir del seu amagatall i les barquetes ja suraven mar endins. Com cada dissabte al matí, jo era assegut a la meva terrasseta, vigilant el meu port, el port on havia crescut, el port que s'enduia els mals pensaments, el port que, passés el que em passés, sempre em feia feliç.

Aquell dia es celebrava la inauguració del museu del port de Tarragona. La gent anava arribant, algunes eren cares conegudes, des d'on era jo semblaven formiguetes corretejant amunt i avall.

Vaig agafar els meus prismàtics per observar millor tot aquell enrenou. Em vaig fixar en una noieta d'uns vint o vint-i-cinc anys, alta, prima i àgil, delicada com un diamant, que portava un vestit negre i camisa blanca, molt formal, duia els cabells rossos recollits i subjectats amb una pinça, que li queien sobre les espatlles, els seus ulls eren blau cel i duia unes ulleres que li afavorien la mirada. Mirava cap a tots els costats dissimuladament, com si es sentís insegura del que feia. Però de cop i volta van obrir el museu i la vaig perdre de vista, no podia quedar-me allà quiet, sense fer res, havia de seguir-la per a veure què pretenia aquella joveneta.

Jo ja era un home vell, però m'encantava saber tot el que passava en el meu petit món. Vaig afanyar-me a sortir de casa, em vaig col·locar la meva gavadina marró i vaig agafar el meu bastó.

En uns segons ja em trobava entre la multitud, que vaig haver de travessar per a poder arribar al museu abans que fos massa tard. Vaig entrar dins aquell edifici nou, que feia olor encara a acabat de pintar. La sala era inundada de persones admirant aquelles magnífiques obres d'art. Amb la mirada intentava trobar la jove misteriosa. Quan de sobte algú em va tocar l'espatlla:

- Perdoni...- em vaig girar en escoltar aquella veu tan dolça i a la vegada tan seca-

- Em permet?- era ella, la noia rossa.

- Sí, és clar, passi- vaig contestar-li amablement.

Mentre observàvem l'exposició em vaig fixar en la llibreta que portava a les mans, on hi apuntava les coses que veia.

- Què la porta per aquí?- li vaig preguntar.

- Vinc de molt lluny, només per veure aquest museu, he viatjat molt arreu del món visitant museus i aquest m'ha cridat l'atenció.

- Doncs en sabràs molt d'aquestes coses.

- Viatjant s'aprèn molt senyor...

- Ferrer, Josep Ferrer, molt de gust.

- Maria, encantada.

La jove era freda, amb caràcter dur, i amb cara de pocs amics. Encara que tenia aspecte d'una noia alegre i simpàtica.

Van passar dos dies des de la trobada amb la Maria, i no l' havia tornat a veure fins llavors. Vaig sortir de casa a comprar el diari. Quan vaig estar allà em va sorprendre trobar-me tanta gent i vaig decidir entrar.

- Bon dia, Ramon.

- Josep! T'has assabentat?

- Assabentar-me de què? Què ha passat?

- Ahir a la nit va haver un robatori al museu. Una barca i un parell de quadres.

- Què em dius? No en sabia res.

- Ha sortit al diari, què en vols un?

- Sí, si us plau.

Vaig tornar a casa mentre llegia l'article del robatori.

"ROBATORI AL MUSEU DE TARRAGONA"

Ahir a la nit es va produir un robatori al recent inaugurat museu de Tarragona. Encara no hem enxampat al culpable de tot aquest enrenou, però estem treballant per tal d'aconseguir-ho. Si algú va veure alguna cosa que ens pugui ser d'ajuda, agrairíem que vinguéss a comissaria el més aviat possible..."

Llavors vaig pensar en la Maria. Ella portava una llibreta sospitosa on hi

apuntava coses “*sospitoses*”, mirant cap a tots costats “*sospitosament*” i tampoc parlava amb ningú. I jo no m’havia empassat allò dels viatges arreu del món.

Però quines bestieses estic dient? Ella sola no pot carregar amb tots aquells artefactes. Vaig decidir anar a l’escena del delictes.

Tot estava ple de guàrdies amunt i avall que buscaven pistes per resoldre aquest misteri, i també estava el meu amic, l’inspector Grill. Era un home alt i prim, amb els cabells castanys que li restaven anys, duia les ulleres roges de sempre, acompanyades de la seva mirada desafiadora.

Em va costar una mica entrar dins l’edifici, però vaig posar l’excusa de què m’havia oblidat l’abric el dia anterior. Vaig tornar al lloc on vaig conèixer la Maria, el quadre ja no hi era i tot al seu voltant estava precintat. Alguna cosa va brillar amb el reflex del sol i abans que ho veiessin els guàrdies vaig agafar l’objecte metàl·lic. No podia ser, era la pinça de la Maria. Que jo recordés no se li va caure en cap moment. Vaig guardar-me-la a la butxaca de la gavardina i vaig anar corrents a casa.

De camí cap a casa em vaig fixar en una sèrie de cartells penjats als arbres. Això sí que era massa!, la policia estava buscant la Maria!, vaig arrencar el paper i me’n vaig anar a casa. Sense ni tan sols traurem la gavardina, vaig agafar un taulell on hi vaig penjar totes les pistes que tenia fis ara: la pinça, el cartell, una foto de la Maria... Tot ho vaig lligar i vaig arribar a la conclusió que havia d’anar a comissaria a declarar.

L’endemà al matí jo ja era palplantat davant la porta de comissaria esperant que em cridessin per l’interrogatori. Quan, de sobte, vaig veure la Maria sortint de l’edifici.

- Maria- vaig saludar fredament.
- Senyor Ferrer.
- Què fa a comissaria?
- Segons la policia, sóc sospitosa del robatori al museu.
- Què dius ara? Una doneta com tu no faria una cosa així, o m’equivoco?- vaig dir amb to sarcàstic.
- Repeteixo, segons la policia sóc una de les sospitoses, i ara si em permet-va marxar deixant-me amb la paraula a la boca.
- Josep! L’inspector l’espera- em va cridar el guàrdia.

La conversa amb l'inspector Grill va resultar ser-li de gran ajuda. Ara es podia dir que la Maria era culpable.

Més tard, la van ficar a la presó temporalment fins el dia del judici, i tot per culpa meva, si no hagués dit res, no hauria passat tot això i ella ara seria lliure. Em sentia culpable. Així doncs vaig decidir anar a visitar-la.

A la tarda, després de dinar, em vaig encaminar cap a la presó per a dones, on em van registrar de cap a peus abans de poder veure-la. Em van portar a una petita sala quadrada, les parets eren blanques i neutres, amb una taula i dues cadires col·locades al mig. L'ambient era fred i poc acollidor, ni m'imaginava com hauria de ser viure en un lloc així. La porta va fer un clec que va ressonar per tota la cambra. La Maria vestia amb una granota color taronja, duia unes manilles serrades als canells, se la veia descurada, amb els cabells recollits en una cua, sota els ulls se li marcaven molt les ulleres a causa del cansament i la son, la seva cara em va indicar que estava sorpresa de veure'm allà.

- Ens tornem a veure, Josep- va fer un mig somriure irònic.

- Sembla que sí.

- A què ha vingut aquesta vegada?

- Busco respostes. Em preguntava si vostè em podria ajudar.

- Està bé, li explicaré la veritat però necessito que em cregui. Sóc la detectiu Ashley, vaig arribar a Tarragona fa dues setmanes, perseguint el lladre més perillós d'Estat Units, en Frank, era a la presó, però el van deixar lliure sota fiança, així que em va tocar a mi vigilar-lo. El dia de la inauguració, quan van tancar el museu em vaig quedar tancada dintre per poder col·locar una càmera de vigilància amb la qual gravaria el lladre. Ah, i la pinça que va trobar se'm deuria caure quan vaig sortir corrents.

- I per què no li va ensenyar la gravació a la policia?

- La càmera segueix al museu i no puc anar a buscar-la, per això necessito que la vagi a buscar vostè.

De seguida que vaig sortir d'allà, em vaig dirigir al museu. Em va obrir un home, era rabassut, alt i amb cara de pomes agres. Vaig entrar corrents i de seguida vaig trobar la càmera, la qual em vaig guardar a la butxaca. Només arribar a casa vaig veure aquella gravació. Allà s'hi veia perfectament la cara de l'home, em resultava molt familiar. Però, ara, què havia de fer jo? El judici de l'Ashley era dintre de tres dies, havia d'assistir-hi i ensenyar a tothom aquell vídeo, que demostrava que la jove era innocent.

Tres dies després, es convocava el judici final. Vaig arreglar-me una mica i vaig sortir de casa a temps per arribar al jutjat.

Era un edifici vell, però ben mantingut amb una decoració clàssica, a les parets lluïen uns retrats de jutges antics i els actuals, ordenats per anys. Al centre, les escales, que pujaven al pis de dalt . Una joveneta em va portar a la sala del judici.

La detectiu Ashley seia al centre, al davant seu seia el jutge i al final de la sala seiem tots aquells que volíem assistir a aquell judici.

- Senyors i senyores...!- va dir el jutge mentre donava cops amb el martell- avui ens em reunit aquí per aclarir el cas de la senyoreta Maria.

L'advocat de l' Ashley es va aixecar:

- Senyoria, vull fer declarar al senyor Ferrer.

- Endavant- va dir el jutge.

Em vaig aixecar i vaig col·locar-me al costat del jutge.

- Josep, afirma haver vist a la meva clienta el dia de la inauguració?

- És cert. Però tinc proves que demostrin que la jove és innocent.

Va haver un silenci, li vaig fer el lliurament del vídeo al jutge, el qual el va posar.

Tothom va veure aquella gravació, incloent l'inspector Grill i es va tornar a produir un silenci.

- Jo conec aquest home! És el conserge, ell va ser el que ens va obrir el museu el dia que vam anar a investigar. Es diu Frank, fa poc que treballa aquí.

Llavors ho vaig entendre tot.

- Aquesta gravació demostra la innocència de la jove, declaro a Frank culpable del robatori- va anunciar el jutge donant per acabada la sessió.

Vaig acompanyar l' Ashley a l'aeroport, tornava cap als Estats Units. Se la veia feliç, amb un somriure als llavis, això d'estar a la presó li havia anat bé.

- Bé, Josep, gràcies per tot, no sé com compensar-te pel que has fet per mi- em va donar una abraçada.

- No ha sigut res de veritat, i ara corre que se t'escaparà l'avió.

Vam estrènyer les mans, la detectiu va donar mitja volta i se'n va anar,

deixant enrere tot el que l'havia passat aquests dies.

La vesprada era clara, més bonica que mai, les embarcacions ja tornaven a la badia, les terrasses dels restaurants eren plenes d'alegria, l'aire era fresc i el meu port tan bonic com sempre.

Laura Barato Sánchez

Institut Collblanc, de La Canonja

SOMNI O REALITAT

Hi havia una vegada, a les costes de Tarragona, una casa molt antiga on vivien dos germans, Manuel i Sara. Un dia, després d'haver netejat tota la casa, els tocava netejar el soterrani. Abans de fer-ho Sara va dir:

-No acabarem mai ! Estic molt cansada i a més aquest soterrani és molt antic, hi podem trobar moltes coses.

Manuel li va respondre:

- Els dos junts ho acabarem aviat no et preocupis.

Van començar la neteja. Mentre el Manuel netejava uns mobles, la Sara li va dir:

- Manuel, mira el que he trobat.

I Manuel va anar a veure què passava.

-Mira Manuel, he trobat un pergamí i és molt antic.

En el pergamí hi sortia un text, en un llenguatge molt difícil i estrany. Després de molts cops traduïnt-lo a diferents idiomes, van arribar a la conclusió que hi posava: “ a prop del port, a les platges, seguiu la llum de la lluna que us portarà a l'entrada de la cova... Després de trobar la terra sagrada un cap capgirat us mostrarà amb el seu ull esquerra...”

Els germans no havien entès res, ja que no sabien que els mostraria, a part que no sabien per on començar el camí, només sabien que era alguna platja. Però els germans com que havien trobat el pergamí aquí, creien que es referia a les platges de Tarragona, ja que havien trobat el pergamí a casa i aquesta estava molt a prop de les platges. S'havien decidit a anar a buscar el tresor i ho farien aquella mateixa nit, ja que no perdrien res.

Els nens s'havien quedat amb ganes de saber a on portava aquest viatge. Ja estaven a la platja. I segons el que deia el pergamí, la lluna il·luminaria l'entrada de la cova, però els germans no veien res. Cada nit, els germans anaven a la platja i esperaven hores i hores, però no es veia res, la lluna no il·luminava res.

Després d'uns quinze dies els germans, cansats de moltes hores d'espera, van decidir anar-se'n a casa i no tornar més, ja que era una pèrdua de temps. Quan s'allunyaven la Sara es va adonar que havia perdut la seva polsera, i com que era un record de la seva àvia, va decidir tornar a buscar-la, juntament amb el seu germà.

Al tornar a la platja, van començar a buscar-la. De sobte, la Sara es va adonar que hi havia una forta llum que il·luminava algun lloc a prop del port de la ciutat. Els dos germans es van posar a córrer cap al port perquè estava molt a prop seu.

Quan van arribar, la llum il·luminava una gran roca a l'altra banda del port. Els germans a l'arribar a la roca hi van trobar un forat, era com mena d'entrada, decidits van entrar a la cova. No era gens fosca, ja que estava il·luminada per la llum de la lluna, a part que en Manuel anava ben preparat amb tot el material i portava una llanterna.

Més endavant es van trobar amb una sala, que es dividia en tres camins. Els nens no sabien per on anar. Al final es van decidir pel segon camí, ja que la Sara deia el primer i en Manuel deia el tercer, per no barallar-se van triar el segon.

La Sara i en Manuel havien arribat a una part del camí molt fosca, en Manuel va treure una llanterna i la va encendre, els germans van fer un pas, van trepitjar terra ferma i van seguir sense cap por. De sobte van arribar al final del camí, on van trobar com una mena d'illa subterrània freda, fosca i completament destruïda.

Els germans no sabien on havien anat a parar, però van continuar el seu camí. Després de travessar una part de l'illa, van trobar una gran pedra, on els germans van decidir seure per descansar, ja que estaven molt cansats.

La Sara es va estirar al terra i en Manuel va seure al seu costat, però de sobte la Sara es va fixar que aquella pedra tenia dos forats, però ràpidament els dos germans van adonar-se que era el cap que apareixia escrit en el pergamí. Els germans cada vegada estaven més contents, ja que això només significava una cosa, que anaven pel bon camí i cada vegada s'acostaven més al tresor. Però per una altra banda no sabien per on continuar ja que estaven enmig del bosc, el pergamí no deia res més que l'ull esquerra, però l'ull esquerra no mostrava res.

Els germans buscaven i es fixaven en l'ull esquerra i què mostrava, però res només arbres i arbres. Cansats de buscar, van seure al terra. La Sara llegint el

pergamí un altre cop es va adonar que el cap estava capgirat, això significava que tot el temps estaven observant l'ull equivocat, enlloc del de l'esquerra, miraven el de la dreta.

Es van aixecar de pressa, i van observar l'ull dret, que era l'esquerra. En Manuel es va fixar que mirava a un arbre en concret, que estava sol i darrera de l'arbre hi havia con una mena de turó.

Es van apropar al turó, i al seu costat van començar a cavar, de sobte van trobar una caixa petita. A l'obrir-la, sorpresos els dos germans l'únic que van trobar era un altre pergamí, però aquest cop no hi havia cap text, l'únic que hi havia era un mapa. Els germans, ja que estaven en aquesta excursió, no perdrien res si continuaven.

El primer lloc que mostrava el mapa, els portava fora de la cova, així que van tornar al port una altra vegada. Després sortia com una mena d'església o palau, no es veia bé, però a prop d'allà només hi havia l'església. A l'arribar a l'església van veure que estaven molt a prop de casa seva, la Sara va veure en el mapa que apareixia una casa gran i es va adonar que per la forma que tenia era casa seva. Corrents els germans van anar a casa seva, a l'entrar dins, seguint el mapa, havien de baixar al subterrani i això van fer. Però després d'això en el mapa, ja no posava res més, així que els germans van començar a buscar per tot el subterrani, fins que darrera d'un quadre van trobar una mena de finestra, la va obrir en Manuel i la gran sorpresa, hi havia una cofre ple de monedes antigues.

- Sara, que t'has adormit, hem d'ordenar el subterrani abans de que vingui el pare de la feina, així que aixecat- va dir en Manuel.

La Sara no s'ho creia, tot allò només havia estat un somni, però no hi havia res a fer. Així que els germans van començar a netejar el subterrani.

De sobte va dir en Manuel:

- Sara mira el que he trobat.

Quan va anar la Sara i va veure un pergamí, no s'ho creia. Pot ser que el somni es compleixi?. Somni o realitat.

Kaoutar Bentamou

Institut Ramon de la Torre, de Torredembarra

UN AMOR PASSAT PER AIGUA

Des de petit que he escoltat històries sobre el sanatori ubicat entre la platja de l'Arrabassada i la de la Savinosa de Tarragona.

Ara, però, per poder visitar-lo, s'ha de demanar un permís especial a la Diputació i aquest no només és per fer un tomb pels seus vestigis, sinó també per poder fer-hi fotos. Fa molts anys que fou un hospital on es curaven malalts de tuberculosi i, el que no sap gairebé ningú, és que va arribar a ser molt més que això. Durant molts anys funcionà com una mena d'orfenat obert fins al 1975. S'han fet diferents projectes sobre el que s'hi podria construir, fins i tot el Col·legi d'Arquitectes n'organitzà unes jornades fa uns anys. Però el cert és que continua tancat i en estat ruïnós.

Els més vells diuen que el millor seria enderrocar-ho tot i plantar-hi pins per retornar-li l'aspecte que havia tingut originàriament: una zona verda oberta al mar on poder veure els vaixells que volen entrar al port de la ciutat.

De totes formes, la introducció que he fet és per explicar una llegenda que, quan la vaig sentir, em va deixar bocabadat. És la següent:

Un dia va arribar al sanatori un nen de deu anys que havia perdut els seus pares en un accident de cotxe, ja que sortiren de la carretera i caigueren al mar. Vivia en una població del Cantàbric des de la qual cada dia podia observar el mar i, a pesar de saber la mort dels seus pares, mai no va voler deixar de veure-la des de l'habitació de casa seva. Durant un temps, residí amb una germana de la seva mare, però aquesta, un dia, morí d'una malaltia incurable.

Aquestes desgràcies i no tenir ningú que se'n fes càrrec, el portaren al Sanatori de La Savinosa. Els metges coneixien la seva gran afició pel mar i van pensar que seria millor que tingués un allotjament des del qual pogués veure'l cada dia.

Tenia una bonica habitació a la part alta de l'edifici on, a banda de contemplar-lo, la llum del sol hi tocava tot el dia fins que s'amagava a l'horitzó. A banda de les tasques diàries en les quals havia de participar per mantenir en funcionament l'ordre del sanatori, passava moltes hores caminant per la platja i mirant-lo. No feia res més quan tenia temps lliure, com si esperés l'arribada d'algú.

Tothom es preguntava per què ho feia cada dia de la setmana i no participava dels jocs amb altres nois de la seva edat. Al principi, tenia una persona que el vigilava cada dia. La seva feina no era molt difícil, ja que el noi, com ja he donat a conèixer abans, sempre feia el mateix. De totes maneres, un jorn, el vigilant el va deixar de veure durant una hora aproximadament i el va buscar per tot arreu. Quan estava disposat a donar l'alerta al Sanatori, el jove va aparèixer com si no hagués passat res. El vigilant li preguntà on havia estat i el xicot no el contestà, es va limitar a explicar que havia fet un castell de sorra a la platja. El vigilant anà a procurar si li havia dit la veritat i no en va observar cap a la sorra. Decidí donar avís a les autoritats del Sanatori sobre la pèrdua de vista durant una hora del minyó. El seu tutor decidí parlar-hi. L'infant es limità a repetir el mateix que havia comentat al seu vigilant i el metge pensà que, si no havia passat res, no calia donar més voltes al que havia succeït. Durant els dies següents, el noi actuà com feia sempre i tothom es va calmar.

De sobte i sense avís previ, tornà a passar el mateix: el noi desaparegué durant un temps i, llavors, des de l'inici, el vigilant en va donar avís al Sanatori i diverses persones sortiren per ajudar a buscar-lo, però sense èxit. Aquesta vegada trigà més temps que l'anterior. Igualment, com havia desaparegut, aparegué deixant tothom bocabadat. A la pregunta d'on havia estat, la seva resposta va ser la mateixa: fent un castell de sorra a la platja. Però, a diferència de l'altra vegada, estava totalment mullat, com si s'hagués banyat vestit. Anaren ràpidament al Sanatori per evitar que agafés qualsevol malaltia, encara que no feia fred, ja que l'estiu havia passat i, a la tarda, feia una mica d'aire molt humit.

Decidiren que, a partir d'aquella nit, el vigilarien de més a prop. Estava passant alguna cosa i no sabien què era. No estaven calmat. Un dels infermers féu guàrdia a la porta de la seva habitació tota la nit. Però no va passar res, en fou una de tranquil·la, ja que el noi dormí serenament la nit sencera.

Passaren els dies i semblava que tot havia tornat a la normalitat. Però, una nit, l'infermer es despertà de sobte quan sentí soroll a l'habitació. Era el noi que parlava en somnis. Encara que no entenia molt bé el que deia, va

comprendre que s'expressava amb alguna persona coneguda i que quedaven per a l'endemà, ja que se n'acomiadà d'aquesta forma.

A l'endemà, el vigilaren unes quantes persones més perquè no li volien treure l'ull de sobre ni un segon i, alhora, volien saber què estava passant. El noi va sortir com cada dia cap a la platja, no el seguiren de prop perquè no se sentís vigilat i, per tant, no espantar-lo. Però no el perdrien de vista sota cap motiu.

Un dels vigilants s'adonà que es dirigia cap a les roques on, a pocs metres, hi havia una cova i el seguí. El noi es va asseure sobre una roca contemplant el mar, com si esperés algú, ja que l'observava impacient. De sobte, del mar, en sortí la cara d'una dona. El noi la cridà i la saludà com la seva mare. El vigilant no sabia què fer, estava petrificat al darrere d'una roca mirant sense creure's que el que passava era realitat. S'hi fixà encara més i li semblà que tenia el cos humà i una cua de peix. Una sirena! Una mica més i es posa a cridar com un boig quan la va entreveure. Decidí que aniria a buscar un altre vigilant, ja que, si explicava el que havia presenciat, dirien que estaria boig.

Quan en va trobar un, li indicà que l'acompanyés, que havia de contemplar el que ell havia vist sense donar-li gaires detalls. Però, quan hi tornaren, el nen ja estava a la platja i tornava cap al sanatori.

El vigilant contà el que havia vist a tothom i li prengueren el pèl. Un dels seus companys inclús li preguntà si havia begut durant la seva vigilància o bé si s'havia adormit i ho havia somiat tot. Decidiren que cada dia un mínim de dues persones el vigilarien per estar segurs del que passava. Ningú no podia dir el que aquella nit s'havia explicat per part del vigilant a cap persona de fora del Sanatori.

Al dia següent, les platges estaven plenes de curiosos que volien descobrir la sirena. Quan el noi es va assabentar de tot, es posà molt trist, ja que no tornaria a parlar amb la seva mare.

El vigilant que va descobrir la mare del noi i informà els directius del Sanatori havia pres un afecte especial per ell i decidí que l'havia de protegir. Hi parlà i li va assegurar que l'ajudaria per tal que pogués veure la seva mare, però que havia de ser a la nit i que l'havia d'acompanyar ell. Acordaren que ho farien a la nit de l'endemà.

No cal afirmar que, durant el dia, les platges estaven plenes de curiosos. Hi havien famílies senceres esperant percebre alguna cosa al mar. Moltes barques feien guàrdia a diferents punts per vigilar la zona. El noi que ho

veia tot des de la finestra de la seva habitació va establir que, ja que tenia una oportunitat, es reuniria amb la seva mare per sempre aquella nit.

Després de sopar i quan ja era de nit, el seu vigilant, ara amic, el va acompanyar fins a la cova on feia uns dies havia descobert la sirena. Però les coses aquell dia no anàvem bé, ja que la seva mare no apareixia. El noi la cridà i aparegué pràcticament quan sortien els primers raigs de sol. La seva mare li comentà que era molt perillós per a ella tornar a contemplar-lo i que era la darrera vegada que ho feia a no ser que trobessin un altre lloc. El noi li va dir que no calia, que no podia viure sense ella i es llençà al mar. El vigilant va córrer per aturar-lo, però ja era massa tard, mare i fill desaparegueren.

Al dia següent es donà l'avís a totes les autoritats de la ciutat, policia, guàrdia civil, etc. que havia desaparegut el nen. El vigilant no va obrir la boca, però sabia la veritat del que hi havia passat. Lògicament, no el trobaren i, finalment, el donaren oficialment com a desaparegut. Encara hi ha qui comenta, sobretot pescadors, que han vist dues sirenes per la zona, una mare i un fill, però és una història que ningú no sap si és producte de la imaginació o si, realment, va passar el que acabo d'explicar.

Luis Mendoza Hernández-Sanahuja
Institut Antoni de Martí i Franquès, de Tarragona

UN MAR DE RECORDS

Corria l'any 1973, quan en el poblet de la Clara, situat al cor dels Pirineus, començava a arribar l'estiu. Cada any tenia el mateix problema: en aquest temps la seva vall quedava completament deserta i pels carrers no se sentia ni una sola mosca. Sols es podia fer una cosa per matar el temps; anar en bicicleta entre la salvatge i frondosa natura que amagaven les altes muntanyes. Quan aconseguia arribar a dalt de tot, després d'un gran esforç, l'únic que calia era deixar-se emportar, donar un parell de pedalades i començar a descendir a tota velocitat. A la Clara, li agradava aquella sensació. Notava com de cop i volta el vent l'empenyia muntanya avall, travessava les fines peces de roba i enlairava la cabellera a l'aire, tenia la sensació de volar i se sentia lliure, cosa que li encantava.

La Clara, com tota nena de nou anys, tenia un gran somni a realitzar, casar-se i viure en pau i en harmonia entre les verges valls dels Pirineus. Sabia perfectament en quina casa viuria: una al cap del carrer de la font, que pel que semblava tenia moltes finestres i un gran jardí interior ple de rosers, que a primavera florien i deixaven una agradable olor a l'estança.

La seva vida era perfecta, però no va trigar gaire a desaparèixer la ben estancia de la seva família. Una matinada, sense saber-ne els motius, hi va haver un foc a la casa dels seus veïns i allò va provocar un incontrolable incendi. Tota la vall va quedar feta miques, ni les cases més llunyanes havien aguantat aquella catastròfica situació. El foc, a més a més dels arbres, també es va endur totes les riqueses de la seva família. Va ser aquest el lamentable motiu pel qual els seus pares es van haver de traslladar a treballar a Tarragona, ciutat que tenia molta fama pel seu gran moviment industrial. La Clara es negava a abandonar l'entorn on havia crescut, però els seus pares no tenien cap altra opció.

En arribar a la ciutat que ara els acollia, la nena es va sorprendre de totes les diferències que hi havia entre aquesta i el seu vell poble. Els carrers semblaven infinits i els edificis que l'envoltaven s'enlairaven fins a tocar els núvols. El silenci no semblava existir en aquell lloc. Cotxes amunt, cotxes avall, la qual cosa contribuïa a sentir una terrible i incontrolable remor, que només era alterada pel so frenètic dels clàxons. En aquella gran ciutat es podria dir que mai es dormia,

ja que quan s'acostava la nit els fanals i els panells publicitaris il·luminaven la negra nit. El que més enyorava era poder anar lliurement en bicicleta per les verdes muntanyes. Ara estava envoltada de les altes torres que s'alçaven de les fàbriques, on treballava el seu pare, i la idea d'anar en bicicleta era un desig al qual no podia accedir. Aquest entorn, ple de metall, la feia sentir com un ocell engabiat que vol volar però no pot. La seva presència semblava ser insignificant entre milers i milers de persones d'aquell món que mai paraven quietes.

Allí només li agradava fer una cosa: passejar per la platja. Cada tarda, quan acabava de l'escola, ella i la seva mare anaven a caminar. Hi acostumaven a anar amb els peus descalços per notar com cada gra de sorra s'anava enganxant de forma sinuosa a la planta dels peus, li agradava aquesta connexió amb la natura. Contemplaven les onades, que es movien tan compassadament com si ballessin una dolça i suau melodia. Es podien arribar a passar hores passejant metre divisaven l'horitzó.

Dia a dia el temps anava passant ràpidament. Desgraciadament, quan la Clara tenia vint-i-tres anys, els seus pares van morir. Ella mai no es va rendir i sempre va seguir lluitant per trobar un bon destí.

Cada dia, tot i que ara sense la seva mare, ella continuava anant a caminar per la platja per no oblidar mai els records que tenia d'ella. Va ser en una d'aquestes sentimentals passejades que va conèixer el Marc, un noi que treballava de pescador a alta mar. Amb ell passejava per la platja com feia amb la seva mare i, poc a poc, sense adonar-se'n es van anar enamorant. Els dos s'estimaven moltíssim, fins a tal punt que no podien passar ni un dia sense veure's. Va ser aquesta la raó per la qual la Clara va deixar d'anar a caminar a les tardes a la platja, per anar-hi totes les vesprades al moll a recollir el seu estimat.. Quan el Marc retornava de navegar, els dos s'asseien davant del far. Miraven a l'horitzó i intentaven imaginar quins móns hi hauria més enllà del que podien veure els seus ulls.

Una nit, el noi va decidir descobrir tots els móns que havien imaginat més enllà de l'horitzó. Va agafar la seva barca i van salpar mar endins. Quan van deixar de tenir el soplug del far, els va envoltar la negror. Les estrelles brillaven però, de sobte, un núvol les va tapar. Va ser en aquell precís moment quan es van abraçar. Quan el núvol va marxar, els estels van tornar a brillar però amb molta més claror. Eren tan potents que es reflectien a l'aigua fent desaparèixer la fina línia que dividia el cel i el mar. Les estrelles que es reflectien a l'aigua semblaven perles que suraven entre les gèlides aigües. Va ser així quan la Clara se'n va recordar del bonic reflex de la lluna als llacs de les muntanyes de casa seva. En explicar-li com seria la casa on volia viure de petita, els va sorgir un

pla de futur: anar a viure tots dos junts a la casa de la Font. Però hi havia un inconvenient, cap dels dos tenia prou diners per aconseguir comprar-la. Per primera vegada a la Carla li va venir un cop de sort a la vida. La tripulació del Marc havia trobar unes fosses d'or pur al mig del mar Mediterrani. Era la seva oportunitat per aconseguir els diners necessaris per tornar a les seves anhelades muntanyes, els Pirineus.

S'acostava la tardor del 1989 i cada vespre la Clara anava al port a veure com tornava el seu enamorat. El dia 10 d'octubre, l'expedició en busca de l'or va salpar. Només tenien una oportunitat, ja que el seu patrocinador no n'estava gaire convençut. L'expedició havia de durar dos mesos.

Solament portava una setmana sense ell i la Clara ja esperava amb bogeria que tornés. Cada dia es feia més llarg sense ell al seu costat. Cada tomb de la busca del rellotge desitjava amb més ànsies l'arribada del Marc, sabent que amb ell arribaria per una vegada la felicitat i també una nova etapa per a les seves vides.

Van passar dos mesos i era el dia en què la tripulació havia de tornar. La Clara, com sempre, va anar a esperar-lo al port. S'acostaven les set de la tarda. El port s'anava omplint de totes les barques dels pescadors després d'un dia de feina a alta mar i el cel, poc a poc, s'anava tenyint de colors rosats i ataronjats. La Clara començava a posar-se nerviosa, però no perdia l'esperança que en algun moment, a l'horitzó, veuria els llums del vaixell del Marc; i que ell aconseguiria trencar tota la foscor de la vesprada com ho fa cada dia el sol a trenc de l'alba. Van tocar les nou, estava neguitosa i amoïnada, però sobretot espantada. Va caure la nit i, morta de fred, va tornar a casa tota sola.

Van passar dos mesos quan va aparèixer la primera notícia del seu estimat. Li van comunicar que el vaixell havia estat desaparegut del mapa sense deixar rastre i va caure al terra. Els seus preciosos ulls clars van quedar emmascarats per les seves llàgrimes de dolor, llàgrimes que van durar dies.

Ella no va acceptar mai no saber el que havia succeït. Necessitava reomplir el buit que havia deixat el Marc en el seu cor. Feia de tot per distreure's, intentava no pensar-hi, però res era suficientment important per treure de la memòria aquells records que li generaven un regust agre. Cansada que les notícies no arribaven a terra ferma, va decidir anar a trobar-les a alta mar. Va comprar una vella barca de pesca i estava decidida a navegar per tot el Mediterrani per trobar el seu estimat, l'únic motiu que l'animava a seguir vivint. El 29 de juny de 1990, quan per fi ho va tenir clar, va salpar mar endins. Van ser pocs els minuts que va trigar a desaparèixer en l'horitzó, deixant al seu darrere

tota la vida que havia conegut fins aleshores.

Després d'això ja no se'n sap res més de la relació entre la Clara i en Marc. Uns diuen que van agafar tot l'or que van poder i que van anar a viure junts als Pirineus, i d'altres que a dia d'avui encara el busca entre la immensitat del mar. I tu, què creus que va passar?

Biel Graset Isern

Institut Vila-seca, de Vila-seca de Solcina

UN PORT MOLT ESPECIAL

Com cada any, l'Oriol, la Mariona, el Pau i jo, que em dic Laia, passàvem junts part de les nostres vacances, unes vacances familiars amb els pares, que són molt amics dels pares de la Mariona i els seus oncles, els pares de l'Oriol.

Cada estiu les tres famílies reservàvem quinze dies i junts viatjàvem a Bossòst, un petit poble de muntanya on vivien els avis.

L'Oriol, que aquest any faria els 25, la seva cosina Mariona de 23 anys, i el meu germà bessó Pau i jo que acabàvem de complir els 24 anys, havíem decidit que ja era el moment d'independitzar-nos. La Mariona i jo érem grans amants de la platja i l'Oriol i el Pau uns intrèpids aventurers.

Aquell estiu de 1966, vam decidir embarcar-nos en una aventura diferent. Com cada juliol, el dia quinze, vam partir camí a Bossòst, en arribar vam saludar els avis i sense perdre un minut vam exposar la nostra intenció d'independència estival.

Sorpresos per la positiva reacció dels pares i sense perdre un minut, vam rescatar el bot de l'avi que feia anys que el tenia oblidat en un racó del garatge, un bot una mica vell però en el que havíem viscut experiències inoblidables com la baixada en piragüisme pel riu Garona, sortides de pesca de la truja...i sense cap intenció predeterminada ens vam endinsar en la que seria l'aventura de la nostra vida.

Primer calia repassar el bot... Vam agafar paper de vidre i vam polir les estelles que sobresortien. L'avi, que sabia molt de manteniment del bot, ens va ajudar i en un parell de dies ja estàvem donant la capa de pintura marró que li faltava com a toc final. Va quedar genial perquè hem de reconèixer que , sorprenentment, malgrat els anys que tenia, estava molt ben conservat.

El bot ja era a punt, encara no ens ho podíem creure!, les nostres cares reflectien la incredulitat d'allò que ens semblava un somni fet realitat. Cap de nosaltres, però, no deia res per no trencar la màgia del moment.

Proveïts amb tota mena d'aliments, que els pares ens van facilitar, vam agafar

les nostres motxilles amb la roba, ho vam col·locar tot al bot, ens vam instal·lar nosaltres i... som-hi!!!

El punt de partida, com no, el riu Garona, aquell riu que cada any ens regalava noves aventures i aquest any ens iniciava en la gran aventura de la nostra vida.

Guiats pel corrent de l'aigua, ens vam introduir en el canal Du Midi i durant la travessia, ens vam creuar amb altres barques que passejaven. Però una va resultar molt especial, era una barca pesquera guiada pel Manel i el Jordi, dos joves que com nosaltres volien fer ruta. Ens vam fer molt amics, El Jordi i en Manel ens vam proposar anar amb ells, la idea ens va entusiasmar perquè pensàvem que amb una barca amb motor, arribaríem més lluny així que vam lligar el nostre bot a la barca i vam fer via fins a Sète. Ja érem al Mediterrani!!!, tot anava vent en popa, portàvem dos dies navegant quan de sobte un soroll ensordidor va donar pas a una parada immediata del motor. Era de nit, estàvem perduts, l'emissora no connectava i per si això era tot el mal que ens podia passar, ara les llanternes començaven a fallar, sí, les piles s'havien esgotat i en mig de tanta incertesa, atemorits i espantats, pensàvem que estàvem acabats.

A mida que avançava la nit, la boira era més intensa i les nostres forces per mantenir-nos serens s'esgotaven. De sobte uns flaixos de llum ens arribaven. Sí! És un far!, no, no era una al·lucinació, alhora uns altaveus i un vaixell: Salvament marítim.

Ens van remolcar i portar a bon port, vam desembarcar i ens van allotjar en una residència. Passat l'ensurt, vam trucar als pares, que portaven dos dies sense notícies nostres, i els vam tranquil·litzar.

L'endemà encara era aviat per saber quin dia faria però els primers raigs de sol, feien presagiar que el vint de juliol, seria càlid, lluminós, i sí... un dia perfecte per encalçar-nos les nostres sabatilles, enfundar-nos en els nostres xandalls i endinsar-nos en el cor d'aquella ciutat que, per capritxos del destí, se'ns havia posat al davant.

Nova fer falta més de mig dia per adonar-nos que aquella ciutat era meravellosa, era una ciutat romana amb el seu fòrum, un circ romà, una gran muralla que obria pas a uns estrets carrers que portaven a la part més alta de la ciutat, on es trobava una gran catedral d'estil gòtic i baixant per la muralla s'arribava a un gran balcó que ens regalava unes vistes meravelloses d'una acollidora platja i molt a prop el seu propi port.

Érem a Tarragona i no calia ni un minut més per saber que des d'aquell mateix instant, volíem continuar les nostres vides en aquella gran ciutat.

La Mariona i jo vam trobar feina a la residència, ajudàvem a la cuina, i el Pau i l'Oriol ajudant a pescadors del Serrallo i en una gran barca de passeig que cada dia transportava desenes i desenes de turistes encuriosits per conèixer la costa Tarragonina... Tant èxit vam tenir que amb pocs anys vam aconseguir la nostra pròpia empresa turística d'embarcacions de passeig "El Bot de l'Avi".

En Quim, que era l'home que feia el manteniment del far, em va captivar des del primer moment que el vaig conèixer. Ens vam enamorar bojament i vam construir la nostra fantàstica família.

El meu germà i els nostres amics també van anar trobant les seves mitges taronges.

Això era un somni fet realitat. Havíem de recompensar als pares i als avis per deixar-nos volar del niu. Així que vam decidir que cada any, el quinze de juliol, l'únic viatge que faria la nostra embarcació seria en honor als avis i els pares que ens ho havien donat tot.

Actualment, els temps han canviat i els meus néts, en Marc i l'Ana, reclamen la seva independència als seus pares. Jo com a àvia, i l'experiència viscuda, m'agradaria que la visquessin, així que tenen el meu recolzament i per part dels seus pares cap impediment, l'únic pel que jo lluitaré serà perquè mai perdin les seves arrels Tarragonines.

Avui 10 de març de 2016, comença una nova aventura, la dels néts del Quim i la Laia, que aventurers des del bressol, avui parteixen d'aquest port, ara, des del far que ens va guiar, al Port de Tarragona, en aquest port tan especial, veig passar la vida que el destí em va regalar.

Nerea García Sánchez
Institut Collblanc, de La Canonja

UN SOMNI?

Em vaig despertar d'un bot, com si alguna cosa m'hagués desvetllat a propòsit. La televisió estava encesa, amb la meva videoconsola connectada per la part posterior de l'aparell. El joc, al qual estava jugant, seguia allà. Vaig anar al lavabo per rentar-me les lleganyes i desvetllar-me una mica més amb aigua freda. Quan vaig tornar per menjar una mica i calmar la gana no vaig notar res estrany, tot semblava normal però, de sobte em vaig adonar que a la partida de Space Invaders hi havia un detall insòlit. A la cantonada inferior dreta hi havia una petita obertura pixelada, semblant a una porta virtual oberta. A la segona filera de marciàns del videojoc, també hi havia una anomalia; un dels petits alienígenes havia desaparegut, no estava per cap lloc de les 42 polsades de pantalla del televisor. Vaig mirar una altra vegada la porta oberta i vaig pensar:

- Hum... Una porta oberta i un marcià desaparegut? Massa casualitat...

No vaig acabar d'analitzar el pensament quan, darrere meu, un gerro de l'estanteria havia caigut a un pam del meu cap. De l'ensurt que va provocar el cop, em vaig girar d'un bot, a la mateixa hora que deixava anar un crit d'ensurt. Allà estava, al lloc que ocupava el recipient que havia caigut feia un instant, una petita criatura verda, pastosa i amb antenes semblants a la d'una formiga, era petita (de la mida d'un got més o menys), però estava armada amb un petit revòlver blanc amb detalls vermells, que donava la sensació d'un objecte futurista. Cert era que aquella petita criatura i la seva arma semblaven de joguina, però es movia, igual que al joc, amb uns petits moviments mecànics i bruscos.

Em vaig espantar i vaig anar corrents a la cuina, on guardava les olles i les paelles de coure que la meva àvia feia servir per cuinar. A palpentes, vaig retornar al menjador, protegit pel recipient metàl·lic que feia olor de detergent. L'extraterrestre semblava confús, encara que aguantava la seva arma galàctica amb fermesa i seguretat. Amb un ràpid moviment va aixecar les seves minúscules mans i amb una veu d'allò més grinyolant va dir:

- Tranquil, no et faré mal.

- Llavors, què vols? Qui ets? D'on vens? – Vaig dir amb la veu tremolosa i

encara amb l'escut davant meu.

- A poc a poc, em dic Sito. Sóc uns dels marcians del teu videojoc preferit. Com suposo, ja t'has donat compte que al teu televisor falta un dels teus enemics, un d'aquests que pròximament moriria per culpa d'una bala làser de la nau. Doncs aquest és el tema: he sortit del joc perquè necessito la teva ajuda. Necessito... bé... Millor dit necessitem, que ens aconseguieixis una alga que es troba únicament al fons d'aquest port, el port de Tarragona.

Ara, les paraules de Sito em van tranquil·litzar una mica. Vaig parar un moment, vaig pensar la situació i vaig veure que tot era poc realista, la incredulitat estava barrejada amb la curiositat, i van començar a formar-se multituds preguntes...

- I per què aquest port, què té d'especial? – Vaig preguntar-li pensant el que podia tenir de bonic un port.

- COM? – Es va esverar la criatura. – Aquest port és sagrat per nosaltres! Com pots preguntar “què té d'especial?”. Et sembla poc la bellesa de les seves aigües? La joventut d'avui en dia...

- D'acord, d'acord! – Vaig deixar anar en veure la seva reacció – I que se suposa que he de fer? I amb quina finalitat?

- Com ja he dit abans l'únic que has de fer es anar a unes coves submarines, que estan a pocs metres de profunditat del far. Allà, trobaràs multitud de cadàvers de nens com tu que l'havien...

- Què has dit? Cadàvers? Em sembla que t'has equivocat de persona – Vaig tallar-li a mitja de frase...

- No, no, no tranquil, nosaltres et donarem tot el que necessites per fer-ho. Et proporcionarem l'equip de submarinisme, armes làser per combatre als diferents animals que puguis trobar allà sota, tot el que necessitis. A més ho fas per una bona causa, necessitem aquesta planta perquè és l'única cura per la infecció que està destruint el nostre poble. La necessitem de pressa – Va respondre Sito amb l'esperança de convèncer-lo

- He dit que no i és que no! Agafa la teva súper pistola i te'n vas per on has vingut. M'has escoltat? – Vaig dir ferm, negant-me a la proposta que m'havia donat.

- Ei! Però això també té les seves recompenses, saps?

- Ah sí? I quines són? – Vaig preguntar amb to curiós.

- El favor que ens faries seria recompensat amb un meravellós premi. El

nostre rei abdicaria, i passaria directament el seu tron a tu. No cal dir que la nostra civilització està cent anys més avançada que la de la terra i el rei té el dret de ser infinitament ric...

Aquelles paraules van fer efecte sobre mi. La meua opinió havia canviat completament. Ara volia ser ric, i la possibilitat de regnar al meu joc favorit era única com per deixar-la escapar.

- Quan començo? – Vaig dir amb un to d'entusiasme

- Ara!. – Va respondre el marcià

Tot seguit, els marcians que encara sobreviuen al joc van començar a desfilar un darrera l'altre mentre sortien per la porta que encara romania oberta. Un, dos, tres, quatre... Així successivament anaven sortint de darrere del televisor fins que ja no n'hi havia més. Quan va acabar la desfilada, al meu menjador estaven plantats una dotzena de criatures idèntiques al Sito. Cada una portava una cosa diferent; una l'equip de submarinisme, una altra l'arma, l'altra la llanterna...

El Sito em va acompanyar fins al port. Els dos anàvem carregats d'objectes i teles. Quan vam arribar al far (allà al voltant de les 3 de la matinada) em vaig col·locar l'equip de submarinista groc que m'havien portat. Una cop preparat, vaig agafar valor i vaig recordar-me de la recompensa perquè em servís com a motiu de motivació. Vaig preparar-me a la vora del ciment que envoltava al far i just quan em disposava a saltar en Sito va dir-me:

- Gràcies per tot.

Vaig assentir i vaig saltar. De la inèrcia del salt vaig baixar fins a la boca de la cova. No era massa llarga, estava il·luminada màgicament per uns antics fanals d'oli que misteriosament podien funcionar sota l'aigua. Al final del passadís de roca hi havia un cofre. Un cofre de fusta, envoltat de monedes d'or i altres joies que semblaven de gran valor. Un sentiment d'orgull i felicitat va desencadenar un somriure a la meua cara. Aquest sentiment m'empenyia a nedar fins a la capsa de fusta on vaig suposar que estava aquella apreciada alga. El vaig obrir i allà estava, una petita fulla verda seca, que desprenia bona olor. La vaig tocar. D'una manera instantània el terra va començar a tremolar. Un sentiment d'angoixa m'envaïa i vaig començar a nedar de retorn. Vaig nedar amb totes les meues forces, però a escassos metres de la sortida una gran roca em va caure al damunt...

Vaig obrir bruscament els ulls. Estava suant. A la meua casa, al meu menjador, precisament al lloc on algú m'havia despertat abans. La meua mare em mirava

fixament, amb cara de pomes agres, mentre senyalava les restes d'un gerro que hi havia a terra. Tot era estrany. Les meves emocions s'acumulaven al meu cervell. Un crit de la meva mare em va desvetllar. La televisió estava encesa, amb el Space Invaders. Vaig mirar amb detall la pantalla. Tot estava bé. Tots els marcians al seu lloc i cap mena de porta per cap lloc. Estava confós. Vaig assimilar que tot havia sigut producte d'un somni, encara que no entenia perquè estaven aquelles restes a terra. No li vaig donar importància i em vaig acostar a la videoconsola per apagar-la. Vaig mirar on anteriorment hi estava el lloc del Sito i tot estava correcte. Soltadament, els píxels que formaven la mà de la criatura es van moure per saludar-me. Em vaig emocionar. Vaig apagar-ho tot i vaig seguir el meu dia.

Joel Cerdán Peña

Institut Collblanc, de La Canonja

UNA JORNADA MÉS

Encara falten 10 minuts per obrir els ulls, però les meves orelles ja hi senten. Sento de molt lluny la música del despertador de l'habitació de l'avi. També sento el ritme de les seves passes feixugues que van cap a la cuina. Encén el llum i ràpidament ajusta la porta. Per no despertar-me. Jo torno a perdre la consciència. Una sèrie d'imaginacions sobrenaturals em deixen hipnòtica, però només durant deu segons. Llavors és el meu maleït mòbil el que em provoca un ensurt i una descàrrega d'adrenalina que fa que se'm tensin tots els músculs i un calfred em pugi per l'esquena fins a obrir els ulls. Ja fa 10 anys que va morir el pare i des de llavors cada matí es repeteix, el meu cos no s'adapta als sons forts i bruscs, mai m'han agradat.

De seguida, em poso la granota de llana i vaig amb el meu avi. Seu a la cadira mentre es corda els botons de la camisa. Res pot superar el dolor que sento quan dia rere dia, triga cada vegada més. No ens diem res. No ens cal, ja ho sabem tot de nosaltres. Obro la nevera grogosa per agafar la llet. En tancar la porta, els meus ulls, com cada matí, es desvien i fixen la mirada en un potet de vidre, que abans era de

confitura, ple de cucs. Tampoc m'he acostumat a veure'ls: em fan massa fàstig i pena, els pobres desgraciats. Ens afanyem a agafar tot l'equip de pesca, que ja anem endarrerits. Baixo d'una volada les escales i vaig engegant el cotxe, mentre espero el meu avi. Torno a sentir les seves passes descompassades, baixant les escales. S'atansa lentament i es deixa caure sobre l'inclinat seient, i provoca que el cotxe es remogui. A vegades em recordo d'aquesta situació i m'identifico amb ell, com quan el meu pare m'esperava mentre jo baixava les escales lentament i quan era a baix corria cap al cotxe i d'un salt m'hi ficava, a dins, fent bellugar-lo.

El cel llavors esdevé el nostre tema de conversa. Hem après a llegir-lo. Tot i que no són ni les quatre del matí, veiem força núvols, molt alts, com si entelessin les estrelles. No ens preocupa, hi ha hagut dies pitjors.

Arribem cap al port i anem cap a la nostra barca. Baixem del cotxe i l'aire gèlid es filtra entre les fibres de la llana. Em poso el vestit impermeable, encara llefiscós d'ahir, i les botes. Allà ens esperen l'Andrei, un romanès, i en Fatu, un gambià. Ja han preparat la barca i ens esperen asseguts sobre les caixes blaves que serviran després per posar-hi la pesca.

El meu avi va al seu lloc i engega el motor. Els seus espetecs m'estamordeixen, no m'agraden els sorolls forts. En Fatu ara és dins la coberta, li fa molta por navegar perquè no sap nedar. L'Andrei, en canvi, és fora, encara assegut, barallant-se amb els mosquits i fumant un cigarret. El meu avi mentrestant va col·locant els esquers a la línia de niló. Jo me'l miro i ell reconeix la meva ganya de la cara. Vull que en lloc d'esquers hi posi poteres, com feia el meu pare, molt més eficaces. Diu que hem d'estalviar, és un home tossut. Al començament em replicava i discutíem, fins que el deixava que fes el que volgués. Ara només em mira i jo per dins me'n ric, de la monotonia de cada moment. És una situació peculiar. El que més m'agrada d'anar amb ell és que no em cal parlar. Antigament sí que parlàvem o em donava ordres: que si nen tira la plomada, desenreda les malles, fes virar la barca, que si mira quines posidònies, mira quin tapís de candelers!- quan es referia als fons de coralls.

Després de navegar 16 milles cap a l'oest, a les 7 del matí, calem les xarxes plenes d'esquers. Quan estan col·locades el meu avi fa avançar la barca. Diu que avui serà un gran dia. Que farem molts calés. Pots comptar, penso. El Fatu torna a ensenyar-me la rialla, fa més de 10 anys que no veu la seva família. Diu que em portarà a l'Àfrica, al novembre, perquè jo a l'estiu no aguantaria la calor insuportable que fa que et costi fins i tot respirar.

De sobte, l'avi fa el xiulet, des de dins la cabina, i nosaltres comencem a enrotllar la piola. I tant si tenia raó! En un moment, el terra de la barca ha quedat cobert per milers de calamars. Ningú diu res, però "el somriure de Duchenne" és present en tots, i jo el sé identificar. Les vores dels ulls s'arruguen de manera que tota la cara, tapada pel buff es veu involucrada en la rialla. Encara queda el millor.

Continuem avançant fins "mitja tirada", un punt imaginari en alta mar on el meu pare amaga el nostre tresor. L'Andrei i en Fatu arrien les xarxes. L'avi agafa el timó i posa proa cap al nord. Fins a les dues de la tarda navegarem a poc a poc, com si improviséssim, a tres nusos, mentre les xarxes de "bou" llisquen pels fons

arenosos i atrapen el marisc més apreciat, la gamba roja. Ara és quan es nota que les hores passen lentes al mar i encara que sembli contradictori la rutina ajuda a calmar el vigor.

A mig camí, però, s'han d'aixecar les malles per passar les cinc rengleres de blocs de formigó que hi va fer posar un eixelebrat, amic del meu pare, per a la caça industrial de la gamba roja. És un lloc complicat, una errada ens podria fer perdre tota la malla. Reprenem la direcció. El meu avi torna somriure. Avui serà una jornada de pesca memorable.

Prediu que capturarem uns 20 quilos de gamba roja, ni més ni menys, el màxim. Jo només penso en el meu pare: portava el mar a la sang. Penso en la satisfacció que tenia en capturar tantes gambes abans que la sobreexplotació amenacés de destruir els fons marins, fins que les captures es van limitar. Ara l'art de la pesca és més eficaç i ecològic. Fa uns anys els pescadors es van embarcar en una cursa on el baix preu del combustible n'era el millor aliat. Després el gasoil es va disparar i penso que hi han sobreviscut només els autèntics amants del mar. El meu avi n'és conscient. Només pesca en fons sedimentaris i mai més ha tornat a treballar sobre les parades de posidònies ni sobre els fons de candelers. A més, al setembre no va a "mitja tirada", ja que és en aquest mes quan la gamba té els ous i així facilita que els caladors es regenerin.

Cap a la una seiem tots fora al voltant d'un gran bidó i cadascú es treu el seu dinar. L'Andrei es porta mănăigă que pel que mi em sembla és una mena de polenta. S'assembla a un pa, però més groguenc ja que està fet amb farina de moresc. Normalment el farceix de peix del dia anterior. En Fatu, com cada dia, arròs. Arròs amb peix, arròs amb pollastre, arròs amb oli... Però sempre arròs. El meu avi i jo mengem el que he cuinat el vespre anterior. Normalment un plat de patates, o pasta o, a vegades, també arròs. Mentre mengem xerrem una mica de tot, però sobretot de com està anant el dia. El que em fa sentir més orgullós és que els nostres acompanyants ja saben català, après íntegrament a la barca, amb mi i el meu avi, ara, i abans amb el pare.

Al voltant de les dues, havent dinat, arriba el moment més emocionant. El marisc va caient sobre l'humit terra de la barca i forma una catifa roja. Ara toca la meva part preferida: la classificació. M'agrada agafar els exemplars més grans i imaginar-me la cara del peixater en vendre'ls en un restaurant de molta classe perquè la boca d'un farsaire podrit de calés l'engoleixi d'una mossegada ja pelat, no fos cas que s'empastifés els dits.

Després de dotze hores de treball, tornem al port. Encara ens queda descarregar el peix, assistir a la subhasta i creuar els dits perquè la gamba roja

arribi a un bon preu. M'encanta arribar i veure la meva àvia fent el que més li agrada, de mestressa. Ens ajuda com pot a carregar les caixes blaves i posar-les en un carretó, que posteriorment anirà a parar a la llotja. Està sempre molt orgullosa de fer-ho. No només hi ha l'àvia al port, no. Hi ha l'Antònia de la floristeria, l'Encarna de cal Remiro, la Flora perruquera i també l'Albert, que avui no li tocava venir. De manera dissimulada en Fatu i l'Andrei els "regalen" bosses de peix a l'atzar, toqui el que toqui. No ho sap ningú, però cada un dels veïns i coneguts duen a la mà un bitllet rosat, com les gambes, i el donen als nostres ajudants. És una petita propina a canvi de les bosses. S'ho mereixen, i tant. Penso que aquest petit negoci no durarà massa temps. Amb els anys els turistes vénen a veure com descarreguem el peix, i em penso que se n'adonen. A més a més, a vegades, com ha passat avui amb l'Albert, s'equivoquen.

Dóna'm la meva bossa!- diu l'Albert, ensenyant al Fatu el bitllet de deu euros molt ben plegat.

-Avui no et tocava!, vine demà que te la tindrè a punt! - contesta en Fatu, mentre l'altre li fa l'ullet i se'n va, dissimulant com pot.

Estic rebentat, la feina grossa ja és gairebé enllestida. He d'assistir a la subhasta, fer tota la paperassa, reparar les xarxes, repartir els sous, preparar el dinar per demà... En fi, que les hores d'una jornada de pesca són interminables.

Mireia García Ferrer

Institut Narcís Oller, de Valls

UNA NOVA CIUTAT

Era al pobre mariner del port de Tarragona sense res més a fer. Feliç, però sense gaire fortuna ni diners. Aquest era en Pau, amb ganes de descobrir món, explorador, investigador. En Pau era un jove de 26 anys que sempre buscava l'aventura.

Un cinc de desembre al matí, bufava el vent per tota Tarragona, i va decidir anar amb la seva petita barqueta a navegar pels afores de la ciutat. Feia molt de fred i molt de vent, i en Pau tenia una gran sensació d'inseguretat. Cada cop era més evident que el petit i insegur vaixell acabaria bolcant. Sentia una sensació de fredor, li va agafar un calfred i en un tancar i obrir d'ulls es va trobar al fons del mar. El vaixell havia bolcat. Començava la seva gran aventura sota les aigües, on mai havia estat.

Va intentar bussejar cada cop més a baix, però va notar que no tenia força. Malgrat això, va poder veure una mena de construcció llunyana, més a baix d'on estava ell situat. Va pujar ràpid cap a la superfície. Ja estava gairebé a dalt de tot quan va poder notar un objecte que passava per damunt seu. Va aixecar el cap i va reconèixer que era la seva barqueta. Va aconseguir girar la barqueta i col·locar-s'hi a sobre.

Amb molta dificultat va tornar cap al port de Tarragona, havia de reflexionar. No es creia el que acabava de passar. Havia vist una mena de construcció dins l'aigua, als afores del port de Tarragona, quan ja portava estona navegant. Era la seva oportunitat per viure una emocionant i excitant aventura.

Ja havia dinat i havia tingut temps per a pensar en tot el que li havia passat i el que volia que passés, tot i que al fons estava una mica espantat, ja que no sabia on s'estava ficant ni què podia haver-hi exactament al fons del mar. Va estar tota la tarda pensant en què podria fer l'endemà. I de sobte... Va tenir una gran idea!

Sabia qui el podia ajudar. El seu cosí, en Pol, estudiava ciències i diferents productes que poguessin servir per a respirar més temps sota l'aigua, nous elements impermeables, aparells que escalfessin dintre dels banyadors, en definitiva, noves tecnologies aplicades a activitats exteriors. Pura casualitat! No

s'ho va pensar ni una sola vegada més. Va decidir trucar al seu cosí.

Cap a les sis de la tarda estaven tots dos junts parlant en un bar on havien anat a prendre un cafè i unes quantes galetes. En Pol ja duia al seu cotxe l'aparell per respirar més temps sota l'aigua i li ho va entregar al Pau. En Pol li digué:

- Aquest producte es diu "Flexibulus", espero que et serveixi. Serà una bona prova per a la meva fàbrica.

En Pau, més feliç que un gínjol, se'n va tornar cap a casa, va sopar, es va preparar i se'n va anar cap a la seva habitació. No volia llevar-se molt aviat, però tampoc volia que ningú veiés o sospités alguna cosa.

Estava al llit, cansat, havia estat un matí mogut, però això li agradava. Volia ser valent i a l'endemà anar a investigar més sobre el que havia vist. De moment seria una cosa que només sabia ell.

A l'endemà, en Pau es va llevar a les set del matí. Va mirar per la finestra i va poder observar com la pluja anava caient sobre els cotxes del carrer. El carrer estava net, brillant. Se'n va anar a esmorzar, va prendre un bon cafè i va agafar les coses per marxar mar endins. Allò era el començament d'una aventura. Li era ben igual que plogués. Estava una mica escarransit però en allò no hi pensava.

Ja era hora d'anar a buscar la seva petita barqueta, ja que eren gairebé les vuit. Va agafar el producte tan important que en Pol li havia donat i va marxar de casa. Així va ser, va anar tan ràpid com va poder cap a la zona on el dia anterior havia anat i se li havia bolcat la barqueta. Van ser uns moments de pànic. No sabia què podia passar.

Va deixar la barqueta per allà, ja que no feia gaire vent. Les coses se li mullarien, però no li importava. Almenys sabia que tenia un producte que el podia fer respirar sota l'aigua durant deu minuts. S'ho va empassar, es va llençar a l'aigua, que estava molt freda però en aquells moments només podia pensar en una cosa: descobrir què hi havia allà sota. Volia experimentar coses noves.

L'aigua estava bruta, el dia anterior havia fet molt de vent i l'havia remogut tota. Veia amb dificultat però el seu objectiu no el podia aturar. Així és que va bussejar durant quatre minuts seguits. Intentava obrir-se camí movent els braços cap a fora per tal que la brutícia se n'anés ràpidament i, d'aquesta manera, poder veure alguna cosa, però era impossible. No sabia què fer. En aquell moment sí que només pensava en on estaria la barca, la seva roba, quant de temps li quedava, què podia fer...

I en aquell precís instant d'inseguretat va topar amb alguna cosa. Va mirar

cap a sota. Se li va presentar una petita ciutat sota les aigües de Tarragona. Però, seria deserta? O qui podia viure-hi en aquella “ciutat” sota l’aigua? Se li obria la porta del misteri i de les preguntes.

Va seguir bussejant més cap a baix per tenir la ciutat a prop i de sobte li van aparèixer dues magnífiques sirenes. Van ser molt amables i van anar a ensenyar-li al Pau tot el que tenien per allà i ràpidament li van comunicar que no podia dir res d’on havia estat perquè era un lloc secret. Eren unes sirenes meravelloses.

Però, quant de temps li quedava? No va pensar en absolut en això. Estava totalment fascinat. Va descobrir tot el que hi havia en aquella petita gran ciutat potser plena de tresors o d’altres sirenes... Cada cop estava més fascinat i anava embogint per segons. No podia ser, però no era un somni. En part, volia tornar a la vida normal.

Li quedava un minut. Ell no ho sabia, seguia mirant tot aquell paradís i, de sobte, una de les sirenes li va preguntar tota espantada:

- Com has arribat fins aquí?

- Amb un producte que es diu “Flexibulus”- li respongué en Pau. La sirena va semblar que ho va reconèixer ràpid i li va dir:

- Si em promets que no diràs res a ningú, te’n donaré uns quants per què pugis i tornis, si tu vols. Si ho dius, cada cop que algú passi per aquestes aigües patirà alguna cosa desagradable.

- Et prometo que no ho diré a ningú.

I aleshores en Pau va tornar cap a casa seva.

Ja eren les 11:00h del matí. La resta de dia va ser tan normal com sempre, però no es va desesperar perquè ara ja sabia què hi havia allà a sota, qui hi vivia i que no ho podia dir a ningú. Ho guardaria en secret.

Ja era la tarda i va pensar que potser les meravelloses sirenes de sota les aigües del port de Tarragona el deixarien viure allà amb tota la tranquil·litat. Sense haver de treballar, descobrint tresors... Amb riquesa, amor... Tenia ganes que arribés l’endemà per tornar a anar-hi i vés a saber si per viure-hi durant un temps.

Eren les 8:00h del matí i com era habitual va anar a la cuina i es va preparar un cafè. Va agafar els productes necessaris per respirar deu minuts. Ara en tenia sis, és a dir, per a una hora. Es va posar en marxa, seria un dia molt interessant i mogut. Estava a la zona on aquell primer dia va començar tot, on va caure de la

barqueta. No s'ho va pensar dos cops. Va agafar tots els paquets i es va prendre dos comprimits de moment. Els altres els mantindria guardats a la butxaca del banyador.

En un tres i no res ja estava allà, a la ciutat de sota el mar de Tarragona. Aquest cop li va costar poc arribar, ja que estava més segur del que feia. Un cop va ser allà, va pensar que podria intentar entrar en alguna de les casetes i veure-hi si hi havia alguna cosa interessant. Així va ser com en Pau va bussejar cap a les petites cases i hi va entrar. De sobte, una sirena en va sortir i li va dir:

- Ja m'han explicat d'on véns, espero que no hakis dit res a ningú.
- No, i ara! Mai ho faria.
- Vols que t'ensenyi alguna cosa que hi ha per allà?
- Si vols... Jo tinc ganes de trobar tresors, segur que n'hi ha algun...
- Anem-hi!

I així va ser com la fantàstica sirena i en Pau es van fer amics, tant que en Pau ja no se'n recordava d'on vivia, com es deia, qui era el seu pare, la seva mare... Estava tan enamorat...! Eren tan amics que al final van passar de ser amics a ser parella. Des d'aquell dia, en Pau només es va dedicar a buscar tresors, nous llocs per descobrir... En definitiva, va viure una gran aventura, allò que ell sempre havia somiat.

Marc Buscail Briansó

Col·legi Vedruna Sagrat Cor, de Tarragona

VEUS DE MAR

Una nit, com de costum, l'avi Tomàs va sortir a pescar i quan estava a punt de tornar a casa i ja recollia les xarxes va notar com alguna cosa en tibava. Va començar a estirar i va quedar molt estranyat en veure el que en va sortir. Agafà l'objecte, que era bastant pesant, i el va posar a sobre la barca, però com era una nit molt fosca no podia veure amb claredat què acabava d'extreure de l'aigua. En arribar a casa seva, amb compte de no alarmar la seva dona, va assecar l'objecte per intentar esbrinar de què es tractava i va veure que era una espècie de cofre amb una tanca.

L'endemà, com cada diumenge, la família de l'avi Tomàs va marxar cap a l'església de Sant Pere i en sortir-ne tota la família va fer camí cap a la seva rutina: dinar junts. Després d'unes hores de vida familiar l'avi es va adonar que encara seguia tenint el cofre a casa i com que hi havia els seus néts va aprofitar per ensenyar-los-el. Els nens en veure'l van voler obrir-lo i com que a en Tomàs no li va semblar mala idea va agafar un martell i va rebentar l'obertura per poder descobrir, d'una vegada, el que contenia aquell misteriós objecte. A dins van trobar un pergamí en què s'explicava com trobar un tresor seguint uns passos determinats i una de les nètes més petites, la Maria, de seguida va acceptar aquell repte juntament amb els seus cosins: Joan, Laura i Rubén.

Al cap d'uns dies, els nens van tornar a casa dels seus avis i van voler llegir la primera part del recorregut. Consistia a anar al petit parc del davant de l'Església a buscar en un dels bancs un altre pergamí per poder continuar. Després d'estar buscant-lo durant mitja hora, en Rubén va començar a cridar: l'havia trobat! Era tard i havien de tornar a casa perquè els seus pares els venien a recollir. Així doncs, haurien de deixar, per un altre dia, la segona part d'aquell recorregut.

Aquella mateixa setmana, a classe de la Laura estaven donant la història del Port de Tarragona i havien de recordar unes dates específiques per fer un treball sobre l'Arxiu del Port. Una tarda en sortir de l'escola, la Laura havia de marxar a casa dels avis perquè els seus pares no podien passar a buscar-la. L'avi la va acompanyar a l'Arxiu del Port a buscar dades per al seu treball. El conserge els va adreçar a la biblioteca del centre i allí van poder agafar uns

quants llibres on explicaven històries del Port. En tornar a casa es va adreçar a un dels calaixos on guardaven el segon pergamí: hi havia una imatge d'unes petites figures que li resultaven familiars. Va mirar en un dels llibres que havia agafat de la biblioteca i, efectivament, va trobar-hi la imatge que li era tan coneguda: aquelles petites figures que estaven davant del quiosc. El pergamí deia que, si buscaven bé, trobarien, a dins d'un d'aquells ninos, una clau que podria obrir la petita caixa del pas següent. Sense dubtar-ho ni un moment, la Laura va sortir escopetejada cap a la plaça del quiosc per esbrinar quina d'aquelles figures era la que contenia la misteriosa clau que tant desitjava posseir. Una vegada allà, va començar a explorar totes les figures fins que va notar que una d'elles tenia un peu que volava sobre l'aigua. Durant un minut, el va estar palpant i, de sobte, en va caure un petit objecte. Va començar a saltar d'alegria perquè l'havia trobat, però què podia fer amb aquella clau? Què obriria? Va mirar milers de vegades aquell segon pergamí i res, que no se'n sortia. Cansada, es va donar per vençuda i va esperar a retrobar-se amb els seus cosins el dia següent.

El Joan, que no trobava lògic que en el pergamí no hi expliqués res, va començar a mirar-lo amb atenció i va adonar-se que en lletra molt petita es veien uns números. Amb l'ajuda d'una lupa va veure una data: Segle XII. Com que sabien que la Laura tenia tota la informació, van començar a buscar i van trobar que al segle XII, a Tarragona, van començar a interessar-se per oferir un Port en bones condicions i a la vegada treure beneficis de les possibles operacions comercials. Després de llegir tot allò, la Maria va recordar que el pare d'una companya de classe va trobar-hi una caixeta sense destinatari.

Al dia següent la Maria va anar a parlar amb l'amiga i li va explicar tot. Aquella mateixa tarda, la seva amiga la hi va portar a casa i la Maria va esperar el seu germà gran, en Joan, perquè l'ajudés a obrir-la. La capsa contenia un tercer pergamí que els adreçava al Moll. Allí havien de buscar un objecte cilíndric que amagava més pistes.

El diumenge següent, tots quatre cosins van sortir molt emocionats pensant que aquella seria la seva última prova. Van trobar el pergamí i explicava que només havien acabat la primera fase del recorregut, a partir d'ara començarien una aventura diferent on haurien de posar encara més entusiasme i esforç.

Van quedar una mica decebuts, però l'avi els va animar perquè no es donessin per vençuts amb tanta rapidesa. Tots van quedar atònits en veure que l'única informació en aquell altre pergamí era una altra data: 1859. El Rubèn, que era el més pensatiu de tots, es va adonar que totes les pistes que havien trobat tenien relació amb el Port i que si s'endinsaven en la història del Port de Tarragona se'n sortirien. Es van posar a investigar i la Laura, que era molt

tossuda, va recordar una dada que inicialment semblava poc important: el 3 d'octubre de 1859, l'enginyer Ángel Camón va construir el Far de Tarragona. Van agafar les seves bicis i van fer camí cap al Far. Un cop allà es van adonar que no sabien exactament on havien de trobar més pistes, però van observar dos quadres: un retrat de l'enginyer i una fotografia vella del Far. Van apropar-s'hi, però el guàrdia els va renyar. Com que no s'hi podien apropar tant, van traçar un pla per aconseguir el seu objectiu: la Maria i el Joan fingirien una baralla i el Rubèn i la Laura buscarien el següent pergamí. Sota el quadre hi van trobar una carta, la van agafar i van fer un senyal als altres dos perquè pareessin i marxessin ja cap a casa. Van agafar les bicis i en arribar-hi van llegir l'escrit «La barca Ritona».

A l'endemà, van esperar que el Port quedés desert per apropar-se a la Ritona. No sabien exactament on ni què buscar, però, finalment van trobar una petit paper enganxat entre les fustes. El van treure amb molt de compte i quan van sentir uns passos a prop de la barca (era el propietari), van fer veure que jugaven i van sortir corrent.

Ara, la pista els guiava cap al Museu del Port, ja que en un dels quadres hi trobarien la pista definitiva. En sentir que estaven tan a prop d'aconseguir-ho no van poder evitar sentir-se feliços, així que van anar a explicar-ho tot al seu avi.

Com que sabien que no els deixarien tocar els quadres, van traçar un pla per dur-lo a terme a la nit. Una hora abans del tancament van entrar al Museu i es van amagar i, ja de nit, ajudats per llanternes, van regirar i regirar fins que van trobar el que havia de ser l'última aventura.

Un cop fora, sota un fanal, van obrir el darrer pergamí, amb molta cura i sentint bategar el cor molt fort. Estava signat per un dels mariners de la barca Perla, cosa impossible perquè recordaven que no hi havia hagut cap supervivent. Es van mirar estranyats i una fredor els va inundar el cos. En Peret, així signava el suposat supervivent, explicava on estava enfonsada la barca i demanava que la traguessin del mar: “Si us plau, porteu-nos a terra”, implorava. Els cosins es van quedar glaçats, semblava que escoltessin la veu d'en Peret. Tremolosos, van córrer a despertar l'avi, li van mostrar el paper i aquest els va demanar calma.

L'avi, al dia següent, va parlar amb la resta de mariners del port. Recordaven perfectament el cas del Perla: es va enfonsar durant una tempesta i tota la tripulació va desaparèixer. Aquell accident els va afectar molt.

Aleshores, la Confraria de Pescadors es va posar en marxa i va organitzar una expedició de recerca. Després de quatre dies revisant la zona que indicava en Peret, el van trobar i el Port va col·laborar en la seva recuperació.

Quan la barca va començar a sortir de l'aigua es va veure una escena esgarrifosa: a dins, com esperant pacientment que els anessin a buscar, hi havia els cossos de tota la tripulació.

Ningú hi trobava una explicació lògica, però l'únic segur era que per fi, després de molts i molts anys, la tripulació del Perla descansaria a terra ferma, com ells volien.

Encara avui, a vegades, quan hi ha tempesta i el mar reclama els seus morts, diuen que se sent la rialla d'en Peret que es passeja pel Serrallo amb les mans a la butxaca.

Patricia López Malonga

Col·legi Mare de Déu del Carme, de Tarragona

VISC AL SERRALLO

Feia un dia esplèndid i l'Andreu i la seva família, anava passejant pel port de Tarragona. Aquell no era un dia qualsevol, era el dia en que l'Andreu, participava al campionat de surf que es feia a la platja del Miracle. Ell portava mesos i mesos esperant aquell dia.

Ja eren tres quarts de quatre, l'hora en què es celebrava el campionat. Hi havia homes, dones, nens i nenes de tot arreu. Estaven tots, menys ell. Va començar, i ell seguia sense venir. Quan només quedava una ronda per acabar, va arribar i li van dir que el campionat estava a punt d'acabar, per tant no podia participar. Se'n va anar trist. Passaven els dies, les setmanes, i ell encara es preguntava que com havia pogut arribar tard, si al seu rellotge marcava que eren dos quarts de quatre.

A la seva germana no li agradava que fes surf, perquè havia vist moltes pel·lícules en les quals el surfista era atacat per animals marins. Llavors, va decidir retardar-li el rellotge al seu germà perquè així arribés tard i no pogués participar. De fet la Martina era bastant exagerada perquè era poc probable que hi hagués animals perillosos a les platges de Tarragona.

L'Andreu i la seva família vivien al Serrallo en una casa de quatre pisos, ells vivien al primer i els seus avis i els seus tiets als pisos de dalt. El seu avi i el seu besavi havien sigut pescadors. El seu pare també ho era, i l'Andreu i la Martina l'havien acompanyat alguna vegada de nit. Havien vist coses noves com el far encès, les altres barques que passaven a prop de la seva, xarxes, moltes classes de peixos diferents, el treball dur dels pescadors, l'arribada al port, com portaven el peix a la llotja per vendre'l...

Des de petits havien viscut a prop del mar, per això els agradaven tots els tipus d'activitats relacionades amb el mar.

La Martina tenia 15 anys, feia quart de la ESO i anava a l'institut Martí Franquès. Les assignatures que més li agradaven eren física i química i francès. L'any vinent volia fer el batxillerat científic. L'Andreu, també anava al mateix institut, feia segon de batxillerat tecnològic, les assignatures que més li agradaven

eren Tecnologia i Matemàtiques; ja que a l'any vinent ell volia estudiar per ser enginyer industrial.

La Martina per les tardes estudiava i els dilluns i dimecres feia bàsquet. L'Andreu, en canvi quedava quasi cada tarda amb els seus amics que havia conegut fent surf. Els dies que feia vent, anaven a la platja del Miracle a surfejar i es divertien molt. El seu somni era anar tots a alguna platja on es pogués surfejar bé, perquè a Tarragona les ones no acostumen a ser molt altes.

La mare de la Martina i de l'Andreu tenia una peixateria al mercat central i alguna vegada també l'ajudaven.

Quan eren petits, baixaven a jugar a la plaça amb els nens i nenes del barri. Encara que el Serrallo estigui dintre de la ciutat, la gent que viu a prop es coneix de molts anys i hi ha un ambient més semblant al d'un poble que al d'una ciutat. La majoria del veïns treballen al mar o en activitats relacionades amb el mar; hi ha molts restaurants on s'hi menja molt bé, i a l'estiu s'omple de turistes; per això l'hivern és més tranquil.

El seu avi, els explicava moltes històries i anècdotes de quan ell era jove i els agradava molt escoltar-lo. L'anècdota que més els agradava era la de quan va caure al mar un dia que estava pescant. Hi havia molta tempesta i un cop de vent va bolcar la barca i va perdre tot el que portava. Uns companys que estaven a prop i tenien una barca més gran i més forta, li van tirar una xarxa i el van pescar com si fos una tonyina. Així el van salvar. Des d'aquell dia li van posar el renom de "Tonyina".

Els caps de setmana, les barques del pare de l'Andreu i la Martina, feien una mena de recorregut turístic pel port de Tarragona per totes aquelles persones que ho havien contractat. A part de fer el petit viatge, també els explicaven com era el treball a la mar, la vida d'un barri pescador i algunes historietes divertides que els havien passat a ells o a altres pescadors. La gent es divertia molt amb el viatge, i sempre trobaven que era molt curt. Aquesta activitat també la feien altres barques.

Una cosa molt curiosa també són els noms de les barques: algunes porten noms de dóna, d'altres d'ocell com ara l'oreneta, d'altres renoms de cases dels pescadors...

La família de l'Andreu participava molt a les festes de Sant Pere, patró del barri del Serrallo. Els agradava molt els castellers i feien pinya quan aixecaven les torres, també eren molt balladors i no es perdien cap revetlla. Veien des del balcó de casa seva els gegants i les sardanes, sempre venia una colla que es deia

Tarragona Dansa i ensenyava i animava a la gent a ballar.

Els encantava viure a Tarragona, encara que l'any vinent l'Andreu hauria d'anar a estudiar a Barcelona i per a ell s'acabarien les tardes d'hivern amb els amics a la platja.

De totes formes ja arribaria l'estiu i amb tres mesos de vacances tindria temps de remullar-se tant com volgués: podria prendre el sol, banyar-se, fer esquí aquàtic i practicar rem amb els seus col·legues.

Amb els amics havien pensant de treballar l'estiu vinent en el que trobessin i estalviar diners per poder anar a les vacances de Nadal a Cadis a practicar surf com els professionals; sempre i quan també aprofitessin el curs i estudiessin de valent.

L'Andreu sabia que trobaria a faltar la seva vida a Tarragona, molt més tranquil·la que a Barcelona, però que s'hi hauria d'acostumar igual que havien fet molts altres,

La distància és curta i tots els caps de setmana podria vindre a Tarragona i gaudir de les petites coses que quan les tenim no els donem importància, però quan les perdem les trobem a faltar.

Els pares de l'Andreu havien treballat molt a la seva vida per tal que els seus fills poguessin viure més tranquils que ells i no haguessin de fer un treball tan dur com el que havien fet ells des de molt joves.

Tothom pensa en el mar com en un lloc per divertir-se, relaxar-se, viatjar, però la majoria de la gent no pensa en el treball dur dels pescadors, i que, encara que avui en dia tot estigui més mecanitzat, continua sent un treball a l'aire lliure, i han de patir el fred, la calor, el mal temps ...

L'Andreu pel motiu de ser d'una família de pescadors coneixia molt bé tot el treball de la gent de mar i per això també agraïa poder gaudir-lo practicant el seu esport preferit que era el surf i desitjava viure sempre en algun lloc amb el mar a prop per dedicar les estones que tingués lliures mentre pogués, a relaxar-se amb l'espectacle del mar i de l'escuma que la taula de surf deix sobre les ones.

Judit Venrell Romeral
Institut Collblanc, de La Canonja